UNIVERSAL LIBRARY
OU_200934
UNIVERSAL LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. Accession No.

Author

Title

This book should be returned on or before the date last marked below.

ಎರಡು ನುಡಿ

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ೨ನೆಯ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಅಕ್ಷಯ್ಯತೃತೀಯೆಗೇ-ಎಂದರೆ ೧೯೩೩ ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದ ಸುಮಾರಿಗೇ-ಮಾಲೆಯ ತೃತೀಯ ವರ್ಷಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉದಾರಹೃದಯರಾದ ವಾಚಕರು ಮನ್ನಿಸುವರೆಂದು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ಬರುವ ಅಕ್ಷಯ್ಯತೃತೀಯೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೩ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತೆ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾದೀತೆಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ನಮಗಿದೆ. ಅದು ಸಫಲವಾದಾಗಲೆ ನಮ್ಮ ವಾಚಕವೃಂದದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಾಗುವದೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲ.

ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮ ಪುಷ್ಪವು—ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ. ಹಣಮಂತ ಪೀತಾಂಬರ ಜೋಶಿ ಬಿ. ಎ. ಅವರದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾದಂಬರಿಯು. ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿರಳವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾಚಕರಿದನ್ನು ಎದುರು ನೋಡಬೇಕು. ಪ್ರೊ. ಗೋಕಾಕರ ಕವನಸಂಗ್ರಹ,ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರರ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ಇವು ೩ ನೆಯ ವರ್ಷದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೆತ್ತುವದು ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗದು. ಅದು ಈ ಲಾವಣಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. 'ಅಶ್ಲೀಲ'ವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ವಾಚಕರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮಗೂ ಆ ಸಂದೇಹವು ಬಾರದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ

ಮೇಲೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆವು. ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಲವರು ಅಸಮಾಧಾನವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಒಲ್ಲೆವು. ಭರತೇಶವೈಭವವು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಾನ ಶೃಂಗಾರದ ಭಾಗಗಳು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಶಿಷ್ಟವೊಂದನ್ನು ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕವಿಯ ಸಮಗ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಾಚಕರ ಆತುರತೆಗೆ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಅಡ್ಡ ಬಂದರೆ ವಾಚಕರದನ್ನು ಸಹಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕಾರಣವಲ್ಲದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜದ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೇನೂ ಅರಿಯದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಪಡೆದು ಬಿಡಸುಡಿಯುವ ಲಾವಣಿಕಾರರ ಕೆಲವೊಂದು ಕೃತಿಭಾಗವನ್ನು 'ನಮ್ಮ' ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೆಣಿಸಿ, ತೆಗೆದಿಡುವದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಎನಿಸಿತು. ಅವರ ಕಾವ್ಯವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ (Frankness) ಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿಯಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿ'ಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಉಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನಿರಾಭರಣ ನಗ್ನಸೌಂದರ್ಯಶಾಲಿನಿಯು. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವು ತಾನೆ ತಾನಾಗಿ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಆ ಲಾವಣ್ಯದ ಉಪಾಸಕರು ಲಾವಣಿಕಾರರು. ಅವರಾ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಂಡು, ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ ಆಡುವರು—ಹಾಡುವರು. ನವನಾಗರಿಕರಾದ ನಾವು 'ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ' ವನ್ನು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರವಿಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದುವುಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಪ್ರಾಂತದ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮೋಸದ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದಲೆ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಭ್ಯತೆಯ ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಎಂತಹ ಅಶ್ಲೀಲತೆಯು

ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಶೃಂಗಾರವು ಜೀವನದ ಒಂದು ಅಂಗ ಮಾತ್ರ ಲಾವಣಿಕಾರರಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಎಂತಲೆ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ನೈತಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು, ಲಾವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಧುನಿಕರಾದ ನಾವು ಶೃಂಗಾರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಹಳ್ಳಿಗರು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಜಸಂಬಂಧವನ್ನು ಓದುಗರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಾನಶೃಂಗಾರದ ವರ್ಣನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಮುಗುಮುರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರ, ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕಲಿತು ಜಾನಪದ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳ ಅರ್ಥವಾಗದವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಠಿನಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥಕೋಶವೊಂದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ತಾ. ೨೩–೯–೩೩
ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಪರಿಚಯ

ಲಾವಣಿಕಾರರಲ್ಲಿ "ಹರದಾಸ" ಮತ್ತು "ನಾಗೇಸಿ" ಎಂದು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳುಂಟು. "ತುರಾಯಿ" ಮತ್ತು "ಕಲ್ಗಿ" ಎಂತಲೂ ಇವಕ್ಕೇ ಎನ್ನುವುದುಂಟು. ಇವೆರಡೂ ವರ್ಗದ ಲಾವಣಿಕಾರರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಇದಿರುಬದಿರಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹರದಾಸರದು ಗಂಡಿನ ಪಕ್ಷ, ನಾಗೇಸಿಯವರದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಕ್ಷ. ಅವರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಹಾಡುವುದುಂಟು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ವಿಡಂಬನೆಯು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಲಾವಣಿಗಳ ಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಭಂಗ ಒದಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯ ಒಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿ.

ನಮ್ಮ ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಏಳು ಮಂದಿ ಲಾವಣಿಕಾರರ ಮಿಗಿಲಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ನಾಡಿಗರ ಇದಿರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಚಿಕ್ಕ ಉಪಲಾವಣಿಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೊದಲಿಗೊಂದು, ಕೊನೆಗೊಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಹಾಡುಗಾರರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಾವಣಿಯನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಮೊದಲಿಗೊಂದು ಉಪೋದ್ಘಾತ ಸ್ವರೂಪದ ಚಿಕ್ಕ ಹಾಡನ್ನೂ ಕೊನೆಗೊಂದು ಉಪಸಂಹಾರ ಸ್ವರೂಪದ ಹಾಡನ್ನೂ ಹಾಡುವ ವಾಡಿಕೆಯುಂಟು. ಮೊದಲಿಗೆ ಸೂಚನಾ ಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ "ಸಖಿ" ಎಂದೂ, ಕೊನೆಯದಕ್ಕೆ "ಖ್ಯಾಲಿ" ಎಂದೂ ಅವರು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಾವಣಿಗೂ ಕೊನೆ ಮೊದಲಿನ ಎರಡೆರಡು ಖ್ಯಾಲಿ–ಸಖಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಸಖೀ ಹಾಡನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಖ್ಯಾಲಿಯನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಾವಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು
ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲಿನವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಜನರು ಹಳೇ ಲಾವಣಿ
ಗಳೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಇವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೆ ಬಹುಶಃ
ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಗಳಾದವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಶ್ರೀ. ಕುಬಣ್ಣನವರು ಮಾತ್ರ ಈ
ಏಳ್ವರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ. ಗೋಪಾಳ-ದುರದುಂಡಿ
ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. "ಸಾನಾಸಾಯ್ಬ" ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ. "ನ್ಯಾಮಣ್ಣ"
ಇವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ. ಖಾಜಾ
ಭಾಯಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಸಿದ್ಧೂ-ಶಿವಲಿಂಗ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ. ಸಂಗೂ-
ರಾಯಪ್ಪ ಇವರಿಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ ದಿವಂಗತರಾಗಿ ಹಲವು ವರ್ಷ
ಗಳಾದವು.

ಇದೀಗ ನಾವು ಹಳೇ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೊಸ
ಲಾವಣಿಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವುಂಟು. ಅದೇ
ನೆಂದರೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಿಂದೀಚೆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊರ
ಬಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಜೊಳ್ಳುತನವು ಬೆಳೆದು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿದ್ದ
ಸವಿಗಾರಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಲೋಪವಾಗಿ ರಸವಂತಿಕೆಯು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದೆ.
ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ರಸವಿಲ್ಲದಾಗ ಅವರ ಹಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯು ರಸವು ಬರ
ಬೇಕು ? ಈಚಿಗಿನ ಹಾಡುಗಳೆಂದರೆ ನೀರಸವಾದ ಲೆಕ್ಚರನ್ನು ಧ್ವನಿ
ಕೂಡಿಸಿ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ. ಕೆಲವರು ನೀತಿಯ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು
ಪ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ ನೀತಿಸಾರ ಲಾವಣಿಯೆಂದು ಹೇಳುವರು.
ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೈವಲ್ಯ ಜ್ಞಾನಸಿಂಧುಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನೇ ತಾಳ
ಮೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ತಂದು ತತ್ವಸಾರ ಲಾವಣಿಯೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಈಗಿನ
ಕಥಾಸಾರ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನಂತೂ ಕೇಳಲಾಸಲ್ಲ. ಕಥೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವ
ರಿಗೆ ಹೊಸ ಕಥೆಯೆಂದೆನಿಸಿ ಏನಾದರೂ ತುಸು ಹರುಷವಾದರೆ ಆಗ
ಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಹೊಸ
ಲಾವಣಿಕಾರರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ವಿಲಾಸವಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಸಂಗೀತ
ಮಯ ಲೆಕ್ಚರ್.

ಅಲ್ಲದೆ ಹಳೇ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗರು ಕೇಳಲೂ

ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಡುಗಾರರೇ ಸ್ವತಃ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಸರಿಯೇ. ಜನರಲ್ಲೇ ರಸವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಲೋಪಿಸಿರುವಾಗ ಅವರೊಳಗಿಂದಲೇ ಹೊರಬೀಳುವ ಹಾಡುಗಾರರಲ್ಲಾದರೂ ರಸೋನ್ಮೇಷವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ?

ಮನುಷ್ಯನು ನಿರಕ್ಷರನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಉದಯಿಸಿದರೆ ಕಲಿತವರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾಚಿಸುವ ಕೃತಿಗಳು ಆತನಿಂದ ಹೊರಪಡುವವೆಂಬ ಮಾತು ನವಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಳೇ ಲಾವಣಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಕವಿಕೋಟಿಗೆ ಸೇರಲೆಳಸುವವರು ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪರಿಚಯುವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಇವು ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಪರಹಿತರೂ ಕೂಡ ರಸೋನ್ಮೇಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿರುವಾಗ ತಾವೇಕೆ ಆ ಸಲೆಗೆ ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂಬ ಆಸೆಭರವಸೆಗಳು ಹೊಸಬರಲ್ಲಿ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವುದಕ್ಕೂ ಇವು ಸಹಾಯಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಚಿತರಿಗೂ ಹಳಗನ್ನಡದ ಹುರುಳನ್ನರಿತವರಿಗೂ ಹೇಗಾದರೂ ಉಚ್ಚ ಕಾವ್ಯಗಳ ದರ್ಶನವು ಆಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರೀ ಹೊಸಗನ್ನಡದವರಿಗೆ ಕಾವ್ಯವೆಂದರೆ ಧ್ವನಿ ತೆಗೆದು ಹೇಳುವುದೊಂದೇನೋ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂಥವರಿಗೆ ತುಸು ತುಸು ಅಸ್ಪವು ಸಿಗಹತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಕೈಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶೃಂಗಾರ ಲಾವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮ್ಯರೀತಿಯ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಅಸೌಜನ್ಯವೆಂದು ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕವಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅಗಾಧ ವೈಖರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದಿಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಖಾಜಾಭಾಯಿಯವರ ಶೃಂಗಾರ ಲಾವಣಿಗಳ ಮೊದಲಿನ ಚೌಕ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಗಾಧ ವರ್ಣನಾಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಳದಿರ ಲಿಕ್ಕಾದೀತೇ? ಶ್ರೀ ಸಂಗೂ ಅವರ ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿಯ ಲಾವಣಿ ಯನ್ನೋದಿ ಯಾರು ಬೆರಗಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ?

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೌತುಕವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಕುಬಣ್ಣನವರ ಕಥೆಗಾರಿಕೆಯು ಹೊಗಳುವಂಥಾದ್ದು. ವತ್ಸಲಾ ಹರಣದ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತ ರಿಸಿ, ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಮುಖ್ಯರಸಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಔಚಿತ್ಯಗುಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನ ವಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದೂ-ಶಿವಲಿಂಗ ಅವರ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವದ ಲಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಭಾವಗಂಗೆಯ ಗಂಭೀರಗತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೊಗಳಿ ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ನಾವು ಏಕತಾನತೆಯಲ್ಲಿ ಓಲಾಡುವೆವು.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಳ-ದುರದುಂಡಿಯವರೂ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತರು. ಆದರೆ ಅವರ ಹಾಡುಗಳು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಸಮಾಜವಿಡಂಬನೆಯ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಟೀಕೆಯನ್ನು 'ಅಪೂರ್ವ ಮಾತಿದು' ಎಂಬ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿಗ್ದರ್ಶನದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಾಣುವೆವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ನಾನಾ ಅವರೂ ನ್ಯಾಮಣ್ಣಾ ಅವರೂ ಇದಿರು ಬದಿರು ತೋಡಿಗೆ ತೋಡಿ ಹಾಡಿದ ಹಾಡುಗಳು ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರದವು. "ಬಸರಿದ್ದೇನೆ" ಎಂಬ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಅವರು ಮುಂದೆ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇಂದೇ ಅಭಿಲಕ್ಷಿಸಿ ನಗೆಗೇಡಾಗುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವಂತೆಯೇ, ನ್ಯಾಮಣ್ಣಾ ಅವರು "ನಾಗರಪಂಚಮಿ"ಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಿಂದ ಅಶಾಪರ್ಯವಸಾಯಿಯಾಗು ವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆಗೆ ದಿವಂಗತರಾದ ಶ್ರೀ ಖೊಜಾಭಾಯಿಯವರ "ಕರೀ ಹುಡಿಗಿ" ಹಾಡಿನ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯ ವಾದದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೇನು ? ಲಾವಣೀಕವಿಗಳು ಶೃಂಗಾರಪದಗಳನ್ನೇ ಅತಿ ಶಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಜೀವನವು ಕೇವಲ ದೇಹಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯ ಕೊಳೆಯಲ್ಲೇ ಹೊರಳಾಡಿ ಹಾಳಾಗಲಾರದೆಂಬ ಅಂಶ ವನ್ನು "ಪ್ರಾರ್ಥನೆ" ಮತ್ತು "ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬ ಕಿರಿಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಲಾವಣೀ ಕವಿಗಳ ಜೀವನವು ವಿವಿಧ ರಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಹೊಂದುತ್ತ ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಶಾಂತಿರಸದ ಸಿರನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರದೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಕಡೆಗೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ವೇದಾಂತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೋದಿ ಬೈರಾಗಿಯಾದವರಿಗಿಂತ ವಿವಿಧ ರಸ ಪೋಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಲಾವಣೀಕವಿಗಳ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಜೀವನವು ಬಹಳೇ ಪ್ರಶಾಂತರಮಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತಿರುವುದುಂಟು. ಅದಕ್ಕಂ ತಲೇ ನಾವು ಈ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ "ಜೀವನಸಂಗೀತ"ವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿ ಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಿವಿಧ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸಂಗೀತ; ವಿವಿಧ ರಸಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಜೀವನ. ಅಂತೇ ಇದು ಜೀವನ ಸಂಗೀತ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗ ವಂತನು ಇಂಥ ಜೀವನ ಸಂಗೀತದ ಆದಿಗುರುವು. ಅವನ ಲೀಲೆಯ ಪ್ರಥಮಭಾಗವು ಶೃಂಗಾರಮಯ; ಕೊನೆಯದು ವೀರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ಅಂತೇ ಆ ಮುರಲೀಧರನು ಜೀವನಸಂಗೀತದ ಆದಿ ಪ್ರವರ್ತಕನು. ಆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಲಾವಣೀಕಾರರ ನರ-ನಾರಿ ಯರು. ಜೀವನದ ಪೂರ್ವರಂಗದ ರಥಿ-ಸಾರಥಿಯರಿವರು. ಇವರ ಓಂಕಾರ ಬೀಜವೇ ಶೃಂಗಾರರಸವು. ಆದುದರಿಂದ ಶೃಂಗಾರವೆಂದ ಕೂಡಲೆ ಹಾರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯೂ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದೊಡನೆ

ಎಸರೊಸರುವ ಜೊಲ್ಲೆತನವೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೇ ನಾವು ಒತ್ತಿ ಆಡಿಪಡುವೆವು.

ಈ ಲಾವಣೀಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರೆಂದರೆ ಆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟವರೇ ಸರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ "ಜೀವನ ಸಂಗೀತ"ವು ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿಯೆ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀ. ಕುಬಣ್ಣನವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಶ್ರೀ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನವರೇ ಸ್ವತಃ ಚಡಚಣಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವರು. ಹಲಸಂಗಿಯ ದಿವಗಂತ ಖಾಜಾಭಾಯಿಯವರ ಹಾಗೂ ಅವರ ವಸ್ತಾದರಾದ ದಿ॥ ಸಂಗೂ-ರಾಯಪ್ಪ ಅವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ರಾ॥ ಓಲೆಕಾರ ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ದಿ॥ ಸಿದ್ರೂ-ಶಿವಲಿಂಗ ಅವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೂಲಕವಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಕುಬಣ್ಣನವರ ಮುಮ್ಮಕ್ಕಳೊಬ್ಬರು ಬಳ್ಳೇ ಸಾಹಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಯ್ಯನವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾಡಿನ ರಸಿಕರು ಯಾರಾದರೂ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರೆ ನಾಡಿಗೆ ಬಹಳೇ ಭೂಷಣವಾಗುವದೆಂದು ನಿವೇದಿಸುವೆವು.

ಹಲಸಂಗಿ
೧೧-೭-೩೩ } **ಸಂಗ್ರಾಹಕರು**

ಜೀವನ ಸಂಗೀತ

"ಶ್ರೀ ಸಾಸಿಧಪ ಪಧನಿಸ
ಸರಿಗಮು ನಾರಿ ಸಿಸ ಗತ್ತಾ ॥"

—ಲಾವಣಿ

ಕವಿ

ಜಗದೊಳ್ ಸನ್ನಿದವಾದ **ನಾಳ್ನುಡಿಗಳಂ**
ಛಂದಕ್ಕೆ ಬರ್ಪಂತು ನೆ—
ಟ್ಟಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಬಲ್ಮೆ, ಚಿತ್ತದೊಳ್
ಒರಲ್ದದರ್ಥಮುಂ ಕೂಡೆ ನಾ—
ಲಗೆಯಿಂ ರಂಜಿಸುವೊಂದು ಬಿನ್ನಣಂ
ಆದಿನ್ನಾವಂಗೆ ಪುಣ್ಯೈಕ ಭಾ—
ಗಿಗೆ ಸ್ವೈಪಿಂ ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಮಾತನೆ ವಲಂ
ಶೃಂಗಾರ ರತ್ನಾಕರಂ ||

—ಕವಿಕಾಮ

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಗುರುವೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ ಬೆರಸಿ ।
ಪೂಜಿ ಮಾಡುವೆ ಸಾಹಿತ ತರಸಿ ।
ತೀರ್ಥ ಸೀತಾಳದಿಂದ ಪಾದ ತೊಳಸಿ ।
ಅಜಿರ ಕಸ್ತೂರಿ ಅಂಗಕ ಧರಿಸಿ ।
ಜಾಜಿ ಪುಷ್ಪ ಮಲ್ಲಿಗಿ ಏರಸಿ ॥

ಹರುಷದಿಂದ ಲೋಬಾನ ಸುಡಸಿ ।
ವಾದ್ಯ ವಾಲಗ ಸಂಬಾಳ ಬಾರಸಿ ।
ಕಾಯಿಕಪ್ಪುರ ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಸಿ ।
ಶಿರಬಾಗಿ ನಿಂತ ನಾ ಕೈ ಜೋಡಸಿ ।
ಎನ್ನ ಮ್ಯಾಗ ಆಗಿರಿ ಖುಷಿ ॥

ಮಂಗಳಾರತಿ ಬೆಳಗುವೆ ಹರುಷಿ ।
ಗುರುವೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಮವ ಸ್ಮರಿಸಿ ।
ಬಾಜಿ ಬಜಂತರಿ ಕಾಳಿ ಹಿಡಿಸಿ ।
ರುದ್ರವೀಣಾ ತಂಬೂರಿ ಮಿಡಿಸಿ ।
ಮದಲಿ ಗತ್ತ ಗಾಯನ ನುಡಿಸಿ ॥

ಭುವನದೊಳಗ ಬಂದೆನು ಜನಿಸಿ ।
ಹರಿಯು ದಾಸ ಸೇವಕ ಅನಿಸಿ ।
ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಮ್ಯಾಲ ನನ್ನ ಆಶಿ ।
ನಿಜಾ ತೋರಿಸೊ ಗುರು ಪರಿಹರಿಸಿ ।
ಖಾಜಾ ವರವ ಬೇಡಿದಾ ಒಲಸೀ ॥
ಗುರುವೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ ಬೆರಸಿ ।
ಪೂಜಿ ಮಾಡುವೆ ಸಾಹಿತ ತರಿಸಿ ॥

ಅಸಲ ಜಾತ ಹೆಣ್ಣು

೧ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಹೆಣ್ಣಸಲ ಜಾತ ಪದ್ಮಿಽನಿ
ಸುರತ ಚಂದ್ರಽಣಿ
ಹೊಂಟಿ ನಾಗೀಣಿ । ನೋಡ ತಿರುಗಿ ।
ಮರಿಗುದರಿ ಕುಣಿಸಿದಂಗ ನಾಜೂಕ ನಿನ್ನ ನಡಿಗಿ ।
ಹೊಳಿಸೀರ ಥೆರಿಯು ಹೊಡಿದಂಗ ಒದುತೆ ನಿರಿಗಿ ।
ತ್ರಿಽಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದೆ ಹಾಡಿ
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ
ರಂಬ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ । ನಾಚ್ಯಾಳ ಕಡಿಗಿ ॥
ಗರಗರಾ ತಿರಪತೇ ಕಣ್ಣಾ
ಕೆಂಪ ಮೈ ಬಣ್ಣಾ
ಬೇತಲ ಸಣ್ಣಾ । ಕತ್ತಿ ಧಾರಿ ।
ನಿನ್ನ ಕಂಡ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನಿಂತು ಹೌವ್ವಹಾರಿ ।
ನಿನ್ನ ನಡಿಗಿ ನೋಡಿ ನವಲ ಕುಣಿವುದ ಮರೆತಿತರಿ ।
ನಿನ್ನ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ ಆಯ್ತು ಲುಬ್ಧ
ಕೋಗಿಲ ನಾಚಿ ಕದ್ದ
ವನಾ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು । ಹೋಯ್ತು ಹಾರಿ ॥
ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಬಂತ ಭವಳೀಕಿ
ಕಪದಂಗಾಯ್ತು ಚಿಕ್ಕಿ
ಪಾರಿವಾಳದ್ಹಕ್ಕಿ ! ಕೇಳ್ಯಾವ ಒದರಿ ।
ಆದಿವಿಷ್ಣುನರ್ಧಾಂಗಿ ಅಲ್ಲ ಇಕಿಯು ಸರಿ ।
ಇಕೀ ನಡಾ ನೋಡಿ ಸಿಂಹ ನಾಚಿ ತಿರವಿತ ಮೋರಿ ।
ಏನು ತಪ್ಪಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ತಽರುಣಿ
ಬತ್ತೀಸ ಲಕ್ಷಽಣಿ
ಮಾತ ಕೇಳಿ ಗಿಣಿ । ನಾಚಿ ಬೆದರಿ ॥

ನಿನ್ನ ಮೂಗ ನೋಡಿ ಚವಣಕ್ಕಿ ।
ನಾಚಿ ಜೀವಧಾಕಿ । ಇಲ್ಲ ಇಂಥಕ್ಕಿ ।
ಎಷ್ಟು ಇಕೀ ಝೋಕಾ ॥
ಹಾಲಕ್ಕಿ ನೋಡಿ ಆಯಿತ ಗಪ್ಪ ।
ಏನು ಇಕೀ ರೂಪ । ಹಚ್ಚಿದ್ಹಂಗ ದೀಪ ।
ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಾ ॥
ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಗೊಂಬಿ ಹಾಂಗ ಮಾಡಿ ।
ರಂಬಿ ನಿನ್ನ ತಾಡಿ । ಗರುಡಪಕ್ಷಿ ನೋಡಿ ।
ನಾಚಿ ತನ್ನ ಜೀವಕ ॥
ಭಳ್ಳಲಾ ಪಕ್ಷಿ ಹೋದು ಬೆರತ
ಹಾರಿತ ನನ ಸುರತ
ಬಾರ ನೀ ಅರತ । ನಮ್ಮ ಮನಿಗಿ ।
ನಾ ಬಿಟ್ಟೆನಿ ಅನ್ನನೀರ ನಿನ್ನ ಕಾಲಾಗ ನೊರಗಿ ।
ಹೊಳಿನೀರ ಥೆರಿಯು ಹೊಡದ್ಹಾಂಗ ಒಡುತ ನಿಲಗಿ ।
ತ್ರೀಽಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಹಾಡಿ
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ
ರಂಬಿ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ । ನಾಚ್ಯಾಳ ಕಡೀಗಿ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಮಹಾಚತುರ ಕಾಣಸ್ತಿರಿ ಚದುರ
ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿ ಖಬರ
ಬಂದು ನನ್ನ ಇದರ । ಕೇಳುದ್ಯಾಕ ।
ನಾ ಪಾತರದಾಕಿ ಅಲ್ಲ ಹಾದರ ಮಾಡುದಕ ।
ನನ್ನ ಒಗತನ ಹರನೀರಿ ನಿಮ್ಮ ಸಲಗಿ ಸಾಕ ।
ಒಣ ಒಡಿವಾರ ಮಾತ ನಿಮಗ ಸಲುವಿ
ನಾ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಚಲುವಿ
ರಂಬಿ ನನ್ನ ನಿಲುವಿ । ನಾಚ್ಯಾಕ್ಯಾಕ ॥

ಸುಟ್ಟ ಹಂಚಿಸಂಗ ಹೆಂಗಸ
ಮುಟ್ಟಿದರ ನಾಸ
ಆಗುದು ಖಾಸ । ಸಾವು ತನಕ ।
ಯಾತಕ ಬಾರದ್ಹಾಂಗ ಮಾಡೆಸಂತಿರಿ ಮನಕ ।
ನಾ ಮಾರಿ ಎತ್ತಿ ಹ್ಯಾಂಗ ತೋರಿಸಲೆವ್ವ ಜನಕ ।
ನನ್ನ ಆಬರು ಹೋದೀತ ಕೈಮೂರಿ
ಬಿಡಿರಿ ನನ್ನ ದಾರಿ
ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚರಿ । ಹಾದರ ಮಾತುಪಕ ॥

ಗಂಡಜಾತಿ ಬೈಲ ಭಂಗಾರ
ನಿಮಗ ಏನು ಘೋರ
ಕೇಳುವವರ್ಯಾರ । ತಾಳಿರಿ ಬೆಳಕ ।
ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಿದರ ನಿಮಗ ಏನು ಧೋಕ ।
ಈ ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮ ಶಿವ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾನ ಯಾಕ ।
ಪತಿವ್ರತಾ ಹೋದೀತು ನಂದು ಕರಗಿ
ಗಂಡನ ಸುರಗಿ
ಬರಲಾರದಂಗ ತಿರಗಿ । ಜೋಗ ಒಳಕ ॥

ನಾ ಆದೇನು ಒಗತನಗೇಡಿ ।
ಜನದಾಗ ಖೋಡಿ । ಹಾದರ ಮಾಡಿ ।
ಹರಲಿ ತಲಿ ಮ್ಯಾಲ ॥
ಅಹಲ್ಯಾಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲೇನು ಕತಿ ।
ಏನು ಆಯ್ತು ಗತಿ । ಗೌತಮ್ಯಾಕಿ ಪತಿ ।
ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟರಾಗಿ ಬಿದ್ದಳ ಕಲ್ಲಾ ॥

ಸೀತಾಗ ರಾವಣ ಒಯ್ದ ಇರ್ಷ ।
ರಾಮ ಆಕಿ ಪುರುಷ । ಗೆದ್ದು ತಂದ ಅರಸ ।
ಹೊಡದು ಆವನ ಶಿರಸ ।
ಸೀತಾಗ ಹೊಡಿ ಅಂತ ಹುಕುಮ ಕೊಟ್ಟ ಖುಲ್ಲಾ ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಣಗ ಹುಕುಮು ರಾಮು ಕೊಟ್ಟ
ಸೀತಾನ ತಗೊಂಡ ಹೊಂಟ
ಅರ್ರ್ಯಾಣದಾಗ ಬಿಟ್ಟ । ಬಂದ ತಿರುಗಿ ।
ಸೀತಾಗ ವನವಾಸ ಸುಖಾ ಇಲ್ಲ ಘಳಿಗಿ ।
ಹೊಳಿ ನೀರ ಥೆರಿಯು ಹೊಡದ್ಹಾಂಗ ಒದುತೆ ನಿಲಗಿ ।
ತ್ರಿಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಹಾಡಿ
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ
ರಂಬಿ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ । ನಾಚ್ಯಾಳ ಕಡಿಗಿ ॥

೩ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಗಂಡ ಜಾತಿ ಯಾತರದ ಹೆಚ್ಚ
ಮಳ್ಳ ಆದ ಮುಂಚ
ಭಿಲ್ಲಣಿಗಿ ಹುಚ್ಚ । ಆದ ನೋಡಿ ।
ಸಾಕ್ಷಾತ ಜಗದ್ಗುರು ಸಾಂಬ ತಿಳಿಯುಗೇಡಿ ।
ಹೆಂಗಸ ಮಾಯಿ, ಗಂಡಸ ಹುಚ್ಚ ಖೋಡಿ ।
ಇಬ್ಬರದು ಮಹತ್ವ ಆದ ಸವನ
ಸಿಂಪಗ್ಯಾಸ ಸೆವಸ
ಹಾದರಕ ಕವಸ । ಸಾಂಬ ಮಾಡಿ !
ನಿನ್ನ ಮಾತ ಅನುವದಿಲ್ಲ ಸುಳ್ಳ
ರತ್ನದ ಹಳ್ಳ
ಆದ ನಾ ಮಳ್ಳ । ನಿನಗ ನೋಡಿ ।
ಈ ಹೆಣ್ಣ ಗಂಡ ಶಿವ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾನ ಜೋಡಿ ।
ಇರವಿ ಎಂಬತ್ತ ಕೋಟಿ ಜೀವರಾಸಿ ಮೊದಲಮಾಡಿ ।
ಹೆಚ್ಚ ಕಮ್ಮ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಗುರುರಾಯು
ತತ್ವದ ಕಾಯು ।
ಮನ್ಮಥಕ ಮಾಯು । ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡಿ ॥
ತಗದ್ಹೇಳ ಬ್ಯಾಡ ಒಣ ಕುಸಲ
ಜಾತಿಲಿದ್ದ ಮುಸಲ

ಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಿಕಲ । ಹೇಳ್ತ ಝಾಡಿ ।
ಎಷ್ಟಂತ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕೇಳಲಿ ಖೋಡಿ ।
ಪಾಂಡವರಿಗಿ ದ್ರೌಪದಿ ಪತಿವ್ರತಾ ಅನಸ್ಯಾಡಿ ।
ಐದು ಮಂದಿ ಪುರುಷರನು ಬಿಟ್ಟ
ದ್ರೌಪದಿ ಮಾಡಿ ಕಪಟ
ಕರ್ಣನಲಿ ಇಟ್ಟ । ಮನಸ ಮಾಡಿ ॥
ಎಲ್ಲ್ಯಾದ ನಿನ್ನ ಸುಟ್ಟ ಹಂಚ ।
ಹೇಳತಿದಿ ಮುಂಚ । ಪತಿವ್ರತಾ ಆಂಚ ।
ಯಾವಕಿ ಹಾಳ ಗರತೀ ॥
ಕಲಿ ಒರುವಾಗ ಏರಿತ ಕಲ್ಲಾ ।
ಗುಡ್ಡದ ಮ್ಯಾಲ । ಕುಂಡಿಲೇ ಹುಲ್ಲ ।
ಮೇಯುತಿತ್ತ ಕತ್ತಿ ॥
ಉಪರಾಟಿ ಕಲಿಯು ಕಾಲ ।
ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಶೀಲ । ಗರತಿಗಿಲ್ಲ ಮೋಲ ।
ಹಾದರಗಿತ್ತಿ ಆಗಿ ಕುಂತಿದಾಳ ಗರತಿ ॥
ಕಲಿ ಇದ್ದಾಂಗ ಮಾಡೂನ ರೀತಿ
ತಿನಸಬೇಡ ಗೊತ್ತಿ
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡ ಭೀತಿ । ತೊಳದು ಮನಸೀಗಿ ।
ಶಿವ ಜೋಡಿ ನೋಡಿ ಗಂಟ ಹಾಕ್ಯಾನ ಇಬ್ಬರಿಗಿ ।
ಹೊಳಿಸೀರ ಥೆರಿಯು ಹೊಡಿದ್ದಾಂಗ ಒದುತೆ ಸಿಲಗಿ ।
ತ್ರಿಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಹಾಡಿ
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ
ರಂಬ ನಿನ್ನನೋಡಿ । ನಾಚ್ಯಾಳ ಕಡಿಗಿ ॥

೪ನೆಯ ಚೌಕ—

ಕೇಳಿ ಮಾಯು ಬಂತ ಮನ ಕರಗಿ
ಹೇಳತಾಳ ತಿರಗಿ
ಇಬ್ಬರದು ವಾರಿಗಿ । ಒಂದೆ ಜುತ್ತಾ ।

ನಮುನಿಮುದು ಪಣಾ ಇಂದ ಕೂಡಿ ಬಂತು ವರತಾ ।
ನಮ್ಮ ಮನಿಗಿ ಬಂದ್ರ ಬೋಬಾಟ ಆಗುದು ತುರ್ತ ।
ನಿಮ್ಮ ಮನಿಗಿ ಬರತ ನಡಿ ಚದರ
ಹಿಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಪದರ
ಹುಣ್ಣಿವಿ ಚಂದರ । ನಿಮ್ಮ ಸುರತ ॥
ಝೂಡಿ ಜಮಖಾನಿ ಜಾಜೂಮ ಹಾಸಿ
ಕುಂತಿದಾರ ಬೇಸಿ
ಯಾತರದ ಆಶಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊರತ ।
ದ್ರುವ್ಯದ ಕೊಡಾ ಇಂದ ಸಿಕ್ಕಾಂಗ ದೌಲತ್ತಾ ।
ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಶಿವ ಇಳದ್ಹಾಂಗ ಈ ಹೊತ್ತಾ ।
ಬತ್ತೀಸ ಕಾಮನಾಟಕ್ಹಚ್ಚಿ
ಮನ್ಮಥ ಹೆಚ್ಚಿ
ಮಾಯಕ ಮೆಚ್ಚಿ । ನಿಮಗೆ ಬೆರತ ॥
ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಕಾಮಿನಿ ಅಸ್ತೂರಿ
ಉಲ್ಲಾಸ ಮಾಡಿ ಸೂರಿ
ಕಲ್ಗಿಯವರ ಪೋರಿ । ಹಾಳ ಪತಿವ್ರತಾ ।
ತುರಾಯ್ದವರ ಹುಡುಗನ ಕೂಡಿದಾಳ ಮರತ ।
ಒಣ ಇರ್ಷದಿಂಡ ವಾದ್ಹಾಕಿ ಆಯ್ತು ವ್ಯರ್ಥ ।
ಪತಿವ್ರತಾ ಹೋಯ್ತು ಮಣ್ಣಾಕಡಿ
ಆಗಿ ಕುಂತಿ ಖೋಡಿ
ನಿನಗ ಏನು ಧಾಡಿ । ಮಾನ ಹೋಯ್ತು ॥
ಆಕಿ ಗಂಡಗ ಹತ್ತಿತ ಸುದ್ದಿ ।
ಕಳೆದೆ ರಂಡಿ ಬುದ್ದಿ । ಹಾಕಿದಾನ ಗುದ್ದಿ ।
ಹೋಗ ಹಳಿನಾಯಿ ॥
ಸೆರಗ ಹರಿದ ಹೇಳ್ಯಾನ ಎಲ್ಲರಿಗಿ ।
ತವರ ಮನೀಗಿ । ಬೀಬಿ ಇಂಗಳಗಿ ।

ಅಲ್ಲಿ ಇಕಿ ತಾಯಿ ॥
ಗಂಡಸಿಂದೆ ಇತ್ತ ಸನಗ ಮಾನ ।
ಹೊಯ್ತು ಮುತ್ತೈತನ । ಆಗಿ ಕುತ್ತ ಊನ ।
ಆದ ಕಿಸಬಾಯಿ ॥
ಕರನಾಟಕ ಹಲಸಂಗಿ ಊರ
ಮೆರಿಯುತಾವ ತೂರ
ಮಲಿಕ ಪೈತರ । ಹಚ್ಚಿವರಿಗಿ ।
ಖಾಜಾಸ ಕವೀಸವಿ ಸಕ್ಕರಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿ ।
ಖಂಡೂನ ಸೂರ ಕೇಳಿ ಕಲ್ಲಮನಸ ಕರಗಿ ।
ಹೊಳಿ ನೀರ ಥೆರೀ ಹೊಡೆದಂಗ ಒದುತೆ ನಿಲಗಿ ॥
ತ್ರಿಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಹಾಡಿ
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ
ರಂಬಿ ನಿನ್ನ ಸೋಡಿ । ನಾಚ್ಯಾಳ ಕಡಿಗಿ ॥

ಸಂಪಿಗಿ ತೆನಿಯಂಥ ಹುಡುಗ

೧ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಸಂಪಿಗಿ ತೆನಿಯಂಥ ಹುಡುಗ
ಸಂತ್ಯಾಗ್ಹಾಯ್ದು ಹೋಗ್ತಾನ
ಹಂತೀಲ್ಹೋಗಿ ಕೇಳತೀನ ಹೆಸರ್‌ ।
ನನ್ನ ಕಾಂತನ ರೂಪ ಹೊಂಟಂಗ ಹುಣ್ವಿ ಚಂದರ್‌ ।
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಜೀವಕಿಲ್ಲ ಸ್ಥಿರಾರ ।
ಕನಸೀನಾಗ ಕಂಡಂಗಾಯ್ತು
ಮನಸೀನಂದು ಹೋಗವೊಲ್ದ
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾಗಿಲ್ಲ ಇವಸ್ಹಂತವರ ॥
ಇಂದ್ರಲೋಕದ ಪುರುಷಾ ಇವ
ಅರಸನ ಹೊಟ್ಟಿಲೆ ಹುಟ್ಯಾನೇನ
ಸರಸ ಕಾಮನಾಟಕ್ಹಾನ ದುರುಳ ।
ಇವನ ತೋಳ ತೊಡಿ ಖ್ಯಾದಿಗಿಹೊಡಿ ಸರಳ್‌ ।
ನನ್ನ ಜೋಡಿ ಹಾನ ನೋಡಿ ಆದೆ ಮರಳ್‌ ।
ಇವನ ರೂಪ ಅಪರೂಪ
ಹಚ್ಚಿದಾಂಗ ಚಂದ್ರದೀಪ
ಏನು ತಿಳಪ ಹೊಟ್ಯಾಗಿನ ಕರಳ್‌
ಕುಂತ್ರ ನಿಂತ್ರ ಇವನ ಧ್ಯಾನ
ಜೀವಕಿಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ
ನಿದ್ದಿ ಇಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿಗಿ ಹಗಲಿರಳ್‌
ಇವನ ಹಸ್ತ ಏನ ಸಿಸ್ತ ಮಾವಿನ ತರಳ್‌ ।
ಮ್ಯಾಲ ಕುಂದಲದ ಹರಳ ಉಂಗರೊಪ್ಪ ಬೆರಳ್‌ ।
ಮನಸ ಸೋತ, ನನ್ನಗೂಡ
ಮಾತ ಒಂದೂ ಆಡವೊಲ್ಲ
ಪ್ರೀತಿಯಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಸರಳ್‌ ॥

ಇವ ಹುರಪಿನವ ನಲ್ಲ ಇವನಧುರಪ ಏನ್ಹೇಳಲಿ–
ನಾಗಸರ್ಪ ಭೋರಾಡಿದಾಂಗ ನೋಡಿ ನಾ ಬೆರsತ ।
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಮನಿಮಾರ ಮರsತ ॥
ಹಲ್ಲ ಗಲ್ಲ ಏನ ತಿಳಪ
ಕುಂಕುಮ ಕನ್ನಡಿಯಂತ ಹೊಳಪ
ಸೂರ್ಯಸಂಗ ಅವ್ವಾ ಇವನ ಸುರsತ ।
ಜೀವ ತಾಳಲಾರ್ದೆ ಕೂತೀಸವ್ವ ಬ್ಯಾಸsತ್ತ ॥
ಚಕ್ಕರಗಣ್ಣ ಕೊಕ್ಕರಮೀಸಿ
ನಕ್ಕರ ಚಂದ ಸಸ್ನ ಮುಂದ
ತೊಟ್ಟ ಅಂಗಿ ಹೊತ್ತ ಶಾಲಿ ಜರತಾರ ।
ಇವ ಹತ್ತುತ್ತ ಮಂದ್ಯಾಗ ಮುಕ್ತಿಸಂಥ ಸರದಾರ ।
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಜೀವಕಿಲ್ಲ ಸ್ಥಿರಾರ ।
ಕನಸಿನಾಗ ಕಂಡಂಗಾಯ್ತು
ಮನಸಿನಂದು ಹೋಗವೊಲ್ದ
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾಗಿಲ್ಲ ಇವನಂಥವರ ॥

೨ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಕೇಳ ಬಾಲಿ ಹೊಯಮಲ್ಲಿ
ಮನಸ ಯಾಕ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲಿ
ಸಾಕ ಮಾಡ ಯಾಕ ಹೇಳ್ತಿ ಬಡಿವಾರ ।
ಪ್ರತಿಪುರುಷರ ಮ್ಯಾಲ ಯಾಕ ನಿನ್ನ ನಜsರ
ಮನಿಗಂಡನ ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗೂ ರಂಡಿ ಮುಂಡದಾರ ।
ಕಂಡವರಿಗ್ಹೋಗಂವಲ್ಲ ನಾನ್ನ
ನಿನಗಿಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನ
ಯಾಕ ನಿಂತಿ ಹೇಳ ನನ್ನ ಇದsರ ॥
ಪಾರ್ವತಿ ಸರಸ್ವತಿ
ಭಾಳ ಪ್ರೀತಿ ಅವರ ಮ್ಯಾಲಿ

ಬ್ರಹ್ಮ ಕಳಕೊಂಡಾನ ತನ್ನ ಮಂತರಾ ।
ಪಂಚಮುಖ ಆದ ತೊಟ್ಟು ಹಂಕಾರ ।
ಒಂದು ತಲಿ ಕೊಯ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದಾನ ಶಂಕರಾ !
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿ ಮಾಡಿ
ರೂಪ ಯಾರೂ ಕೇಳೂದಿಲ್ಲ
ಶಾಪ ಹತ್ತಿ ಆದ ಅಂವಾ ಧಿಕ್ಕಾರ ॥
ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಗ ಮಾಡಿ
ಸೂಳೀಮಗಾ ಯಾಂವ ಈಗ
ದ್ರವ್ಯ ಗಳಿಸಿ ಆಗಿದಾನ ಸಾವಕಾರ ।
ಅಗ್ನಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಲಂಕಾ ಇತ್ತ ಬಂಗಾರ ।
ಪುಂಡ ರಾಮರ ದಂಡ ಕೆಂಡ ಬಡಿದು ಸುಟ್ಟಾರ ।
ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಾಲಾಗ ಭಾಳ ಮಂದಿ
ಮಣ್ಣಾs ಮುಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿದಾರ
ಯುದ್ಧ ಕಂಡು ಬಂದಾರ ದೇವದೈತ್ಯರ ॥
ಈ ಮತಿಮಂದ ಸತಿಯು ಸ್ನೇಹ–
ಎಂದಿಗಾದರೂ ಮಾಡಬಾರದು–
ಮುಕ್ತಿದಾರಿ ಕೆಡಸುದು ತನ್ನ ಯುಕ್ತೀಲಿ ।
ಇಷ್ಟು ಖೊಟ್ಟಿಗುಣ ಆದ ಇದರ ಹಂತೀಲಿ ॥
ಕಾಮವಿಷಯಕಾಗಿ ಇಂದ್ರ
ಗೌತಮಋಷೀ ಮನಿಗ್ಹೋಗಿ
ಕೋಳಿ ಆಗಿ ಕೂಗಿದಾನ ಕಪಟೀಲಿ ।
ಅವರ ಶಾಪ ಹತ್ತಿ ಖಲಿ ಹತ್ತಿ ಕಪ್ಪೀಲಿ ॥
ಇಷ್ಟು ನನಗ ತಿಳಿಲಿಕಾಗಿ
ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿನಗ ಬರೂದಿಲ್ಲ
ಗಟ್ಟಿ ಹೇಳತೇನ ಕೇಳ ಸುಂದರಾ ।
ಸಂಗವೊಲ್ಲ ದುಷ್ಟ ಚಾಲ ಖೊಟ್ಟಿ ಹೆಂಗಸರ ।

ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಜೀವಾಕಿಲ್ಲ ಸ್ಥಿರಾರ।
ಕನಸಿನಾಗ ಕಂಡಾಂಗಾಯ್ತು
ಮನಸೀನಂದು ಹೋಗವೊಲ್ದ
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾಗಿಲ್ಲ ಇವನಂಥವರ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಯಾಕೊ ನಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಲ
ನನ್ನ ಖ್ಯಾಲ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲ
ಎಂಥ ಬುದ್ಧಿ ಖೊಟ್ಟಿ ನಿಂದು ಕಡಿತನಕ।
ನೀನು ಸುಳ್ಳಂದ್ರ ಕೇಳೊ ಪುರಾಣಪುಸ್ತಕ।
ಇಂದ್ರನ ಭೆಟ್ಟೀಗಿ ಅರ್ಜುನ ಹೋದ ಸಹಜಕ।
ರಂಬಾ ಕುಂತು ಅವನ ಮ್ಯಾಗ
ಮನಸ ಮಾಡಿದಾಳ ಹ್ಯಾಂಗ–
ನಲ್ಲೇನಂದ್ರ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಾಳ್ಯಾತಕ ॥
ಶಾಪ ಹತ್ತಿ ಅರ್ಜುನಗ
ನಪುಂಸಕ ಆದನಾಗ
ವಿರಾಟರಾಯನ ಮನಿಯಾಗ ಬೇಲಾನಕ್ಕ।
ಅಂವಾ ಹೆಂಗ್ಸರ ಸಾಲೀ ಬರಿಸಿದಾ ಆ ಕಾಲಕ।
ತಿರುಗಿ ಗಂಡರೂಪ ಬಂತ ಅವನ ಜನ್ಮಕ
ಆದಿಶಕ್ತಿ ಅರ್ಧಾಂಗಿ ಶೋಕಿ
ದಾರಿಗಾದರು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲಾಕೀ
ತಿಳಿದು ನೋಡಿ ಮುಂದ ನಡಿ ಮ್ಯಾಲಕ ॥
ನಾ ಭಕ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಕರಿತೇನು
ನಗತ ಮಾಡೊ ನನ್ನ ಸಂಗ–
ಒಲ್ಲೆನೆನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಯಾಕ ಬಾಯೀಲಿ।
ನೀ ಗಂಡಸರೆ ಹೌದಲ್ಲೊ ಏನನ್ನಿ ॥
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಚೈನಿಲ್ಲ–

ಭ್ರಾಂತಿಗೆಟ್ಟು ತಿರಗತೀನಿ–
ಏಸು ಕೊಟ್ರು ಬಂದಾ ನನ್ನ ಹಂತೀಲಿ।
ಎಂದ ತೆಕ್ಕಿಮುಕ್ಕಿ ಹೊಡದು ಮಲಗೇನ ಪ್ರೀತಿಲಿ॥
ಆಲಪರೆದು ಚಾಲಪರೆದು
ಕಾಲಬಿದ್ದು ಕರೀತೀನಿ
ಕರುಣಾ ಇಲ್ಲ ಏಳೊ ತುಸು ದರಕಾರ।
ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಣಸೇನು ಸರಕಾರ।
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳು ಜೀವಕಿಲ್ಲ ಸ್ಥಿರಾರ।
ಕನಸೀನಾಗ ಕಂಡಾಂಗಾಯ್ತು–
ಮನಸಿನಂದು ಹೋಗವೊಲ್ದ
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾಗಿಲ್ಲ ಇವನಂಥವರ

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಕಾಂತೀ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಗೆಣ್ಯಾ
ಹಿಂದ ನೋಡತಾನ ಎಂಥಾ
ವ್ಯಾಳೇ ತಂದಿ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವ ಶಂಕರ
ಈ ರಂಡಿ ಅಬ್ರುದ ಮ್ಯಾಲ ನಿಂತಾಳ ನಿರ್ಧಾರ।
ಇದಕ ನೆವನ ಮಾಡಬೇಕ ಒಂದು ಫಿತೂರ!
ಮನಿಯಾಗ ನಿನ್ನ ಅತ್ತೀಮಾವ
ಅಂಜತಾದ ನನ್ನ ಜೀವ
ಧರ್ಮಸಾಲೀಗ್ಹೋಗೂನು ನಡಿ ಪರಭಾರ॥
ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿದ ಬಳಿಕ ಯಾರೀಗಿ
ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲದಂಗ ನಾ ಮುಂದ ಹೋಗಿ
ಕುಂಡರತೀನಿ ನೀ ಬಾರ ಬಿನ್ ಘೋರ್।
ನೀ ಆರ ತಾಸ ರಾತ್ರೀಗಿ ಬಾರ ಸುಂದರಾ।
ಬೆಚ್ಚಬೆಳಗಾನ ಮಾಡೂನಂತ ಗರ್ದಿ ಜುಮ್ಮರ।
ಘಂಟ ಹೇಳಿ ಹೊಂಟ ಹೋದಾ
ಗೆಣ್ಯಾ ತಮ್ಮ ಮನೀಕಡಿ

ತಿಳೀಲಿಲ್ಲ ಮುಂದಿಂದಿಕೀಗಿ ಹೊಣಾರ ॥
ಹತ್ತು ಮಂದಿ ದಾರಿಕಾರ್‍ರು
ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗುವಾಗ
ಕತ್ತಲಾಯ್ತು ಅವರೀಗಿ ಅಂಧಾರ ।
ಅವರು ಊರ ನೋಡಿ ವಸ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಳದಾರ ।
ಅವರು ಊಟಾ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಸಾಲ್ಯಾಗ ಮಲಗ್ಯಾರ ।
ಅತ್ತಿ ಮಾವ ಗಂಡಗುಣಿಸಿ
ಎಲ್ಲಾರೀಗಿ ಮಲಗಿಸಿ
ಆರತಾಸ ರಾತ್ರಿಗಿ ಹೊಂಟಾಳ ಅವಸರ ॥
ಅವಸರದಿಂದ ಅಡಾಡಿ ಮಾಡಿ
ತನ್ನ ಗೆಣ್ಯಾ ಹಾನ ಅಂತ
ಎಬ್ಬಿಸೂತಸ ಇದ್ದ ಅಂವಾ ಹಾದಿಕಾರ ।
ಅವನ ಬಾಯೀ ಕೇಳಿ ಎದ್ದು ಕುಂತ್ರು ಎಲ್ಲಾರ ।
ಅವರು ಎತ್ತಿ ಒಯ್ದರು ಬೆಳಗಾನ ತಮ್ಮ ಊರ ॥

* * * *

ಗೆಣ್ಯಾ ಆಶೀ ಹಚ್ಚಿ ಘಾಸೀ ಮಾಡಿ
ಘಾಸಿ ಆಯ್ತು ಸನ್ನ ಜೀವ
ಕೂತು ಅಳತಾಳ ಖೋಡಿ ಅದೃಷ್ಟ ।
ಆಕೀ ಗಂಡಗ ಸುದ್ದಿ ಹತ್ತಿ ಕೇಳ್ಯಾನ ಕಿವಿಮುಟ್ಟ ॥
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾ ಮೋಜಿನ ಶಾರಾ
ದಾದೇ ಪೀರನ ಮತಿ ಪೂರಾ
ಸಂಗು ವಸ್ತಾದ ರಾಯಪ್ಪನ ಹೆಸ್ಸರ್
ಖಾಜಾ ಲಾವಣಿ ಮಾಡಿದಾನ ಇಲ್ಲ ಕಸ್ಸರ್ ।
ಇವನ ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಜೀವಕಿಲ್ಲ ಸ್ಥಿರಾರ ।
ಕನಸಿನಾಗ ಕಂಡಾಂಗಾಯ್ತು
ಮನಸಿನಂದು ಹೋಗವೊಲ್ದ
ಹಲಸಂಗಿ ಊರಾಗಿಲ್ಲ ಇವನಂಥವರ ॥

ವತ್ಸಲಾಹರಣ

೧ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಪಾಂಡವರಿಗಿ ಕೊಟ್ಟೆಣ್ಣಾ ಬಳಿರಾಮ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಾನ ಕೌರವಗ।
ತಾ ಕೊಟ್ಟ ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಗಗ।
ಭಾಳ ಪ್ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರ ಮ್ಯಾಗ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ-
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥ಪಲ್ಲ॥
ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರ ತವರ ಮನಿಘೋದಾಗ ಬಳಿರಾಮನ್ಹೇಣತಿ।
ಬಸುರಿದ್ದಳಾಗ ಆ ರೇವತಿ।
ಸುಭದ್ರ ಕೇಳ್ಯ್ಯಾಳ ಅಣ್ಣಾನ ಹಂತಿ।
ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದರ ಭೀಮನ್ಯಾಗ ಕುಡುವುದು-
ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ್ಯಾಳ ಪೂರ್ತಿ।
ಮುಂದ ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿತು ಆಕಿಯಂತ್ಯೈತಿ॥
ನಿಶ್ಚೈ ಮಾಡ್ಯಾರ ಬಳಿಭದ್ರುನ ಮಗಳನ್ನ ಅಭಿಮನ್ಯಾಗ ಕೊಟ್ರು
ವಚನ ಹೋಗೆಯ್ತಿ।
ಭಾಳ ಹರುಷವಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರುತಿ।
ಮುಂದ ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸಕ್ಹೋಗುದ್ಯೈತಿ।
ವಿದುರನ ಮನೆಯಲೆ ಇಟ್ಟು ಸುಭದ್ರುನ್ನ-
ಹೊಂಟುಹೋದರು ಬಿಟ್ಟು ಹಸ್ತಿನಾವತಿ।
ಭೂಮಿಸೀಮಿ ಕಳಕೊಂಡು ಆಗಿ ಫಜೀತಿ॥
ಇತ್ತ ಕೌರವನ ಮಗಗ ಹೆಣ್ಣು ಬೇಕಾಗಿ ಶಕುನಿ ತೆಗೆದಾನ ಯುಕ್ತಿ।
ಬಳಿರಾಮನ ಕೇಳಿದಾ ಬಂದು ಮಾಡಿ ಮಮತಿ।
ನಿನ್ನ ಮಗಳನು ಕುಡು ಆಗಲಕ್ಕರತಿ।
ಬೇಕಾದ್ದು ಉಂಡಾಳು ಉಟ್ಟ್ಯಾಳು ತೊಟ್ಟ್ಯಾಳು-
ಚೂರ ಮಾಡಬೇಡ ನೀ ಚಿಂತಿ।

ಕುಡು ವಚನ ಇದಕ ಹೇಳು ಏಸಂತಿ ॥
ಇಷ್ಟು ಮಾತ ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣಂತಾನ ಶಕುನಿಗಿ–
ಬಳಿರಾಮುನ ಮಗಳನ್ನಾ ।
ಅಭಿಮನ್ಯಗೆ ಕೊಟ್ಟೈತಿ ವಚನಾ ॥
ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೆಣ್ಣ ಮತ್ತ ತಿರುಗಿ ನಿಮಗೆ ನಾನು
ಕೊಡಬೇಕು ಹ್ಯಾಂಗ ಹೇಳಿನ್ನಾ ।
ಜನದೊಳಗ ಹೋದಿತೊ ನಮ್ಮ ಮಾನಾ ॥
ಇದರ ಮ್ಯಾಲ ಬಳಿರಾಮುನ ಖುಷಿ ಬಂದ್ಹಾಂಗ ಮಾಡಲಿ–
ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಾ ।
ಇದರೊಳಗ ಹೋಗುದಿಲ್ಲ ನಾನಾ ॥
ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತಿಗಿ ಬಳಿರಾಮು ।
ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಅಂತಾನ ಕೇಳೊ ಶ್ಯಾಮು ॥
ನಾ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲೋ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾ ।
ನಕಲಿ ಆಡಿದ ಮಾತೇನೊ ಕಾಯಿಮಾ ॥
ತಂಗಿ ಭಿಡೆಕ ಮಾಡಿನಿ ಸುಳ್ಳೆ ಪ್ರೇಮಾ ।
ನನ್ನ ಮನಸು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಕುಡು ನೇಮಾ ॥
ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತ ಮೀರಿ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿರಾಮು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಮಗ
ಲಕ್ಷ್ಮಣಗ ।
ಭಾಳ ಪ್ರೀತಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಮನದಾಗ ।
ಮದಿವಿ ಮಾಡಿಕೊ ಅಂದ ಶಕುನೀ ಮಾವಾಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ–
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಕೇಳಿ ಬಳಿರಾಮುನ ಮಾತಿಗಿ ಶಕುನಿ ಬಂದು ಹೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನಗ ।
ಬಳಿರಾಮು ಹೆಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟಾನೊ ನಿಮಗ
ನಿಶ್ಚ ಮಾಡಿ ಬಂದೆ ನಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗ ।

ನಾಳ ಉಪಮುಕ ಹೊಂಡರಿ ಲಗ್ನಕ-
ತಡಾ ಮಾಡಬೇಡರಿ ಬೇಗ ।
ತೀರಿ ಹೋಗಲಿ ಕಾರ್ಯ ತೀವರವಾಗೇ ॥

ಕೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನ ತಯಾರ ನಡಿಸಿದಾ ಚತುರಂಗ ಬಲವೆಲ್ಲ
ಸಹಿತಾಗಿ ।
ಆನಿ ಕುದರಿ ದಂಡ ಮಾರ್ಬಲ ಸಾಗಿ ।
ದಾರಿ ಹಿಡದಾರ ಆರ್ತಿಲಿ ದ್ವಾರಕಿಗಿ ।
ಅಗಣಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮರು ಬ್ರಹ್ಮರುಸಿಗಳು-
ಮಹಾರಥಿಕರು ಭೂಷಣವಾಗಿ ।
ಹೀಂಗೆ ನಡೆದವರ್ಾದ್ಯಗಡಣದ ಒಳಗೆ ॥

ಇತ್ತ ದ್ವಾರಕಿಯಲಿ ಬಳಿರಾಮ ಲಗ್ನಪತ್ರ ಬರೆದಾ ಬೀಗ
ಬಾಂಧವರೀಗಿ ।
ಮತ್ತ ದೂತನ ಕಳ್ಸಿದಾ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗಿ ।
ಸುಭದ್ರ ಇದ್ಕ ವಿದುರನ ಬಳಿಗಿ ।
ಬರುವ ದೂತನ ದಾರಿಯೊಳಗ ಸುಭದ್ರಾ-
ಅರಳಿ ಮರದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿಗಿ ।
ತಾ ಬಂದಾಗ ಕಂಡಳಾ ದೂತನಿಗೆ ॥

ನಿಂತು ಸುಭದ್ರ ಅಂತಾಳ ಯಾಕೊ ದೂತಾ- ।
ಏನು ಕಾರಣ ಬಂದಿ ಇಲ್ಲಿಗಿ ।
ಏನು ಸುದ್ದಿ ತವರಮನಿ ಕಡಿಗಿ ॥
ಆ ದೂತ ಹೇಳ್ಯಾನ ಬಳಿರಾಮನ ಮಗಳನ್ನ-
ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಗನಿಗಿ ।
ನಿನ್ನೆ ಕೊಟ್ರು ಲಗ್ನ ನಾಳಿಗಿ ॥
ವತ್ಸಲಾನ ಮದುವಿಗಿ ವಿದುರಗ ಬಾಯೆಂದು-
ಹೇಳಿ ಹೋಗತಿನಿ ತಿರುಗಿ ।
ನಾ ಬಂದಿನಿ ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ॥

ಕೇಳಿ ಸುಭದ್ರಾ ಬಿದ್ದಾಳ ಧರಣಿಗಿ ।
ನೀರು ತಂದು ಅಳತ್ತಾಳ ಕಣ್ಣಿಗಿ ॥
ತವರ ಮುನಿ ಇಲ್ಲದ್ದಾಂಗ ಇಂದಿಗಿ ।
ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗಿ ॥
ನನ್ನ ಮಗಗ ಇಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಬೇಕಾಗಿ ।
ಬಳಿರಾಮ ಕೊಟ್ಟ ಅವರಿಗಿ ॥
ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲೇನಣ್ಣಾಗ ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಾರ ಅವಗ ।
ನನಗಾತು ಮುಗಿಲ ಹರ್ದು ಬಿದ್ದಾಂಗ ।
ಕಿಚ್ಚ ಸುರುವಿತು ಸುಭದ್ರಾನ ಹೊಟ್ಯಾಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ–
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ತವರಮುನಿಯ ಆಶಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿ ಅರ್ಜುನನ ನಾ ಮರತೇನೊ
ನಮ್ಮಣ್ಣಗೊಳದಿಂದ ಧೈರ್ಯ ಹಿಡದೇನೊ ।
ನನ್ನ ನೋಡ್ತಾರ ಅಂತ ಭಾಳ ನಂಬಿದೆನೊ ।
ಅಯ್ಯಯ್ಯೊ ದೇವಾ ಮುನಿದ್ಯಾ ಇಂದಿಗೆ–
ಅಂಥಾದ್ದೇನು ಅವರಿಗಿ ಮಾಡಿದೆನೊ ।
ಇಂದೀಗಿ ಕೊಯ್ದಾರ ನನ್ನ ಕೊರಳವನು ॥
ಆಸರಿಲ್ಲದೆ ನಾ ಇರಲಾರೆನು ಅಯ್ಯಯ್ಯೊ ಉರಲ ಹಾಕಿ
ಕೊಳ್ಳಲೇನೋ ।
ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಗೊಳ ಮುಂದ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಲೇನೋ ।
ಮಾರಿ ತೋರದೆ ಭೂಮಿಯು ಬಗದ್ಹೋಗಲೇನೋ ।
ಎದ್ದೆದ್ದು ಬೀಳತಾಳ ಪದ್ಮಗಂಧಿ ಹದ್ದ–
ಹಾವ ಕಚ್ಚಿದ್ದಾಂಗ ಅಭಿಮನ್ಯನ್ನು ।
ತೆಕ್ಕ್ಯಾದು ಮಾಡತಾಳ ದುಃಖವನು ॥

ಮಗನೇ ನಿನ್ನ ದೈವ ಏನಾತಂತ ಮರಮರಗಿ ಬಡಕೊತಾಳ
ಎದೆಯನ್ನಾ ।
ಈಗ ಹೋಗ್ಯಾರ ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸವನಾ ।
ಅವರಿದ್ದರ ಬಿಡತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣನ್ನಾ ।
ಯಾರಿಗ್ಹೇಳಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಿ ಅಯ್ಯೋ–
ಇಲ್ಲದ್ಹಾಂಗ ಆಗೈತಿ ನನಗ ದಿಕ್ಕವನಾ ।
ಕಿತ್ತಿದ್ಹಾಂಗ ಹಾರ್‍ಯಾಡೂ ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಕವನಾ ॥
ನೆಲಕುರಳ್ಯಾಡತಾಳ ಬಲು ಹೊರಳ್ಯಾಡತಾಳ–
ತಳಮಳಸಿ ತಾಳದ ಸಂಕಟಾ ।
ಖಬರಿಲ್ಲ ಆಕಿಗಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾ ॥
ಮಾತಾಡಸ್ತಾನ ಗಾಳಿ ಬೀಸ್ತಾನ ಕೈ ಹಿಡ–
ದೆಬ್ಬಿಸ್ತಾನ ಮಾಡಿ ಕೂಗ್ಯಾಟ ।
ಅಭಿಮನ್ಯು ನೋಡಿದಾ ಕಣ್ಮುಟ್ಟ ॥
ತಾಯಿೂ ಖಬರ್‍ಹಾರಿ ಹೋದಂಗಾಯ್ತೊ ಜೀವ ।
ಅಭಿಮನ್ಯು ಅಳ್ತಾನ ಸಣ್ಣಾವ ॥
ನಡುಹೊಳ್ಯಾಗ ಮುಣಗಿದ್ಹಾಂಗ ನಾವ !
ನಮಗಾತು ಮುನಿದಾ ಇಂದ ಶಿವಾ ॥
ಮತ್ತ ಭೌಳಿ ತಿಳಿದೆದ್ದು ಸುಭದ್ರ ಎದಿಗುದ್ದಿಕೊಂಡಾಳ ಕಲ್ಲ ಕೈಯಾಗ !
ಆಗ ಧೈರ್ಯ ಬಂತು ಅಭಿಮಾನ್ಯಾಗ ।
ತಾಯಿೂ ಕೈಯ ಹಿಡಿದಾ ಆ ಕ್ಷಣದಾಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ–
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಸುಭದ್ರಾ ಅಳುವುದು ಕೇಳಿ ಅಭಿಮನ್ಯು ಅಳಬ್ಯಾಡ ತಾಯಿ
ಧೈರ್ಯ ಹಿಡಿಯಿನ್ನಾ ।

ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣಾಗಳ ಆಶಾ ಇನ್ನ ಬೀಡು ನೀನಾ ।
ನನಗ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೆಣ್ಣಾ ಆ ವತ್ಸಲನ ।
ತರದಿದ್ದರ ನಮ್ಮ ತಂದಿ ಅರ್ಜುನನ–
ವೀರ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಫಲವೇನ ।
ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗಾಗುವೆ ಅವಮಾನ ॥

ಕೇಳೆ ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ದಯಾ ಇದ್ದರ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿ ಪಶ್ಚಿಮ–
ಕಿಡುದರಿದೇನ ।
ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿ ಪೂರ್ವಕ ತರುವೆನು ನಾನಾ ।
ಒಂದೆ ಬಾಣದಿಂದ ಆರಸುವೆ ಸಮುದ್ರವನಾ ।
ವಾಸುಕಿಫಣಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಕುಣಿದಾಡಿ ಪಾತಾಳ–
ದಿಂದೆಳತರುವೆನಾ ಶೇಷನ್ನಾ ।
ಬುಡಮೇಲ ಮಾಡುವೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನಾ ॥

ಇಂಥಾ ಮಗನು ನಾನಿನ್ನಂತಿರಲಿಕ್ಕೆ ನೆನೆಸುದ್ಯಾಕ ನಿಮ್ಮ
ಅಣ್ಣಾಗಳನಾ ।
ನೆಪ್ಪ ತಗಬ್ಯಾಡ ದನಧ್ಧಿಂಡ ಕಾಯುವನ ।
ನೇಗಲ್ಹೊಡೆವ ಒಕ್ಕಲಿಗ್ಯಾ ಬಳಿರಾಮನ್ನ ।
ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿ ಆ ಹೆಣ್ಣಾ ತಂದರ–
ಆಗನ್ನ ಪಾಂಡವರ ಕುಲರನ್ನಾ ।
ಯಾಂವ ಒಯ್ತಾನ್ನಡಿ ಆ ಹೆಣ್ಣಾನ್ನಾ ॥

ಹೀಂಗಂದು ಅಭಿಮನ್ಯು ನುಡಿದಾ ಒತ್ತರಲಿ–
ರಥಾ ಹೂಡಿದಾ ಸಿಟ್ಟಿಲಿ ।
ಬಿಲ್ಲಬಾಣ ತಗೊಂಡ ಕೈಯಲಿ ॥
ತನ್ನ ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರಾನ್ನ ಸಾರಥಿಮಾಡಿ
ಕುದರಿ ಹೊಡ್ಯಾಕ ಹಚ್ಚಿದಾ ಅವಸರಲಿ ।
ರಥಾಽ ಹೊಡೆದಳಬ್ಬರಲಿ ॥
ದಾರಿ ಹಿಡಿದಾರ ಸುತ್ತ ಅಂತಕರ್ತ ದ್ವಾರಕಿಗಿ–

ಸನಿ ಆಗುವ್ಹಾಂಗ ಹಂಚಿಕಿಲಿ ।
ಕುದುರಿ ಜಿಗಿಸ್ಯಾಳ ಅಂತಂತರಲಿ ॥
ಮುಂದ ಬಂದು ಅರಣ್ಯದ ವನಾ ।
ರಥ ಸಡಿಯುದು ಗಿಡಮುಂಜನಾ ॥
ಅಭಿಮನ್ಯು ಏರಿಸಿ ಬಾಣವನಾ ।
ಹೊಡಿದು ಗಿಡಾ ಸವರಿದೆಲ್ಲಾನಾ ।
ತನ್ನ ರಥಕ ಮಾಡಿದಾ ದಾರಿನಾ ॥
ದರಜಿಲ್ಲ ಆವಸಿಗೇಸೇನಾ ॥
ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ದ ಕಡಿದ ವನದ ರಾಕ್ಷಸರು
ಅಭಿಮಾನ್ಯಾಗ ।
ತಿಸ್ಕುವಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡರವಗ ।
ನೋಡಿ ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರಾ ಅಂಜ್ಯಾಳ ಆಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ-
ಸಿಟ್ಟು ಒಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

ಸನೆಯ ಚೌಕ:—

ಆರ್ಭಾಟದಿಂದ ಅಭಿಮನ್ಯು ಸುಭದ್ರಾಗಂತಾನ ತಾಯಿ ಅಂಜಬ್ಯಾಡ
ಧೈರ್ಯ ಹಿಡದು ನೋಡು ಕುಂತ ।
ಹೀಂಗಂದು ಬಾಣ ಹೊಡೆದಾ ಇಲ್ಲ ಪುರಸತ್ತ ।
ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರನೆಲ್ಲ ತರಿದೊಟ್ಟುತಾ ।
ತೂರಿದ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಏರಿದ ದೈತ್ಯರ ರುಂಡ-
ಕಾರಿದ ರಕ್ತದೊಳು ಕೆಡಹುತಾ ।
ಚಂಡವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಾವೊ ದಂಡ ಕುಣಕೋತ ॥
ಕೇಳಿ ಸುದ್ದಿ ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಹೋಳೀ ಆಡೂಸಂಡು ಬಂದು।
ಗೋಳಿಡಿಸಿ ಹೋದ ಚೀರಾಡುತಾ ।
ಅಳತಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬಾಣ ಒಂದು ನಡುವತ ।
ತಾಳಲಾರದೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಬಿದ್ದ ಸತ್ತ ।

ಹೇಳಲಾರೆನಾ ವೇಳೆಯೊಳಗ ಸುಭದ್ರಾ ಕಾಳಗ- ।
ದೊಳು ಮಗಸವಚಾತಾ।
ತೆಕ್ಕಿ ಹಾಯ್ದು ದುಃಖ ಮಾಡತಾಳ ಬಡಕೋತ ॥
ಮಗನೇ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಇಲ್ಲೇ ಹೋಗೂದಿತ್ತೇನೊ ಎಲ್ಲಿ
ಅದಾನಂತ ಹುಡುಕಲೆತ್ತ ।
ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆವೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಅಂತ ।
ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬರುತಿದ್ದ್ಯೋ ಕುಣಕೋತ ।
ನಿನ್ನಂಥ ಮಗನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೇನಂತಿರಲಿ ಅಯ್ಯೋ-
ನನ್ನಂಥ ಖೋಡೀ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲೆಂತ ।
ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಾಕ ನಿಂತಾಳ ಹರಿ ನೆನೆಯುತ ॥
ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರುತಿ ವಸದೇವತಿ ಆಗಿ ಬಂದು-
ಅಂತಾನ ಸುಭದ್ರಾ, ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಬೇಡಾ ॥
ನಿನ್ನ ಮಗನ್ನೆಬ್ಬಿಸ್ತೇನು ಧೈರ್ಯ ಬಿಡಬೇಡಾ ॥
ನಿನ್ನ ಎರಡೂ ಹಸ್ತದಲಿ ನಾ ಸಂಜೀವ ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟೆ-
ನಿನ್ನ ಮಗನ ಮ್ಯಾಲ ಎಳೀ ಗಡಾ ।
ಅಂವಾ ಏಳತಾನ ಹೋಗು, ಮಾಡೂದಿಲ್ಲ ತಡಾ ॥
ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿ ಸುಭದ್ರಾ ತನ್ನ ಬಲಗೈ-
ಹಸ್ತ ಎಳದಾಳ ಮಾಡಿ ದೌಡಾ ।
ಅಭಿಮನ್ಯು ಎದ್ದುನಿಂತಾ ಬಾಣ ಹಿಡಿದು ಪ್ರೌಢಾ ॥
ಘಟೋದ್ಗಜಾನ ನೋಡಿ ಬೊಬ್ಬಿರಿದಾ ।
ತಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದಾ ॥
ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಭೂಮಿಗುರುಳಿದಾ ।
ಅಭಿಮನ್ಯುನ ಬಾಣದಿಂದ ಮಡಿದಾ ॥
ಅವನ ತಾಯಿ ಹೇಡಂಬಿ ತಿಳಿದಾ ।
ಬಂದು ಅಳತಾಳ ಮಗನ ಮ್ಯಾಲ ಬಿದ್ದಾ ॥
ನಿನ್ನ ಕೊಂದಂಥವ ಯಾವ ಹೇಳೊ ನನ್ನ ಮಗನೆ ಬಿಡೂದಿಲ್ಲ ನಾ ಅವಗ।

ನಿಮ್ಮ ತಂದಿಗ್ಹೇಳಿ ಭೀಮಸೇನನಿಗ ।
ಅವನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸ್ತೀನಿ ನಿನ್ನ ಕೊಂದವಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ–
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂಪ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

೬ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಹೇಡಂಬಿ ಅಳುವುದು ಕೇಳಿ ಸುಭದ್ರಾ ಅಂತಾಳ ನಿನ್ನ ಪತಿ ಯಾರವ್ವಾ?
ಹೇಡಂಬಿ ಹೇಳ್ಯಾಳ ಪಾಂಡವರ ಭೀಮ ।
ವನವಾಸಕ ಬಂದಾಗ ಸಂಗಾದವ್ವಾ ।
ಅವನ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಈ–
ಘಟೋದ್ಗಜಾ ನನ್ನ ಮಗನವ್ವಾ ।
ನಕುಲ ಸಹದೇವ ಅರ್ಜುನ ಮೈದುನ, ಭಾವ ಧರ್ಮಾ ॥

ಕೇಳಿ ಸುಭದ್ರಾ ತೆಕ್ಕಿದಾಳ! ಹೇಡಂಬ! ನಾನು–ನೀನು ಒಂದೆ ನೆಗಿಯಾಣೆವ್ವ ।
ನಾ ಅರ್ಜುನನ ಸತಿ! ನೀ ಕೇಳವ್ವ ।
ನಿನ್ನ ಮಗನ್ನೆಬ್ಬಿಸ್ತೀನು ಧೈರ್ಯ ತಾಳವ್ವ ।
ಹೇಳಿ ಸುಭದ್ರಾ ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹಸ್ತ ಘಟೋ–
ದ್ಗಜಾನ ಮ್ಯಾಲ ಎಳದಾಳ ಆಗಿ ಪ್ರೇಮಾ ।
ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಎದ್ದುನಿಂತಾ ಆಗಿ ಜೀವಾತ್ಮಾ

ಎದ್ದಾಕ್ಷಣವೆ ಬಾಣ ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾ–ಹೇಡಂಜಿ ಅಂತಾಳ
ಮಾಡಬ್ಯಾಡ ಹಮ್ಮಾ ।
ಇವರ್‍ಯಾರು ? ಅಭಿಮನ್ಯು–ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ ।
ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರಾಗ ಮಾಡೊ ನಮೋನಮ ।

ತಾಯಿ ಮಾತಿಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ–
ಕರಕೊಂಡು ಹೊಂಟಾನ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮ ।
ಬಂದ ಕಾರ್ಯ ಕೇಳ್ಯಾನ ಕುಂತು ಅವರ ಸಮ ॥

ಅಭಿಮನ್ಯಾಗ ಕೊಟ್ಟೆಣ್ಣ ಬಳಿರಾಮ ಕೌರವನ ಮಗಗ–
ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ಕುಡತಾನೋ ।
ಅದಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಬಂದಿನೊ ॥
ಇಷ್ಟು ಮಾತು ಕೇಳಿ ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಅಂತಾನ
ಆ ಹೆಣ್ಣ ಹೋಗಿ ತರತಿನೊ ।
ನಿಮಗ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ಕುಡತಿನೊ ॥
ಹೀಂಗ ಹೇಳಿ ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಜಾಂಗಿ–
ಮಾಮಾಸ ಕರಕೊಂಡು ಹೊಂಟಾನೊ ।
ಮಾಯಾಪೂರ ಹಾದ್ಯಾಗ ಕಟ್ಯಾನೊ ॥
ಗೋಪಕಂಟಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ದೀಸಸಾ ।
ವಸ್ತ್ರಾ ಒಡವಿ ಆಗ್ಯಾವ ರಾಕ್ಷಸಾ ॥
ಬೇಕಾದಂಥ ವಸ್ತ್ರ ಸೆಲ್ಲೆ ಮುಂಡಾಸಾ ।
ಆಗಿ ಅಂಗಡಿ ಹಚ್ಯಾರ ಮಾಡಿ ಮೋಸಾ ॥
ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಿಬ್ಬಣ ನೋಡಿ ಖಾಸಾ ।
ತಗೊಳ್ಳಾಕ ಹೋದರಾಗಿ ಉಲ್ಲಾಸಾ ।
ಹಳಿದುಕೊಟ್ಟು ಹೊಸದೊಯ್ಯಿರೆಂತ ಹೇಳಿದರ ಕೇಳಿ ದಂಡ
ಮನಬಲ್ಲಾಂಗ
ಹಳೆದೊಯ್ದು ಒಗದಾರವರಂಗಡ್ಯಾಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೂಡಿದರ–
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

೭ ನೆಯ ಚೌಕ—

ದುರ್ಯೋಧನನ ದಂಡ ಸುಲಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಂಗೀಮಾಮಾ—
ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಹೆಂಗಸ್ರಾದರು ।
ಬಳಿರಾಮನರಮನೆಯೊಳಗ್ಹೋದರು ।
ರೇವತಿಯು ಮುಂದ ತೋಡ ಹೇಳಿದರು ।
ವತ್ಸಲಾದೇವೀಗಿ ಪಸ್ತ ಇಡಿಸಿ ನೋಡೂಸಂತ–

ದುರ್ಯೋಧನ ಸಮ್ಮನ್ನ ಕಳಿಸಿದರು ।
ಲಗು ಕರಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ॥

ಕೇಳಿ ರೇವತಿ ತನ್ನ ಮಗಳನು ಒಪ್ಪಸ್ಯಾಳ, ತಗೊಂಡು ತಮ್
ವನಕ ಜಿಗಿದರು ।
ಸುಭದ್ರಾನ ಮುಂದ ಒಯ್ದು ಇಳಿಸಿದರು ।
ನನ್ನ ಸೊಸಿನ ತಗೋ ತಾಯಿ ಅಂತಾರು ।
ಹೇಳಿ ಘಟೋದ್ಗಜಾ ವತ್ಸಲಾನ ರೂಪಾಗಿ–
ಮತ್ತ ಒಯ್ದು ರೇವತಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದರು ।
ಅಲ್ಲೆ ಮದುವಿ ಆರಂಭ! ಅರಿಸಿಣ ಹಚ್ಚಿದರು ॥

ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಗ–ಲಕ್ಷ್ಮಣಕುಮಾರಗ ಹಾಸಕ್ಕಿ ಮ್ಯಾಲ–
ವಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರು ।
ಮಾಯ–ವತ್ಸಲಾನ ಬಳಿಯಲಿ ನಿಲಿಸಿದರು ।
ವೇದಘೋಷ ಬ್ರಾಹ್ಮರು ನುಡಿಸಿದರು ।
ಅಂತರ್ಪಟ ಹಿಡಿದುಕೇರಿ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕನ್ನುವಾಗ–
ಕಾಲ ತುಳಿದು ಮದುಮಗನ ಮಾಡಿದ ಜೇರು ।
ಅಂಜಿ ಹೊಯ್ಕೊಂಡಾ ಎಲ್ಲಾ ಗಾಬಾದರು ॥

ಹೆಂಗಸಲ್ಲ ಇದು ರಾಕ್ಷಸ್ಯೆತಿ ನನ್ನ ಈಗ ತಿಂತೈತೆಂತ ಹಾಕಿದ
ಕಣ್ಣೀರು ।
ಹಿಂಗ ಅಂದಾಕ್ಷಣವೆ ಎಲ್ಲರಂಜಿದರು ।
ವಸ್ತವಡವಿ ಸೆಲ್ಲೆಮುಂಡಾಸದ ರಾಕ್ಷಸರು ।
ಹೊಡೆದು ದುರ್ಯೋಧನನ ನಿಬ್ಬಣ ಮಾನಭಂಗ–
ಮಾಡಿ ಒತ್ತಲೆ ಓಡಿಸಿದರು ।
ಘಟೋದ್ಗಜಾ ಜಾಂಗಿಮಾಪಾ ತಿರ್ಗಿ ಬಂದರು ॥

ಅಭಿಮನ್ಯುನ ಮದುವಿಗಿ ಮಾಯಾರೂಪದಿಂದ–
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತಂದಾರು ಓಡ್ಯಾಡಿ ।
ಪ್ರತಿಲಗ್ನ ಮಾಡ್ಯಾರ ಗಡಬಿಡಿ ॥

ಅಭಿಮನ್ಯಾಗ ವತ್ಸಲಾಗ ಲಗ್ನ ಆಯಿತಂತ ಕೃಷ್ಣ-
ಚಪ್ಪಳಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಾ ಲೋಲಾಡಿ ।
ಬಳಿರಾಮಗ ಸುಮಾರಾಯ್ತು ನೋಡಿ ॥
ಹೀಂಗ ಆಗಬಾರದೆಂದು ತಾ ತಿಳಿದಾ ।
ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಗ ಹೇಳಿದಾ ॥
ಕೃಷ್ಣ ಅಭಿಮನ್ಯುನ ಕರೆತಂದಾ ।
ಪ್ರತಿಲಗ್ನ ಮಾಡಿದಾ ಗರ್ದಿಯಿಂದ ॥
ಕೌರವರ ಮಾನ ಹೋಯ್ತು ಬಂದ ।
ಹರಿ ತನ್ನ ವಚನ ನಡಿಸಿದಾ ॥
ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭಾಷಿಗೀ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರ ಪೆಟ್ಟು ಹತ್ತುವದು
ಮನಸ್ಯಾಗ ।
ರಾಣು-ಕುಬಣ್ಣ ಹೇಳಿದಾನ ಇದರ್ಹಾಂಗ ।
ಅಂವ ಇರುವದು ಮಾಲಿಂಗಪುರದಾಗ ।
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೊಡಿದರ-
ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಆ ಗಿರಿಧರಗ ।
ಮುಂದ ವತ್ಸಲಾಹರಣ ಹೇಳುವೆನೀಗ ॥

ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ

೧ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರು
ಅಷ್ಟನಾಯಕಿಣೆರು
ಬಾಲಗರುಡೆರು
ಹುಡುಕತಾರ ಕೃಷ್ಣನಾ ।
ಸಾವಿತ್ರಿ ಸತ್ಯಭಾವೆು ಕೂಡಿ ಹುಡಕತಾರ–
ಗೋಕುಲಷ್ಟಮಿೂ ದಿನಾ ॥
ಆದಿ ನಾರಾಯಣ ನರಹರಿ
ಅನಿಸಿದಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ
ಮುಕುಂದ ಮುರಹರಿ
ಗೋವಿಂದ ಗಿರಿಧಾರಿ
ವಾಮನ ಲಂಬೋದರಿ
ವಸುದೇವ ದೇವಕಿನಂದನ ।
ಯಶೋದಾ ಕೇಳತಾಳ ಕಂಡಿರೇನ
ಗೋಪಾಲ ಬಾಲ ಪಾಲನ ॥
ಮಾಯಾರೂಪದವ ತ್ರಿಲೋಕಸಂಚಾರಿ
ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ
ಸಿಗವೊಲ್ಲ ಶ್ರೀಹರಿ
ಎಲ್ಲಿ ಕೂತ ಮರ ಏರಿ
ಮಾಡತಾನ ಮಸ್ಕರಿ
ನೀಲವರ್ಣ ನಿರ್ಗುಣಾ ।
ಗೋಗ್ರಾಣದೊಳಗಿರುವಂಥ ಗೋವಿಂದ
ಅನಿಸಿದ ಗೋವರ್ಧನಾ ॥
ಮತ್ಸ್ಯಕೂರಮ ವರಹ ವಾಮನಾ ಬಳಿಗೆ
ಪಾತಾಳ ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೇಶವಾ ।

ನರಸಿಂಹ ಪರಶುರಾಮ, ರಾಮನಾಮ
ಹೆಚ್ಚಿಂದು ನಿಂದು ಮಾಧವಾ।
ಪಾಂಡವರ ಪ್ರತಿಪಾಲ ಮಾಡಿದಂಥ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವ ಭಾರ್ಗವಾ।
ಛಪ್ಪನ್ನಕೋಟಿ ಯಾದವರ ಮನಿಯು
ಕುಲದೀಪ ಸ್ವಾಮಿ ಆದವಾ॥
ಸ್ವಾಮಿಯಾಗುಣ ವರ್ಣಿಸುತ
ಹೊಂಟಾಳ ರಾಧಾರಾಣಿ
ಅವಡಿ ಅಂಬಿ ಪದ್ಮಿಣಿ
ಭೀಮಿ ರಾಮಿ ನಾಗಿಣಿ
ಚೊೀಳಿ ಮಾಳಿ ಚಿಂಚಿಣಿ
ಭೈರಾವಳಿ ಶಂಕಿಣಿ
ಮಧುರ ವೈನಿ ಹಸ್ತಿನಿ।
ನಾಗಕನ್ಯೆ ದೇವಕನ್ಯೆ
ನೋಡೂನ ಸೀರಾಟ
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಚಲ್ಲಾಟ
ಕೃಷ್ಣ ತಂದ ಸಂಕಟ
ಕಂಡಿರೇನ ಅವನ ಮುಕುಟ
ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲ ಕುಂದನಾ।
ಯಮುನಾದ ಹೊಳಿಯ ದಂಡೀಲಿ ಬಂದು
ನೆರದಾರ ಅಷ್ಟಮಿಯಾದಿನಾ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ನಾರ್‍ಯಾರ ಹೆಜ್ಜಿಗತ್ತ ಕೈಕೈ ಹಿಡಿವುದು
ಪುಗಡೀ ಹಾಕಿ ಆಡುದು
ಗಾಯನ ಮಾಡುದು
ರಾಗ ಛತ್ತಿಸ ರಾಗಿಣಿ।

ಬಾವನ್ನ ತಾಳ ಮ್ಯಾಲ ರಾಗ ಮಾಡತಾಳ
ಬನದ ಕೋಗಿಲ್ಹಾಂಗ ಧನಿ ॥
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಚೆಲುವಿಕಿ ಒಬ್ಬರಕಿಂತ ಒಬ್ಬರು ಸೇಲ
ನಾಮೇಲ ನೀಮೇಲ
ಜೇತಲ ಗುಲ್ಲಾಲ
ಓಕಳಿ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ
ಹಚ್ಚಿದಾಂಗ ಹಿಲ್ಲಾಲ
ಮೂಡಲ ತರಂಗಿಣಿ ।
ಭಂಗಾರ ಬಳೀ ಚಂದ್ರದ ಹಾರ
ಕೊರಳಾಗ ರತ್ನದ ಮಣಿ ॥
ತಬಲ ತಂಬೂರಿ ವೀಣಾ ತಗೊಂಡು
ನಾಚ ಮಾಡ್ತಾಳ ನಾಯ್ಕಣಿ ।
ತಾಳ ಮಂದಲಿ ಗತ್ತಿನ ಒಳಗ ರಾಧಕೀ
ಕುಣಿಯುತಾಳ ಶಿರೋಮಣಿ ।
ನಾರದs ನೋಡಿಕೇರಿ ನಾಚಿ ಮಾರಿ
ತಿರಮ್ಯಾನ ಕುಟಿಲಗುಣಮಣಿ ।
ಇಂದ್ರಸಭಾ ತಂದು ಇಳಮ್ಯಾರ
ಕನ್ನೆರು ನೋಡತಾಳ ರುಕ್ಮಿಣಿ ॥
ಪುಗಡೀ ಆಟ ಏನ ಹೇಳಲಿ
ತಾಳಗತ್ತ ಮಾಡಿದಾಂಗ
ನಗಾರಿ ನುಡಿದಾಂಗ
ದುಮುದುಮಿ ಹೊಡಿದಾಂಗ
ನೌಬತ್ತ ಬಡಿದಾಂಗ
ಕೊಂಬಕಾಳಿ ಹಿಡಿದಾಂಗ
ಸಿಡ್ಲಮಿಂಚ ಕಡಿದಾಂಗ
ಮುಗ್ಗಿಪಾಟ್ಲಿ ಹೆಣೆದಾಂಗ
ಸುದ್ದಸವಿಲ ಕುಣಿದಾಂಗ

ತಂಡತಂಡ ಸೇರದಿತೊ ಜನಾ।
ಕುಣಿಕುಣಿದು ದಣಿದು ಬ್ಯಾಸತ್ತು ನಿಂತಿದಾರ
ಗೋಕುಲಷ್ಟಮಿಾದಿನಾ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ನೀರಾಟ ಜಕಣ್ಯಾರು
ನಿಂತಾರ ನಿಸ್ಸಂಗ
ಪೀತಾಂಬರ ಇಲ್ಲದಾಂಗ
ಕೃಷ್ಣ ಪೋದ ಕಳ್ಳನಾಂಗ
ಮರದ ಮ್ಯಾಲ ಹಾಸಿದಾ।
ಹಾಸಗೊಂಡು ವ್ಯಾಗ ಹೊಚಗೊಂಡು
ಮಾರಿ ಮುಚಗೊಂಡು ಕೃಷ್ಣ ಮಲಗಿದಾ॥
ರಂಬಿ ನಿಂಬಿ ಸೀತಿ ಗೀತಿ
ಹಾಲಸೊಸರ ಮಡಿಕೀ ಎತ್ತಿ
ಹೋಗತಾರ ಮಧುರಾ ಸಂತಿ
ಅಡ್ಡಬಂದು ತರುಬಿದಾ।
ಅವನ ಮುಂದೆ ಹೇಳತಾರ ಸುದ್ದಿ ನಿನಗ ಬಲು
ಹುಡುಕತಾಳ ಯಶೋದಾ॥
ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಲ್ಲೆ ನಾ ಪದ್ದಿ ತಗೊಂಡ ಬೆಣ್ಣಿಮುದ್ದಿ
ಮಸರ ಚಲ್ಲಿದಾ।
ಉಟ್ಟ ಶಾಲಿ ಪೀತಾಂಬರ ಸೆಳದು, ಮರದ ಮ್ಯಾಲ ಎಳದ
ಮೈಯ ಮುಟ್ಟಿದಾ।
ಗೌಳಗಿತ್ತಿ ಶಂಕ ಹೊಡದಾಳ ಶೋಕ ಮಾಡ್ಯಾಳ
ಜಿಗಿದು ಹಾರಿದಾ।
ವನದಾಗ ಬಿಂದ್ರ ಬನದಾಗ ಹೋಗಿ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಡಗಿದಾ॥
ನಾರದ ನೋಡಿಕೇರಿ
ಹೇಳ್ಯಾಸ ಕಿಡಿಗೇಡಿ

ಬಾಲ್ಯಾರ ಗಡಿಬಿಡಿ
ನಾ ಹಿಡಿ ಸೀ ಹಿಡಿ
ಏರತಾರ ಗ್ವಾಡಿ ಹೂಡಿ
ನಾಕುಕಡಿ ಒದ್ದಾಡಿ ಇಂದ್ರುವನ ಶೋಧಮಾಡಿ।
ಶೋಧಮಾಡಿ ಶೋಕಮಾಡಿ
ಒಬ್ಬರಕೊಬ್ರು ಮಾತನಾಡಿ
ಒಟ್ಟ ಮುರದು ಸಿಟ್ಟಮಾಡಿ
ಒಂದಿನಾರೆ ಸಿಕ್ಕಾಕ್ನಡಿ
ನೆಲ ನುಂಗಿತೇನ ಕೃಷ್ಣನಾ।
ಕುಣಕುಣದು ದಣಿದು ಬ್ಯಾಸತ್ತು
ನಿಂತಿದಾರ ಗೋಕುಲಷ್ಟಮಿಾದಿನಾ॥

*   *   *   *

ಗುರು ಹರದಾಸರ ಕವಿ **ಸಂಗಣ್ಣ**ಾಸ
ಲಾವಣಿ ಕೇಳಿರಿ ಜನಾ।
ಕುಣಿಕುಣಿದು ದಣಿದು ಬ್ಯಾಸತ್ತು ನಿಂತಿದಾರ
ಗೋಕುಲಷ್ಟಮಿಾದಿನಾ॥

೪೨

ಚಂದ್ರಾಣಿ

೧ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಚಂದ್ರಾಣಿ ಚಂದನದ ಗೊಂಬಿ
ರತ್ನದ ಕಂಬ । ಆದಿ ಜಗದಂಬಿ-
ಯಂಗ ಡೌಲಾ ।
ನಿನ್ನ ಸರಿ ಈಗ ದೇವತೆರು ಯಾರು ಇಲ್ಲಾ ।
ಏನು ಬೇಡಿ ಬಂದೆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಮಲಾ ।
ಮದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಂಗ ಆನಿ
ಜಾತ ಪದ್ಮೀಣಿ । ಪಟ್ಟದಾ ರಾಣಿ
ಗಾದಿ ವಜ್ಯಾಲ ॥
ನಿನ ಪ್ರಾಯ ತುಂಬಿದಾ ಹೊಳಿ
ಬಾಳಿಯು ಸುಳಿ । ಚಂದ್ರನ ಕಳಿ
ಕಸರ ಇಲ್ಲಾ ।
ಆದಿ ವಿಷ್ಣು ಪಿಂಡ ಮಾಡಿದಾಸ ತಗದ ಹೊಯ್ಲಾ ।
ಬಿನ್ನಬ್ಯಾಸರಿಲ್ಲದೆ ತಿದ್ದಿ ಕೈಕಾಲಾ ।
ಮಹೇಶ್ವರ ಜೀವದ ಧನಿ
ಬ್ರಹ್ಮ ಬರೆದ ಘಣಿ । ಬೇಡಿ ಬಂದೆ ಜಾಣಿ
ಸುಳ್ಳೇನಲ್ಲಾ ॥
ನಿನ್ನ ಮೂಗ ಸಂಪಿಗಿ ತೆನಿ
ಮುತ್ತಿನಾ ಗೊನಿ । ಕೋಗಿಲಾಂಗ ಧನಿ
ಎಳಿಯು ಕಮಲಾ ।
ಓಣಿ ಹಿಡಿದ ಹೊಂಟಿ ಕುಣಿದ್ಯಾಂಗ ಗಂಡ ನವಿಲಾ ।
ಮುಂದಿದಂಗವರದ ನಿಂತ ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಮಜಲಾ ।
ನಿನ್ನ ವನಪ ನೋಡಿ ನಾ ಬೆರತ
ಮನಿಯುಮಾರ ಮರತ । ಹಾರಿತ ನನ ಸುರತ
ಬಿದ್ದಾಂಗ ಸಿಡಿಲಾ ॥

ಈ ಹೆಣ್ಣಾ ತೇಜಿಯುಽ ಮುರಿ ।
ಉಚ್ಚಿದಂಗ ವರಿ ।
ಅಲ್ಲ ಇಕಿ ಸರಿ । ಶಿವಸ ಮುನಿ ರಂಬಾ ॥
ಉಟ್ಟ ಶಾಲಿ ಪಿತಾಂಬರ ಜರಪ ।
ಕಣ್ಣಾನೋಡಿ ತೆರಡು ।
ಹೊರಟೆ ಮೂಗ ಮುರದ । ಎಷ್ಟ ನಿಸ್ನ ಜಂಭಾ ॥
ಸೀ ಹೆಣ್ಣಾರಾಧಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ।
ರತ್ನದಾ ಮಣಿ ।
ಮಾವಿನಾ ಗೊನಿ । ಉಚ್ಚಿದಾಂಗ ತುಂಬಾ ॥
ತುಂಬ ಉಚ್ಚಿದಾಂಗ ವ್ಯೆಸರದಿ
ಭಾರನಾಗದೊರದಿ । ಕೇಳ ಸನ ನರದಿ
ಮಾಡಿ ಖುಲ್ಲಾ ।
ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಮರತ ಮುನಿವಾರ ಜಿಂದಗಿ ಎಲ್ಲ ।
ಏನು ಬೇಡಿ ಬಂದೆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಮುಲ ।
ಮುದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಂಗ ಆನಿ
ಜಾತಪದ್ಮೀನಿ । ಪಟ್ಟದರಾಣಿ
ಗಾದಿಯು ಮ್ಯಾಲ ॥

೨ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಪರಸ್ತ್ರೀಯುಳು ನಾ ಪತಿವರತಿ
ಗಂಡಸುಳ್ಳ ಗರತಿ । ಮುಂದ ನಿಂದರತಿ
ಯಾಕೊ ಸಪ್ಪಾ ।
ನನ್ನ ಕಂಡು ಯಾಸಿದೀಡಿ ಮಾತನಾಡುದು ಎಷ್ಟಾ ।
ಅಣ್ಣಂತ ಕರೆದ ನಾ ಭಾಳ ಮುಮುತ ಇಟ್ಟಾ ।
ಬಾಳ್ವೆಗೇಡಿ ಅಲ್ಲ ನಿನ ರೀತಿ
ಇದ್ದೆನು ಪತಿವರತಿ । ವ್ಯರ್ಥ ತಿಂದಿ ಲತ್ತಿ
ಬಲವಿನೇಟಾ ॥

ಖಾಸಖೂನ ಕೇಳತೀ ಗೊತ್ತ
ಬಂದ ಈ ಹೊತ್ತ । ಅಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಾತ
ಇದ್ವೀ ಸೋಟಾ ।

ನನ್ನ ವಗತನ ಹರಿಸಿ ಸಿಂದೇಸು ಹೋಗುದು ಗಂಟಾ ।
ಜಸದ ಹರಲಿ ಹೊರಸಿ ಒಣಾವಮಾಡಿಯೊ ಬೋಬಾಟಾ ।
ಮತಿಮಂದ ಮನಸ್ಸ್ಯಾ ಪಾವಾರ
ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿ ಖಬರ । ತಿಳಿದ ನೋಡೊ ಪೂರ
ಮನಸಗೊಟ್ಟ್ಯಾ ॥

ನಿನ್ನ ಎಲವು ಹಾಕಸೇಸು ಗ್ವಾಳಿ
ಕಾಲಹಿಡಿದ ಸೀಳಿ । ಕಾಣಸ್ಯಾರು ಹೊಳಿ
ಮಾಡಿ ಹಿಟ್ಟ್ಯಾ ।

ನನ್ನ ಭಾವ ಮೈದುನಾ ಗಂಡ ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟ್ಯಾ ।
ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದರ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕೊಂದಾರು ಸ್ಪಷ್ಟಾ ।
ಇನ್ನು ತಡಮಾಡದೆ ಬಂತೊ ನಿನ್ನ ಆಶಿ
ಆದಿಯೋ ಘಾಸಿ । ಭಾಳ ಮಂದಿ ಘಾಸಿ
ಬಿದ್ದಾರೊ ಎಷ್ಟ್ಯಾ ॥

ನಿನ್ನ ಹೆಣಾ ಅಡವಿಯ ಪಾಲ ।
ಹಾದರಕ ಮೂಲ ।
ಒಡಗಿ ಬಂತೊ ಕಾಲ । ನಿನ್ನ ಸುತ್ತ ಕರ್ಮಾ ॥
ತಂಗೆಂತ ಕರೆದಿ ಈಸು ದಿನಾ ।
ಗಂಡಸ ಬೈಮಾನ ।
ಕೆಡಸಿದಿ ಮಾನ । ಬೆಳಸಿದ್ಯೋ ವರ್ಮಾ ॥

ಉಂಡಮನೀ ಗಳಾ ಎಣಸಾವಾ ।
ನಿಂದೆ ಆಡಾವಾ ।
ನಾಚಿಕಿಲ್ಲದಾವಾ । ಜೀವಕ ತುಸು ಶರ್ಮಾ ॥

ನಾ ನಿನಗ ಹೇಳತಿನಿ ತಿಳಸಿ
ತಿಳಿಯೊ ಮನದಾಸಿ । ನೋಡೊ ನೀ ಸೋಸಿ
ಇನ್ನ ವ್ಯಾಲ ।
ಕಾಳ ಒದಗಿ ಬಂತೊ ನಿನ್ನ ಸುತ್ತ ಆಗಿ ಮೂಲಾ ।
ಏನು ಬೇಡಿ ಬಂದಿ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಮಲಾ ।
ಮದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಂಗ ಆನಿ
ಜಾತಪದ್ಮಿನಿ । ಪಟ್ಟದರಾಣಿ
ಗಾದಿ ವ್ಯಾಳ ॥

೩ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಭಲೆ ಭಲೆರೆ ಹೆಣ್ಣ ಹೊಯಮಲ್ಲಿ
ಬಲ್ಲೆ ನಿನ ನೆಲಿ । ಮಾತ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟು ಧಮಕಾ ।
ಇಷ್ಟು ಧಾಕ ಹೇಳಿದರ ಅಂಜಾವಲ್ಲ ಜೀವಕ ।
ಮುಂಚ ಮಲಗಂಟಿನೊಳಗ ಬರತಿದ್ದೆ ಮಂದಿರಕ ।
ಬಲ್ಹಾಂಗೆ ಹಾಕಿದಿ ಗುದಮುರಗಿ
ನಂದು ನಿಂದು ವಾರಗಿ । ಮಾಡಸಂದಿ ಸರಗಿ
ಕೊಳ್ಯಾಗ ಪದಕಾ ॥
ಕುಚ ಹಿಡಿದರ ನಗತಿದ್ದಿ ಚಂದ
ಖುಷಿಯ ಮನದಂದ । ಅಕ್ಕರತಿನಿಂದ
ಭಾಳ ಯಮಕಾ ।
ಮೈನರೆದ ಬಳಿಕ ಬರತೆನ ಅಂತ ಶಯನಕ ।
ಮುಂಚೆ ನೀನೆ ಹೇಳಿದಿ ತಿಳದ ನೋಡ ಮನಕ ।
ಕೇಳೂನಾ ಹಾರತಿ ಅಂತರಳಿ
ಎಷ್ಟು ನಿನಬಲಿ । ಎಳಿಯ ಕೋಮಲಿ
ನಾಕ ಮುರಕಾ ॥
ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಹಾಕತಿದ್ದೆ ಫೇರಿ

ಸುದ್ದಿ ಸಣ್ಣ ಪೋರಿ । ಕೊಂಡುಕೊಟ್ಟ ಕೊಬರಿ
ಯು ತಿಲ್ಲಾಕ ।
ಸುಳ್ಳಂದ್ರ ಸಾಕ್ಷಿ ನಿನ ಗೆಳತಿ ಹಾಳ ಇದಕ ।
ಮಾಡಲಾರದೇ ಬೋಬಾಟಾ ಸುದ್ದಿ ಆಯ್ತು ಜನಕ ।
ನೀ ಸುಳ್ಳಿ ಹೊತ್ತಿ ಒಣ ಹರಲಿ
ಯಾಕ ಒರವಲ್ಲಿ । ತಿಳಿಯೆ ಮನದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಜೀವಕ ॥
ನಿನ್ನ ಭಾವ ಮೈದುನಾ ಯಾವ ।
ಇಲ್ಲ ಅರಿದಾವ ।
ಎಲ್ಲಿ ಕಡದಾಂನ । ಹೇಳಬ್ಯಾಡ ಫಂದಾ ॥
ಕುಡು ವಚನ ಗಳಿಸ ಮನಸ್ಯಾನ ।
ಇರಲಿಯೇ ಖೂನ ।
ಭಾಳ ದಿನತಾನ । ತಿಳದ ನೋಡ ಮುಂದ ॥
ನೀ ಬೆಳಸಬ್ಯಾಡ ಒಣ ಹಿರಸ ।
ಮಾತಿನಾ ತುರಸ ।
ಹೇಡಿ ನಿನ ಪುರುಷ । ನೋಡಿದೆನ ಇಂದ ॥
ಈ ವ್ಯರ್ಥ ಜನ್ಮ ಒಣಾ ಭ್ರಾಂತಿ
ಮಾತ ಕೇಳ ಕಾಂತಿ । ಮಾಡಿಕೊ ಸಂತಿ
ಇನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ।
ಈ ಪ್ರಾಯ ಮೀರಿದ ಮ್ಯಾಲ ಏನು ಮಾಡುದು ತೊಗಲ ।
ಏನು ಬೇಡಿ ಬಂದೆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಮಲಾ ।
ಮದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಾಂಗ ಆನಿ
ಜಾತಪದ್ಮನಿ । ಪಟ್ಟದರಾಣಿ
ಗಾದಿ ಮ್ಯಾಲ ॥

೪ ನೆಯ ಚೌಕ—

ನಾರಿ ಮರಳ ಆಗ್ಯಾಳ ತನ್ನ ಮನಕ

ಬರತ ಈ ಕ್ಷಣಕ । ಬಂಗಾರದ ತುಣಕ
ದೊರಕಿದ ನನಗ ।
ಕೈ ಹಿಡದು ಕರಿಯುತಾಳ ರಂಗಮಾಲಿನೊಳಗ ।
ಗಾದಿ ಲೇಪ ಹಾಸಿದಾಳ ಚಪ್ಪರಪಲ್ಲಂಗ ।
ನನ್ನ ಉಪ್ಪರ ಕುಚಾ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿರಿ
ಮೆಲ್ಲಕ ಗಲ್ಲ ಕಡಿರಿ । ಅಸ್ಮಾನ ಮಾಡಿಗಿಡಿರಿ
ಮನಸಿನೊಳಗ ॥
ಮನ್ಮಥ ಸುರಿಸಿದಾಂಗ ಮಳಿ
ಕಾಮನಾಟ ಬಳಿ । ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯ ಎಳಿ
ಕಮಲಿನ್ಹಾಂಗ ।
ಮನಸೋತು ಮನಸ ಇಟ್ಟು ಮರಳ ಆಗ್ಯಾಳ ಅವಗ ।
ಮದವೇರಿ ಮನಿಗಿ ಹೋಗಿ ಕರಿತಾಳ ಗೆಣಿಯಾಗ ।
ಗೆಣ್ಯಾ ಅಂದ ಆಯ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲಸ
ಕೆಟ್ಟವ ನಿನ್ನ ಪುರುಷಾ । ಯಾತರ ವಿಶ್ವಾಸ
ಅವಂದು ನನಗ ॥
ನವಿ ಹಚ್ಚಿ ಗೆಣ್ಯಾ ಸರಕೊಂಡ
ಗೆಳತಿ ಗಾಳಿಗೊಂಡ । ಎಂದ ಸತ್ತಾ ಗಂಡ
ಅಂತಾಳ ಆಗ ।
ಅವನ ಕೊಲ್ಲುವ ಯುಕ್ತಿ ಮಾಡ್ಯಾಳ ಮನಸಿನೊಳಗ ।
ವಿಷ ತಂದು ಕೂಡಿಸ್ಯಾಳ ಚಿನ್ನಿಯ ಸಕ್ಕರ್ಯಾಗ ।
ಹಾಲತುಪ್ಪ ನೀಡಿದಾಳ ಹಣಿಸಿ
ಸಕ್ಕರಿ ಸುರಸಿ । ಹೋಳಿಗಿ ಎಣಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟಳವಗ ॥
ಗಂಡ ಹಸಿದ ಉಂಡ ಒಳಿತಾಗಿ ।
ವಿಷಾ ಬಿತ್ತು ಹೋಗಿ ।
ಜೀವ ತಗಬೀಗಿ । ಆಯ್ತು ಸಂಕಷ್ಟಾ ॥

ನಿಮಗ ಅಗ್ರ ಆಗದವ ಒಳಿನೇಟ ।
ನಂಜ ಆಯ್ತು ಊಟ ।
ಹೋಳಿಗಿದು ಅಷ್ಟ । ಹೊಡಿಯುತಾಳ ಫಾಟಾ ॥
ಧಗಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಸವಸ ।
ಕೊಂದಿದಾಳ ಮವನಾ ।
ಮಾಡಿ ಆಕಿ ನೆವನ । ಅಳುದು ಆರ್ಭಾಟಾ ॥

ಬಡಕೊಂಡು ಅಳ್ತಾಳ ಹಾರ್ಯಾಡಿ
ಜನಾ ಬಂತು ಓಡಿ । ಶಿವಾ ಕಿಡಿಗೇಡಿ
ಒಯ್ದನಲ್ಲಾ ।
ನನ್ನ ಗಂಡನ ಮ್ಯಾಲಿಂದು ನಾನೆ ಸಾಯುಲಿಲ್ಲ ।
ಅಳುವುದು ನೋಡಿ ಜನಗೋಳ ಹಿಡಿತ ಎಲ್ಲಾ ।
ಮದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಂಗ ಆನಿ
ಜಾತಪದ್ಮಿನಿ । ಪಟ್ಟದರಾಣಿ
ಗಾದಿ ಮ್ಯಾಲ ॥

೫ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಊರಮಂದಿ ಜನಾ ಆಯ್ತು ಗ್ವಾಳಿ
ಕಂಬಳಿ ಮಾಡಿ ಚಾಳಿ । ಬಂದಿದಾರ ಹುಗಳಿ
ಮುಗಿತ ಝುಟ್ಟಾ ।

ಸಾರಿ ಮನಸಿನೊಳಗ ಖುಸಿಯಾಲ ಆಗ್ಯಾಳ ಎಷ್ಟಾ ।
ಆ ಕ್ಷಣಕ ಗೆಣ್ಯಾನ ಮುಸಿಗಿ ಹೋಗಿ ಹಾಕ್ಯಾಳ ಗಂಟಾ ।
ನನ್ನ ಗಂಡಂದು ಹೇಳತಿದ್ದಿ ಧಾಕ
ಕೊಂದ ನಾ ಠೀಕ । ಅನಮಾಸಿನ್ನ್ಯಾಕ
ನಡಿರಿ ಲಗಟಾ ॥

ಗೆಣ್ಯಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿದಾ ತಿಳಿದ
ವಿಶ್ವಾಸೇನಿಕಿದ । ತನ್ನ ಗಂಡಂದ
ಪ್ರಾಣ ನಷ್ಟಾ ।

ಜೀವ ಹೊಡಿಲಾಕ ಹಿಂದಮುಂದ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎಳ್ಳಷ್ಟ ।
ಒಂದು ಘಳಿಗಿ ಗೇಣ್ಯಾನಾ ಏನು ಇಕಿಗಿ ಸ್ವಷ್ಟಾ ।
ಏಳ ರಂಡಿ ಯಾತರಿಶ್ವಾಸ
ಕೊಂದಿ ಮನಿ ಅರಸ । ನನಗ ಮಾಡೀ ಮೋಸ
ಹೋಗ ಹೊಂಟ ॥

ಕೈಯಿಂದು ಬಾಯಿಂದು ಕಳಕೊಂಡ
ಕೊಂದ ನನ ಗಂಡ । ಆಯಿತವ್ವ ಭಂಡ
ನನ ಅದೃಷ್ಟಾ ।

ನನ್ನ ಗಂಡ ಇರೂತನ ಮಾನಪಿತ್ತ ಎಷ್ಟಾ ।
ಕರಿನಾಯಿ ಕೇಳಲದಾಂಗ ಈಗ ಆಯ್ತು ಇಷ್ಟಾ ।
ಊನಾಗಿ ಕುಂತ ನಾ ರಂಡಿ
ಎರುವ ಆಯ್ತು ದಂಡಿ । ಭಾಗ್ಯದಾ ಬಂಡಿ
ಹೋಯಿತ ಹೊಂಟಾ ॥

ಹಾದರಕ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಲೆಂದ ।
ಗಂಡನ ಕೊಂದ ।
ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಮುಂದ । ಅಂತಾಳ ಸುಂದರಾ ॥
ಕಲಿಮಹಾತ್ಮ್ರದೊಳಗ ಇಲ್ಲ ಅಳತಿ ।
ಹೆಂಗಸರ ಜಗಳ ಅತಿ ।
ರಾಣಿ ಇಲ್ಲ ಗರತಿ । ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಯಾರಾ ॥
ಇರುಽ ಗ್ರಾಮು ಹಲಸಂಗಿ ಊರ ।
ಪ್ರಸನ್ನ ದಸ್ತಗೀರ ।
ದಾದೆಸಾಬ ಪೀರ । ಮತಿಯ ಕೊಟ್ಟವೂರಾ ॥

ಸಂಗು ವಸ್ತಾದ ರಾಯಪ್ಪನ ಹೆಸರ
ಶಿಶಾ ಹಾನ ಶಿಖರಾ । **ಖಾಜಾ** ಕವೀಶ್ವರ
ಅನಿಸಿ ಮಿಗಿಲಾ ।

ಖಂಡೂನ ಸೂರ ವೈರಿಗಿ ಚಿತ್ತ ದಿಗಿಲಾ ।
ಏನು ಬೇಡಿ ಬಂದಿ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಮಲಾ ।
ಮದವೇರಿ ಹೊಂಟಾಂಗ ಆನಿ
ಜಾತಪದ್ಮೀನಿ । ಪಟ್ಟದರಾಣಿ
ಗಾದಿ ವ್ಯಾಲ ॥

ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹ್ಯಸರಿನ್ನೇನಿಡೂನ ?

ಗನೆಯ ಚೌಕ:—

ಸತಿಪತಿ ಕೂಡಿ ಜೋಡಿ
ಹಿತದಿಂದ ಮಲಗಿದಾಗ
 ' ಗೊತ್ತಮಾಡಿ ಹೇಳ್ಗಂಡಾ ಹ್ಯಾಂಗ್ಮಾಡೂಸ ?
ನಿನ್ಮುಂದ ಮಾತೊಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
 ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹ್ಯಸರಿನ್ನ ಏನಿಡೂನ' ? ॥

ಗಂಡ ಹಿಗ್ಗಿ ಸಕ್ಕ ನಗಿ
'ಸುಳ್ಳ ತಗಿ ಗಾಳಮಾತ
 ನನ್ಮುಂದ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ ಇಂಥಾ ಹೊಯ್ಕಾ ' ।
'ಔ ಶಿವನೆ ಎಂಥಾ ಮಾತ ?
ತಿಂಗಳ ಮ್ಯಾಲ ಒಂದಿನಾ ಆಯ್ತು
 ಮುಂದಿ ಹಾಂಗ ಹೇಳಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾ ಸುಮಕ' ॥

'ಕುರುಬರಂಥ ಅರಬರಂಡಿ
ಜರಬದಿಂದ ಬೇಧ್ದೇಳ್ತೀನು
 ಅರಬಿ ಸಾಹಿತಮಾಡ ಕೂಸೀಗಿ ಮೆತ್ತಗ್ಹಾಸುದಕ ।
ಕೆಟ್ಟ ತೊಟ್ಲ ಕಟ್ಟಾಂವಲ್ಲ
ನಿತ್ತ ತೂಗು ಆಳುವಾಗ
 ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗ ಹೋದರೊದ್ದು ಮುರದೇಸ ಸೊಣಕ॥

ಖುಷಿಯಿಂದ ಕೂತಕೊಂಡು
ಹೇಣ್ತಿಮುಂದ ಹೇಳ್ತಾನ
 'ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಿ ಇದ್ದಿದಿಲ್ಲ ಇಂದಿನತನಕಾ ।
ಇನ್ನ ಮಾತ್ರ ದೇವರ ಕೊಟ್ಟಾ

ಸಂಶಾ ಇಲ್ಲ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾ
   ನೆಡತಸ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ತಕ್ಕಾ'॥

ಹೆಣತ್ಹೇಳತಾಳ ಓಡ್ಯಾಡಿ ।
'ವರ ನೋಡಿ ಬಾರ ತಿರುಗಾಡಿ ॥
ಮುಚ್ಚಿ ಹುಚ್ಚ ಸಂಥವ ನೀ ಖೋಡಿ ।
ಕೋರಿ ಹರಕರ ನೆಡತಸ ಮಾಡಿಗೀಡಿ ॥
ಅಳಿಯುಽಗ ಹಾಕಬೇಕು ಖಡಿತೋಡಿ ।
ಸೀರಿಕುಬಸ ಬೇಕ ಧೋತ್ರ ಜೋಡಿ ॥

ಯಾತರಾಗ ಏನೂ ಇಲ್ಲ
ಖಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಬೀಗರು ಬೇಕು
   ರಾತ್ರಿಹಗಲ ಕೂಡಿ ನಾವು ಮದವಿ ಮಾಡೂನ ।

ನಿಮ್ಮಂದ ಮಾತ ಒಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
   ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹೆಸರಿನ್ನೇನಿಡೂನ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ:—

'ಅಬ್ರುಗೇಡಿ ರಂಡಿ ನೀನು
ಖಬರ್ಹಾರೀ ಮಾತಾಡಬ್ಯಾಡ
   ಇಬ್ರೂ ಕಾರಭಾರ ಮಾಡಿದ್ರ ಮನಿ ಸಾಗೀತ ಹ್ಯಾಂಗ'?

'ಒಂದು ಬೇಕು ಒಂದಿಲ್ಲ !
ಇಂದ ಹಡಿದ್ರ ಮನಿಯಾಗ
   ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಶೋಧಮಾಡ ಮುಚ್ಚೀ ಹೋಗ' ॥

'ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದರ
ಗಚ್ಚಿಲೆ ಬಚ್ಚಲ ಮುಚ್ಚ ಬೇಕ
   ಹುಚ್ಚಿಯೇನು ಕೂಸೀಗಿ ನೀರಾ ಹನ್ಸದ್ಹ್ಯಾಂಗ' ।

'ಕೊಡ ಹರವಿ ಇಡೂ ಜಾಗ
ಸನೀದಾಗ ಮಾಡಬೇಕ
ಉಳ್ಳದ್ಹಾಂಗ ಸುರಳೀ ಸುತ್ತಿ ಸಿಂಬಿ ಇಡಬೇಕ' ॥

'ಸಣ್ಣ ನೂಲಿನ ಎಣ್ಣೀ ಅರಬಿ
ತಣ್ಣಗಾದರ ಕಡಿದಾಡೀನ
ಸುಣ್ಣಗೊರಿಸಿ ಕೂಸಿನ ಮೈಯ್ಯ ಚೊಕ್ಕ ಇಡಬೇಕ' ।
ಖುಷಿಯಿಂದ ಕೂತುಕೊಂಡು
ಅಕ್ಕರ್ತಿ ಒಂದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು
ಹೌಸದಿಂದ ಮುದ್ದಕೊಟ್ಟು ಜೋಗುಳ ಪಾಡಬೇಕ' ॥

'ತೊಟ್ಲ ಕಟ್ಟುವ ಜಾಗ ವೈನಿಲ್ಲಾ ।
ಪಡಸಲಿಗೆ ಕುಲಾಬಿ ವಂಕಿಲ್ಲಾ' ॥
'ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟೀದ ಕಂಬಾರ್ಗ ಹಾಸಿಲಾ ।
ವ್ಯಾಳ್ಯಾಕ ಮಾಡಿಕುಡವೊಲ್ಲಾ ॥
ರೊಕ್ಕ ಹೋದ್ರು ಹರಕತ್ತ ಇಲ್ಲಾ ।
ಸಂತಿಗ್ಹೋಗಿ ತರ್ತಿನು ನಿರ್ವಾಹಿಲ್ಲಾ' ॥

ತಿಂಗಳ ಬಸರಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು
ಗುಂಗಭಾಳ ಸೇರ್ಯಾದಪ್ಪ
ಮಂಗನ್ಹಾಂಗ ಮಾಡತಾನ ಮಾಡಲಿಸ್ಸೇನ ।
ನಿಸ್ಮುಂದ ಮಾತ ಒಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹೆಸರಿನ್ನ ಏನಿಡೂನ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

'ಏಸ್ಸಿನಾ ನೋಡಿದರ
ಧ್ಯಾಸೆಲ್ಲಾ ಕೂಸಿನ ಮ್ಯಾಲ

ಆಶಾ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ವ್ಯಾಲ ಪುನಃ ಪುರುಷಾ ।
ನೆರಿಹೊರಿ ಓಣಿ ಓಣಿ
ಫೇರಿಹಾಕಿ ನೋಡಿಬಾರ
ಧೀರೇ ಆಗ್ತಾದ ತಂದು ಇಡು ಹೊರಸಾ ॥
ಇಂದ ನಿಂತು ಸಂತಿಗ್ಹೋಗಿ
ಮಾಹಿತ್ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ತಗೋ
ಬೆಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕ ಚಕ್ಕ ಎಲಿಕಾಚಾ ।
ಶಾರಿಖೊಬ್ರಿ ಆರಿಸಿ ತಗೊ
ಘೋರಾದ್ರ ಪೂರೈಸೀತು
ಬ್ಯಾರೇ ಒಂದು ಪುಡಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಬತ್ತಾಸಾ ॥

ಅಡಕಲಗಡಿಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಳವಿ
ಹುಡಿಕಿ ತಗೀ ಒಡಕಗಡಿಗಿ
ಬುಡಕಿಡೂ ಅಗಟಗೀಗಿ ಆದೀತಾಯಾಸಾ ।
ಕುಳ್ಳ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಗೊ.
ಫಳ್ಕಾದ್ರ ಪಾಡ ಅಲ್ಲ
ಮಳ್ಳನ್ಹಾಂಗ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ ಎಂಥ ಗಂಡಸಾ ॥

ಕಣ್ಣಿನೊಳಗ ಹಚ್ಚುವ ಕಾಡಿಗಿ ।
ಹಿಡದಿಡಬೇಕಂತ ಮುಂಚಾಗಿ ॥
ನೆರೆಮನಿಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಿಂಪಿಗಿ ।
ಕಾಡಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಲಾಕ ಹೊರಸಿಗಿ ॥
ಅವಸರಕ ಬರಬೇಕ ಶಾಂವಿಗಿ ।
ತುಪ್ಪವದರ ವ್ಯಾಗ ಒಂದು ಮಗಿ ॥

'ಹಿಂದ ಮುಂದ ಅಣ್ತಮ್ಮರು
ಬಂದು ಬಳಗ ಯಾರಿಲ್ಲ
ಹೇಳಬೇಕ ನನ್ನ ಗೆಣತಿಗಿ ಬಾಣ್ತೀಸಾಮಾನ ।

ನಿಸ್ಮಂದ ಮಾತ ಒಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹೆಸರಿಸ್ನ ಏಸಿಡೂನ ।

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

'ಮುತ್ತ ಬೇಕ ಸುತ್ತಗೆಜ್ಜಿ
ಹತ್ತು ಕೊಟ್ಟರಾಗತಾವ
ಅತ್ತೀ ಹತ್ತರಿಟ್ಟೇದೆಸ ಇಪ್ಪತ್ತ ।
ಉಡದಾರ ಉಣ್ಣಿಕಡಿ
ಬಂಗಾರ ಪುತಳೀಸರ
ಮುತ್ತೇಸು ಬೇಕ್ಹೇಳ ಇದರ್ಹೊರ್ತ' ॥

'ಅಡದಂಡಿಗಳ್ಹೊಳ್ಳಿ
ಜುಲಪೀಹುವ್ವಾ ಹಲಪಿಗುಳ್ಳಾ
ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿವ್ಯಾದರಿಲ್ಲ ಸಸಮುತ್ತಾ ।
ಮಣಿಗಾರ ಮನಿಗ್ಹೋಗಿ
ಎಣ್ಣಿಮಣಿ ತಗೊಂಬಾ
ಸರಗಿ ಮುರಗಿ ಸಣ್ಣ ತಾಯಿತಾ ॥

'ಕೂಸಿಗ್ಹಾಲ ಹಾಕುವ ಥಾಲಿ ಎಳ್ಳಿ ।
ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟಲದಾಗ ಮಗಾ ಉಳ್ಳಿ' ॥
'ತವರಮನೀದು ತರಹೋಗ ಮಳ್ಳಿ ।
ಆಯಿ ಮುತ್ಯಾಂದು ಮಗ ಹೆಸರ್ಹೆಳ್ಳಿ' ॥
ಆಕಿ ಸುತ್ತ ನಡಿಸಿದಾನ ಹೋಳಿ ।
ಅಂದಿಗಿಂದಿಗಿ ಲಗೂ ಹೋಗs ನಾಳಿ ॥

ಹಡಿಯು ದಿನಾ ಸನೀ ಬಂತು
ಎಂಟsತಿಂಗಳ ಮುಂದುಳೀತು

'ಕೆಟ್ಟಗಿಟ್ಟ ಹಡೆದೀ ನಿನ್ನ ಚಟ್ಟಾ ಎತ್ತೀಸ ।
ನಿನ್ಮುಂದ ಮಾತ ಒಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹೆಸರಿನ್ನ ಏನೀಡೂನ ॥

೫ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಜೋಡ್ಮಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡ್ಸೂದ್ರೊಳಗ
ದೀಡ ತಿಂಗಳಾಯಿತಪ್ಪಾ
ತಡದು ಹೊರಗ ಆದಳಲ್ಲಿಂದ ।
ಗಂಡನ ಮುಂದ ಹೇಳ್ತಾಳ
ಸನಿಯಾಕ ಬರಗೊಡವೊಳ್ಳು
'ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳು ನನ್ನ ಮಾತೊಂದ ॥

ಹೆಣ್ಣಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರ
ಬಣ್ಣದ ಒನಿಕಿ ಸಣ್ಣದು ಬೇಕು
ಗುಳ್ಳಿಪಿಲ್ಲೆ ಡೇಳಿಬಾರs ಹೋಗಿ ಇಂದ' ॥
'ಹೆಣ್ಣ ಒಯ್ದುಕ್ಯಾರ ಮಣ್ಣಾಗ್ಹಾಕು
ನೀನೂ ಹೋದರ ಹರಕತ್ತಿಲ್ಲಾ'
ಉಳ್ಸ್ಯಾಡಿ ಹೊಡದಾನ ಅಲ್ಲಿಂದ ॥

ಕಡದಾಡಿ ಒಡದಾಡಿ
ಗಂಡ ಹರ್‍ಯಾಗೆದ್ದು
ಅಡವಿಗಿ ಹೋಗ್ಯಾನ ಹೋರೇಕ ।
ಹೋರೆ ಮಾಡಿ ಬರೂದರೊಳಗ
ನೀರ್ ಬೂದಿ ತೊಯಿಸಿಟ್ಟು
ಹೊಲಿಯು ತಗ್ದಾಳಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಕ ॥
'ನೀ ನನ್ನ ಬಡಿಯಬಾರದಿತ್ತ ।
ಕೂಸೀಗಿ ಪೆಟ್ಟು ಪೂರಸ್ತ ॥

ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ ಗಂಡ ಹುಟ್ಟಿತ್ತ ।
ಥೇಟ ಹೋಲಿಕಿ ನಿನ್ಹಾಂಗ ಇತ್ತ' ॥
ಗಂಡ ಆಳತಾನ ಭೋರಾಡಿ ಕುಂತ ।
'ಮೊದಲೆ ದೇವರು ಕುಡಬಾರದಿತ್ತ' ॥

ಜನವಾಡದೂರಾ ನೆನದಾನ ಪೀರಾ
ಗುರುಹರ ಮತಿ **ಕೋಟ್ಯಾ**
ನಾನಾಸಾಬ ಮಾಡ್ಯಾನ ಕವಿ ಇದನಾ ।
ನಿಸ್ಕಂದ ಮಾತೊಂದು
ಬಿಚ್ಚಿಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳ್ತೀನು
ಬಸರಿದ್ದೀನ್ಹೆಸರನ್ನ ಏನಿಡೂನ ॥

ನಾಗರಪಂಚಮಿ

೧ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಪಂಚಮಿ ಮುಂದ ಇರಟ್ಟಿಗಾಗಿ
ಹಂಚಿಕಿ ಮಾಡತಾಳ
ಸಂಜೀಕಿ ನಮ್ಮವರು ಬರತಾರೊ ।
ಏನು ಮಾಡತಾರೋ ।
ಗೊಂಡ್ಯಾದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡ ಹೋರಿ ನಃಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮವರು ತರತಾರೊ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೋ ॥

ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ
ನಾಡೀಗಿ ದೊಡ್ಡದು
ನಾಗೇಶಿಗ್ಹಾಲಾ ಎರೆಯುವದು ।
ಒಂದತ್ತ ಇರುವುದು ॥
ಎಂದಿದ್ದರ ನಮ್ಮವರು
ಮುಂದಾಗಿ ಬರೂದಿಲ್ಲ
ಸಂಜೀಗಿ ನನ್ನ ಎರೆಯುವದು ।
ಅಳ್ಳ ಹುರಿಯುವದು ॥

ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಹರೆ ಹೊತ್ತಿಲೆ
ಜತ್ತಾಗಿ ಗೆಳತ್ಯಾರು
ಹೊತ್ತೇರಿ ನೀರಾ ತರುವದು ।
ಭಾಳ ಮೆರೆಯುವದು ।
ಇಳಿಹೊತ್ತಿನ ಕಡಿದಿಂದ
ಗೆಳತ್ಯಾರ ಕೂಡ ಹೋಗಿ
ಜೋಕಾಲಿ ಆಡಿ ಬಂದು ದಣಿಯುವದು ।
ಭಾಳ ಉಣ್ಣುವದು ॥

ಹಸರ ಡಪಳಾ । ಸೀರಿ ಪಪ್ಪಳಾ ।
ಜರಕಾಟೀ ।
ನಿತ್ತನಿಲಗಿ ತೀಡಕ್ಕಿ ತುದಿಗಟ್ಟಿ ॥
ಮುಗ್ಗಿ ತಗಿಸಿ ಒಗಸೀದ ಕುಬಸಾ
ಕರವತ್ತಕಾಟಿ ।
ಹಂಗೆ ಇಟ್ಟಿಡಸವ್ವ ಗಂಟಿನಾಗ ಕಟ್ಟಿ ॥
ಚಂದ ಚಂದ ಒಂದೆ ಪಾರೀಗಿ ಗೆಳತ್ಯಾರು
ಹೊಸಧಾಟಿ ।
ಅದರಾಗ ಒಬ್ಬಾಕಿ ಸನ್ನ ಸವತಿ ಖೊಟ್ಟಿ ॥
ಜೋಡಿಯುವರು ಗೆಳತ್ಯಾರು
ಸೋಡವರು ಸನ್ನ ದಾರಿ
ನಾನಾ ತರದ ಸೀರಿ ಉಡುವ್ರವರು ।
ಸನ್ನ ಕರೆಯುವರು ।
ಗೊಂಡ್ಯಾದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡಹೋರಿ ಸನಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ಸಮ್ಮವರು ತರತಾರೋ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೋ ॥

೨ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಆಯುಗಾರಿಗಿ ಅಳ್ಳಿಟ್ಟಾ
ಅವು ಬ್ಯಾರಿ ಮಾಡಿಟ್ಟ
ಹೋದ ಬಾರಿ ಇತ್ತ ಸನ್ನ ಕಾರಭಾರಾ ।
ಮಾಡಿದ ಪಾರಭಾರಾ ।
ತಂಬಿಟ್ಟದ ಉಂಡೀ ಒಳಗ
ಕಡಿಮಿ ಹಾಕಿ ಬೆಲ್ಲ ನಾ
ತಿನ್ನಕ್ಕಿ ಸೋಡಿ ಅದರ ಆಕಾರಾ ।
ಬೆಲ್ಲಿನ ಮಜಕೂರಾ ॥

ಭಾಳ ಭಾಳ ಬೆಲ್ಲ ಹಾಕಿ
ಹಾಳ ಮಾಡ್ತಾರ ಮನಿಯಾಗ
ಹೇಳಕೇಳುವರು ಯಾರಿಲ್ಲ ಹಿರಿಯರಾ ।
ತಮ್ಮ ಕಾರಭಾರಾ ।

ಅಣ್ಣಾನ ಹೇಣತಿ
ಆಕಿ ಭಾಳ ಘಾಲ್ಗಡಕಿ
ಆಣಿ ಹಾಕಿ ತರಬಿಕೇರ ಕಲಿಸವರಾ ।
ಮನಸ ಒಡಸವರಾ ॥

ಸಂಶಾ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಮನಸಿ-
ಸಂದು ತೀರಿ ।
ನೆನಸಿ ನೆನಸಿ ತವರಮನಿ ದಾರಿ ॥
ತವರಮನಿಯಾಗ ನನ್ನ ಐಸೀರಿ ।
ನೆಪ್ಪಾಗಿ ಭುಗಿಲೆಂದು ಎದಿ ಹಾರಿ ॥
ನನ್ನ ಹೊಟ್ಯಾಗ ಬಿದ್ಹಂಗ ಕಿಚ್ಚ ಉಸರಿ ।
ದೆವ್ವ ಬಡಿದಾಂಗ ಬಿದ್ದೇನ್ರಿ ಖಬರ್ಹಾರಿ ॥
ಹೊತ್ತನರೆ ಎಲ್ಲೈತಿ
ನಿತ್ತರ ಒರಲಿಲ್ಲ
ಎತ್ತನರೆ ಆಗಿ ಹಾರಿತ ಖಬರು ।
ಉಳಿಲಿಲ್ಲ ಅಬರು ।
ಗೊಂಡ್ಯಾದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡ ಹೋರಿ ನನಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮನವರು ತರತಾರೊ ।
ಇಂದ ಒರತಾರೋ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಸ್ವಾದರತ್ತಿ ಮಗಳೊಬ್ಬಕಿ
ಹಾದರಗಿತ್ತಿ ಇದ್ದಾಳ್ರೆವ್ವ

೩ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಹೋದವ್ರಿಗಿ ಬಂದವ್ರಿಗಿ ಸೇರೂದಿಲ್ಲ ಘಾಲ್ಗಡಿಕಿ ।
ಇಂಥಾ ಕಾಲಗಡಿಕಿ ।
ಚಿಗವ್ವ ನಮ್ಮ
ಕಾಕಾನ ಹೇಣತಿ
ಆಕಿ ಬ್ಯಾಡಂತ ಅಂದಿದ್ದಾಳು ಬಿರಕಿ ।
ಮಾರಿ ಗಂಟ ಹಾಕಿ ॥

ಮುತ್ತೊಬ್ಬಾಕಿ ಸ್ವಾದರತ್ತಿ
ಹೋದರಕೀಗಿ ಹತ್ತ್ಯದು ಬಿಸಿ
ಎಲ್ಲಾರೊಳಗ ಠಸಿ ಉಂಡ ತಿರಗಕ್ಕಿ ।
ಇದೇ ಕೆಲಸಿನಾಕಿ ।
ಹೀಸ ರಂಡಿ ಆಕಿ
ಪುಸಾ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ
ದಿನಾ ನಾಕು ಮನಿ ತಿರಗಾಕಿ ।
ಇಂಥಾ ಬಾಯಬಡಿಕಿ ॥

ನಾಳಿಗಿ ಏರಿ ದಾರಿ ನೋಡಿದ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ।
ನೂಸಿಹರುವ ತಾವರೆ ಸಸ್ನ ಕಾಲಾ ॥
ಮೂರು ಸಂಜಿಲೆ ಎತ್ತೊಂದು ಕಂಡೇಸ ದಾರಿ ಮ್ಯಾಲ ।
ನೋಡಿ ಮನಸೀಗಿ ಆದೇಸ್ರ ಖುಷಿಯಾಲ ॥
ಸಸಿಯಾಕ ಬಂದ್ಹಾಂಗ ಖೂಸ ಹತ್ತಿತ್ತ ನಮ್ಮದಲ್ಲಾ ।
ಎದಿ ಒಡದು ಬಡಿದ್ಹಾಂಗ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಾ ॥

ಅವ್ವ ಅಕ್ಕಗೊಳ ಮುಂದ
ಏನು ಹೇಳಲಿ ಸುಖ ದುಃಖ
ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿ ಮನಸಿನಾಗ ಮರಗುವರು ।
ದುಃಖಾ ಮಾಡುವರು ।

ಗೊಂಡೇದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡ ಹೋರಿ ಸಸಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮವರು ತರತಾರೊ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೋ ॥

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಹೋದ ಬಾರಿ ಪಂಚಮ್ಯಾಗ
ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಿದೆನವ್ವ
ನೆನಪಾಗಿ ಕಡುತೈತಿ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿ ।
ಅದು ಏನು ಸುಟ್ಟಿ ॥

ಅಣ್ಣಾತಮ್ಮರ ಒಳಗ ನಮ್ಮ
ಸಣ್ಣಾತಮ್ಮನ ಹೇಣತಿ
ಪಣತಿ ಮಾರಿಯುಕ್ಕಿ ಆಕಿ ಖೊಟ್ಟಿ ।
ಸಿಂದರಸ್ಯಾಳ ಗಟ್ಟಿ ॥

ತಾಯಿತಂದಿ ಇವರು
ನಾಯಿಮಾರಿಯವರು
ಮಾಯಾ ಇಲ್ಲದೆ ಮರತಾರ ಜಟ್ಟಿ ।
ಹೊಡಿಸಬೇಕ ಕಟ್ಟಿ ॥

ಆಯಿ ಒಬ್ಬಾಕಿ ಇದಿ
ಮಾಯಿ ಕಾಡತಾಳ
ಎಂದ ಹರದೀತು ಇವಳ ರಗಟಿ ।
ಧಡಗಿಯ ಕಟ್ಟಿ ॥

ಕೊಬ್ಬರಿಸರಾ ಗಲ್ಲಕ ಬಡಿವ ಜೋಕಾಲಿ ।
ಭಾಳ ಸಸೀ ಸಮ್ಮ ಮನಿ ಬಲ್ಲಿ ॥
ನೆಗವಿ ಕುಂಡರಸಾಗ ಸರದ ಬಿದ್ದಿತ್ರೆ ಜರದ ಶಾಲಿ ।
ಮ್ಯಾಲ ಹೊಚ್ಚಾಕಿ ಕರವತಕಾಟಿ ಒಲ್ಲಿ ॥

ಭಾಳ ಜಗ್ಗಿ ತೂಗಾಕಿ ಅಲ್ಲವಾ ಜೋಕಾಲಿ ।
ಸರತೀಗೊಮ್ಮೆ ಕೈ ಇಡಾಕಿ ಜ್ವಾಕೀಲಿ ॥
ಸುಂದರ ಸಖಿಯರ ಮುಖಾ
ಎಂದಾರೆ ಕಂಡೇನೇನ
ಬಂದಾರೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು ಎಲ್ಲಾರು ।
ನನ್ನ ಗೆಳತ್ಯಾರು ॥
ಗೊಂಡೇದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡ ಹೋರಿ ನನಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮವರು ತರತಾರೊ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೊ ॥

೫ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಚಂದರ ಗೊಂಬಿ ನಿನ್ನ
ಎಂದಾರೆ ಕಂಡೇನೆನ
ಬಂದ ಬಂದ ಹೋಗಿರಬೇಕು ಬಸಲಿಂಗಿ ।
ಜಾಡರ ಶಿವಲಿಂಗಿ ?
ಬೆಳದಿಂಗಳ ಆಡಲಾಕ
ಬ್ಯಾಸರಿಕಿ ಇಲ್ಲದಾಕಿ
ಬಂದ ಬಂದ ಕರಿಯಾಕಿ ನಮ್ಮ ರಂಗಿ ।
ಆರ್ಯಾರ ಗಂಗಿ ॥
ಗುಳ್ಳವ್ವನ ಇಡುವಾಗ
ಆರ್ತಿಲೆ ಗೆಳತ್ಯಾರು
ಒರತಿದ್ರು ಬಟ್ಟಗುಲಗಂಜೀಗಿ ।
ಕೊಡುತಿದ್ದೆನ ಹೋಗಿ ।
ಮೂರುಸ ಸಂಜಿಲಿ
ಗುಳ್ಳವ್ವನ ಬೆಳಗಲಾಕ
ಮನಿ ಮನಿ ಕರೆಯುಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸಂಗಿ ।
ಮಾಲಗಾರ ಸಿಂಗಿ ॥

ಎಲ್ಲಾ ಗ್ವಾಳಿ ಆಗವರ ಬಾಳಿಬಸಿ ।
ಪಂಚಮಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೂಡವರ ಪುರಮಾಸ್ ಸಿ ॥
ಮೇಲ ಮಾಳಿಗಿ ಏರಾಕಿ ಸನ್ನ ಕಾಸಿ ।
ಕೈಯ ಬೀಸಿ ಕರಿಯಾಕಿ ಹುಬ್ಬ ಹಾರ್ಸಿ ॥
ಸನ್ನ ಮಾತ ಮಿೂರವಳಲ್ಲವ್ವ ಕುಂಬಾರ ಶೇಷಿ ।
ಇಬ್ಬರು ಮುಂದ ಇರುವವರ ನೇಮುಕಸಿ ॥

ಆಡಲಿಲ್ಲ ಗೆಳತ್ಯಾರ ಒಳಗ
ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಒಂದಿನ
ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ದಾದ ನನಗ ನಮ್ಮ ತವರವರು ।
ಯಾಕ ಮರತಿದಾರು ।

ಗೊಂಡ್ಯಾದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡ ಹೋರಿ ನನಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮವರು ತರತಾರೋ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೋ ॥

೬ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಬರೂದಿದ್ರ ಬರೂದಿಂದ
ಹೋಗೂದಿದ್ರ ಹೋಗೂದಿಂದ
ಬರದಿದ್ದರ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಾ ।
ಇದು ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟಾ ।
ಹೀಂಗ ಅಂದು ನಿಂದ್ರೂದ್ರೊಳಗ
ಆಕೀ ಅಣ್ಣ ಬಂದಿದಾನ
ಹಂಡ ಹೋರಿಗ್ಹಾಕಿದಾನ ಮಗ್ಗಿಮುಟ್ಟಾ ।
ಹಿಗ್ಗಿದಾಳ ಎಷ್ಟಾ ॥
ಅತ್ತಿ ಮಾವಗ ಹೇಳತಾಳ
ನಾ ಮಾತ್ರ ಹೋಗತೀನಿ

ನೀವು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಬೇಕ ಸಂಶಾ ಬಿಟ್ಟ ।
ಮನಸದಾಸ ಸಿಟ್ಟಾ ॥
ನಾ ಮಾತ್ರ ಕಳುಹತೀನಿ
ನೀ ಮಾತ್ರ ಹಚ್ಚು ಹೀಂಗ
ಹೇಳಿ ಆಕಿ ಮಾವ ಹಚಗೊಟ್ಟಾ ।
ಬುಗಡಿ ಸೀರಿ ಕೊಟ್ಟಾ ॥
ತೇರದಾಳ ಸಮೀಪ ಜನವಾಡ ಊರಾ ।
ಉಣುವ ಹೊತ್ತಿಗಿ ಬಂದಾರ ಅವಸರಾ ॥
ಮಗಳ ಬಂದಾಳಂತ ತಾಯೀಗಿ ಆಯಿತ ಧೀರ ।
ತೆಕ್ಕೀಲಿ ಹೊಡದು ಸುರಸ್ಯಾಳೊ ಕಣ್ಣನೀರಾ ॥
ಕರಿಲಾಕ ಬಂದಾರ ವಾರಿಗಿ ಗೆಳತ್ಯಾರ ।
ಮಗಳಿಗಿ ಹೇಳತಾಳ ಹೋಗವ್ವ ಉಂಡಕೇರಾ ॥
ನಾನಾನ ತೋಡಿ ಮಾಡ್ಯಾರ ಜೋಡಿ
ವೈರಿ ನೋಡಿ ಹೋದಾಳ ಓಡಿ
ನ್ಯಾಮಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಷರಾ ।
ತೇರದಾಳ ಊರಾ ।
ಗೊಂಡ್ಯಾದ ಹಣಿಪಟ್ಟಿನ
ಹಂಡಹೋರಿ ನನಗಾಗಿ
ಕೊಂಡಾರ ನಮ್ಮವರು ತರತಾರೋ ।
ಇಂದ ಬರತಾರೋ ॥

ಕೃಷ್ಣ-ಲೀಲೆ

೧ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಹೊತ್ತು ಹಾಲ್ಮೊಸರ ಸೋರಿ
ಹಿಡಿದೆವ್ರೊ ಮಥುರಾ ದಾರಿ
ಹಾದಿಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಧಾರಿ
ಕಾಡಿದಾ ಮುರಹರಿ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಿದ್ದಾ ಖ್ಯಾಲಕ ।
ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಮುಕುಂದ–
ಹಾಲಮೊಸರ ಚಲ್ಲಿದಾ ನೆಲಕ ॥

ಪುಗಡೀ ಹಾಕ್ಯಾನ ಕೈಯು ಹಿಡಿದು
ಬಿಲ್ವರ ಬಳಿ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು
ಸಕರಿ ಮಾಡಿದ ಬಲ್ಲಂಗ್ ಸುಡಿದು
ಯಶೋದಾ ಅಕ್ಕ ಇಟ್ಟ್ಯಾಳ ಹಡಿದು
ಕೊಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇಂವಾ ಹುಟ್ಟ್ಯಾನಾ ।
ಗೋಣ್ಯಾಗ ಹಾಕಿ, ಒಣ್ಯಾಗ ಮೆರಸಗೊತ–
ಎಂದ ಒಯ್ದ್ಯಾರ ಇವನ ಹೆಣಾ ॥

ಸೀರೀ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದು ಗಚ್ಚಿ
ಎಳದ ಜಗ್ಗಿ ತುಟಿಯು ಕಚ್ಚಿ
ತೊಟ್ಟ ಕುಬಸ ಗಂಟ ಬಿಚ್ಚಿ
ಒತ್ತಿ ಹಿಡದಾನ ಮುಲೀಗಚ್ಚಿ
ಮಾಡಿದಾ ನಮ್ಮ ಹಗರಣ ।
ಸಂತಿ ಖೊಳಾವು, ನಮ್ಮ ಕ್ಷ್ಯಾಂತಿ ಮಾಡಿದಾ–
ಎಂಥದು ಸೇರ್ಯಾದ ಗುಣಾ ॥

ಮೊಸರಾ ಚಲ್ಲಿ ನೆಲಪಾಲ
ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದಾ ಹಾಲ

ಗ್ವಾಳೀ ಆಗಿ ಗೋಪ್ಯಾರೆಲ್ಲ
ಸಿಟ್ಟಿಗಿ ಬಂದು ಹೊಡದಾರ ಕಲ್ಲಾ
ಒಡತಾನ ಕಳ್ಳಗೊಲ್ಲಾ
ಜಿಗಿದ್ಹಾರತಾಸ ಟಣ್ ಟಣಾ ।
ಹವಳ ಬಣ್ಣಾ ಶ್ಯಾವಳ ನಿಂತು–
ಸಗತಾಸ ಮೇಘವರಣಾ ।

ಗೌಳಗಿತ್ತಿ ಗೋದಾವರಿ ।
ಚಂದ್ರಾವಳಿ ಅಕ್ಕನ ಕಽರಿ ।
ಗಂಗಾಜಮುನಾ ಅವರು ಬ್ಯಾರಿ ।
ಕಾಶಿನಾರ ಬದನಾರಿ ।
ಚಿಮುಣಾ ಚಿತ್ರಕಾಟಿ ಪಾರಿ ।
ಅವಡಿ ಆಮುಸಿ ಸಣ್ಣಾ ಪೋರಿ ।
ಓಡಿ ಬಂದಾರ ಗಂಗೀ ಗೌರಿ ।
ಭೀಮು ರಾಮು ಸಾವಂತರಿ ॥

ಗ್ವಾಳೀ ಆಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದ
ಹಂಚಿಕ್ಹಾಕಿ ಒಂದ ಒಂದ
ಏನು ಹೇಳಬೇಕ ಛಂದ
ಕಿವಿಗ್ಹಚ್ಚಿ ಕಿವಿತಂಡ
ಮಾತಾಡತಾರ ಮೆಲ್ಲಕ ।
ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಮುಕುಂದ–
ಹಾಲಮೊಸರಾ ಚೆಲ್ಲಿದಾ ನೆಽಲಕ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಮಾತ ಒಳ್ಳೇ ಧಮುಧಮ್ಮ
ಆಡಬ್ಯಾಡ ಹೆಚ್ಚಾ ಕಮ್ಮ
ಹಾಸೀಲ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗಽ ಸುಮ್ಮ

ಬಿಡಲಾಕಿಲ್ಲ ಖಾವಾಖಾವು
ಹೀಂಗಾದs ನಮ್ಮ ನೇವು
ಎಂದೀಗಿ ಹೋಗದು ಹುಸಿ ।
ಯುಶೋದಾಬಾಯಿ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ–
ಆಕೀಗಿ ನೀವು ಆಗಿನಡೀರಿ ಸೊಸಿ

ಗೌಳಗಿತ್ತೀ ಕೇಳs ಸುಂಕ
ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕ
ಸೋರೀ ಒಡೆದರ ಆದೀತ ಮುಕ್ಕ
ಅಬ್ರೂ ಕಳದರ ಆದೀ ಪಿಕ್ಕಾ
ಇದರಾಗಾದ ಏನು ಸುಖ
ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿ ಖುಷಿ ।
ಸಿಟ್ಟೀಗಿ ಬಂದು ಚಟ್ಟೀಗಿ ಒಡೆದರ–
ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಟ್ಟಿತs ಬಿಸಿ ॥

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಾಯ್ತು ಒದ್ದ
ಹಾಸೀಸ ಮಗ್ಗಾಲನಾ ಇದ್ದ
ಸಂತೀ ಮಾಡತೀರಿ ಕದ್ದ
ಹೋಗತೀರಿ ಹೋಳಬಿದ್ದ
ನಾನು ಭಾಳ ಜಪ್ಪಿಸಿ ।
ಮನಸಿಟ್ಟು ಹಾಕಿದೆನು ಗಂಟ ನಾ–
ನಿಮಗ ಹಿಡದ ಜಪ್ಪಿಸಿ ॥

ಕೈಯ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣ ಕರೆದು ।
ಗೋಪಾಳ್ರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ನೆರೆದು ।
ಗಡಿಗಿ ಒಡದ್ರು ಗೌಳಗೇರದು ।
ಹಾಲಮೊಸರಾ ಹೋಗೂದು ಹರದು ।
ನುಚ್ಚ ರೊಟ್ಟಿ ಮುರಮುರದು ।

ಕಲಸಿ ಉಂಡಾರ ಹಂಚೀ ಹರದು ।
ಇದರ ಸವಿ ಆದಕ ಬರುದು ॥

ಕೃಷ್ಣನ ಗೂಡ ಗೆಣೆಯರು ಕೂಡಿ
ಗೋಪ್ಯಾರೀಗಿ ಚೇಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ
ಪೇಂದ್ಯಾ ಹೋದ ಒಂದು ಕಡಿ
ವಾಕಡ್ಯಾ ಹೋದಾ ಓಡಿ ಓಡಿ
ಸುದಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಇಬ್ರು ಕೂಡಿ
ದನಾ ಕಾಯುವ ಕಾಲಕ ।
ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಮುಕುಂದ-
ಹಾಲಮಸರಾ ಚೆಲ್ಲಿದಾ ನೆಲಕ ॥

೩ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತ ಏನು ಹೇಳ್ಳಿ
ಒಡದು ಹೋದಾ ಕೈಯಾಸ ಬಳಿ
ಅಕ್ಕಾ ಕೇಳ ಚಂದ್ರಾವಳಿ
ಹೋಗೂನ್ನಡ್ರಿ ಯಮುನಾ ಹೊಳಿ
ನಾವು ನೀವು ನೀರಾಟಕ ।
ಅಕ್ಕತ್ರ್‍ಗಲೆ ಹೋದ್ರು ಈಸತ್ರ್‍ಗ-
ಹೊಳಿಗಿ ಇಂದ್ರುವನಘಾಟಕ ॥

ಸೀರಿಕಳದು ಇಟ್ವ್ಯಾರ ತಡಿಕಿ
ಆಡತಾರ ಧಡಂ ಧುಡಕಿ
ಕೃಷ್ಣ ಬಂದು ನೋಡಿ ಹುಡಕಿ
ತಗೊಂಡಾನ ಸೀರಿ ಫಡಕಿ
ಗ್ವಾಳೀ ಮಾಡಿ ಕೀಟಕ ।
ಆ ಸೀರಿ ತಗೊಂಡು ಗಿಡ ಏರಿ-
ಮಸ್ಕರೀ ಮಾಡ್ಯಾನ ಹಟಕ ॥

ಸೀರಿ ಒಯ್ದ್ಯಾ ಏಸುಗತಿ
ನೋಡ್ಯಾರ ಮಾರಿ ಮ್ಯಾಲಕೆತ್ತಿ
ಸೀರೀ ಕುಡೋ ರಘುಪತಿ
ಗಿಡಾ ಏರಿ ಮ್ಯಾಲ ಕೂತಿ
ಮನ್ಯಾಗ ಬಯ್ತ್ಯಾರ ಮಾವಾ ಅತ್ತಿ
ಮಧ್ಯಾನಾಯ್ತು ಕಷ್ಟಕ ।
ಭಾಳ ಓಡಿ ಆದ ಎಷ್ಟು ಕಾಡ್ತಿ ಏತ್ಕಲಾ–
ಇಳಿದು ಬಾರೊ ಊಟಕ ॥

ಕಯ್ಯ ಮುಗಿದು ನಿನ್ನ ಸ್ತವ ।
ಮಾಡತೀನು ಮಾಧವಾ ।
ಯದುಕುಲ ಯಾದವಾ ।
ನಾರಾಯಣ ಕೇಶವಾ ।
ಪರಶುರಾಮ ಭಾರ್ಗವಾ ।
ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಘವಾ ।
ವಾಮನ ನರಸಿಂಹ ।
ಸೋಳಾಸಾವಿರ ಗೋಪ್ಯಾರ ದೇವ ॥

ಮತ್ಸ್ಯಕೂರಾಮ ವರಾ
ಹಿಡಿದ ಹತ್ತು ಅವತಾರ
ಪೃಥುವಿ ಭೂಭಾರ
ಇಳಿಸಿದ ಶ್ರೀವರಾ
ಸೀರಿ ಕುಡೋ ರಘುವರಾ
ಬಾರೊ ಸಮ್ಮ ಮಾಲಕ ।
ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಮುಕುಂದ–
ಹಾಲಮಸರ ಚೆಲ್ಲಿದಾ ನೆಲಕ ॥

೪ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಸೋಳಾಸಾವಿರ ಗೋಪ್ಯಾರ ಸಿಟ್ಟಾ
ಮನಸೀನಂದು ಇಳಸಿ ಬಿಟ್ಟಾ
ತೆಳಗ ಬಂದು ಸೀರೀಕೊಟ್ಟಾ
ಬಿಗಿದು ಹಾಕ್ಯಾರ ಮಲಗಂಟ
ಮುಂದಮಾಡಿ ರೇಸಿಪುೀ ಧಡಿ ।
ಬಾಜು ಬಂದ ಗೋಪ್ಯಾರೀಗಿ ಚಂದ ಕಾಣಸತಾವ–
ಕೈಯಾಗ ಬಂಗಾರದ ಚುಽಡಿ ॥

ಎರಳೀ ಸೋಟದಂಥ ಹೆಣ್ಣಾ
ಸಿಂಹನ್ಹಾಂಗ ನಡಽ ಸಣ್ಣಾ
ಕುಡಿ ಹುಬ್ಬ ಕಾಡಿಗಿ ಕಣ್ಣಾ
ಹಾಂಗಿತ್ತ ಗೋಪ್ಯಾರ ವರ್ಣ
ತುಟಿಽ ಹವಳದ ಕುಡಿ ।
ಬಂಗಾರ ವಸ್ತ್ರ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಿ
ಇಟ್ಟಾರ ಬೆಂಕಿಯು ಕಿಡಿ ॥

ಸೋಳಾಸಾವಿರ ಗೋಪ್ಯಾರ ಚಿತ್ತ
ಕೃಷ್ಣನ ಮ್ಯಾಲ ಭಾಳ ಇತ್ತ
ಒಬ್ಬಾಕಿ ಹೇಳತಾಳ ಮತ್ತ
ನಮ್ಮನೀಗಿ ನಡೀ ಅಂತ
ಜರಾ ಕಾಯುಲಿಲ್ಲ ಘಡಿ ।
ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಬೈದು ತೆಕ್ಕಿಲ್ಹಾದು ಕೃಷ್ಣಗ–
ತಗೊಂಡು ಹೋಗತಾಳ ಓಡಿ ॥

ಗೋಪ್ಯಾರೆಲ್ಲಾ ಗ್ವಾಳೀ ಆಗಿ ।
ದೇವರ ಮ್ಯಾಲ ಬಿದ್ದಾರ ಮುಗಿ ।
ಪೀತಾಂಬರ ಹಿಡಿದ ಜಗ್ಗಿ ।

ನೋಡಿ ಬಂತ ಅವಗ ನಗಿ ।
ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಗೋಪ್ಯಾರೀಗಿ ।
ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕೃಷ್ಣ ಆಗಿ ।
ಸಂತೋಷ ಮಾಡ್ಯಾನೆಲ್ಲಾರಿಗಿ ॥

ನಾಗನಾಥನ ಕವಿಚಡ
ನಾವ್ ಹಾಡುದು ಅವರ ಹಾಡ
ಗುಡು ಬಾಳು ಇಬ್ಬರು ಜೋಡ
ಗುಣಾ ಅಮೃತ್ಸ ಕೊಡ
ಶಿವಲಿಂಗನ ಪಾಲಕ ।
ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಮುಕುಂದ–
ಹಾಲಮುಸರ ಚೆಲ್ಲಿಸ್ದ ನೆಸಲಕ ॥

ಅಷ್ಟ್ಯಾರ ಮಾತಿದು

೧ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಅಷ್ಟ್ಯಾರ ಮಾತಿದು ನಿಷ್ಠ್ಯಾರ ಹೇಳತೀನಿ-
ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ತುಂಬಿಽತು ಜಗವೆಲ್ಲಾ ।
ಹೊಟ್ಟೆಯಂಥ ವೈರಿ ಯಾವುದಿಲ್ಲಾ
ರೊಟ್ಟಿಯಂಥ ಮೈತರು ಇಲ್ಲಾ ॥

ವಿಶ್ವಾಸ ಗೆಳೆತಽನ ಗೆಳೆತನ ವಿಶ್ವಾಸ
ಅಳೆದು ಬಳಸತಿರಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ।
ಹಿರಿಯುಽರ ಕಿರಿಯುಽ ಮರಿಯಾದೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ
ಕಾಯ್ದೆ ಬುಕ್ಕ ಓದಿದ ಮ್ಯಾಲ ॥

ಸಾಲಿಗ್ಹಾಕಿ ಮಗನ ಶಾಣೇರ ಮಾಡತೀರಿ
ಹೆಂಡಿ ತಿಸೂದು ಇವರು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ।
ಸಾಲಿ ಕಲ್ತವರೆಲ್ಲ ಶಾಣ್ಯಾರ್ಯಾಕ ಆಗಿಲ್ಲ ?
ತಿಲ್ಲಾಕ ಮನಿಯಾಗ ಕೂಳಿಲ್ಲ ॥

ಸೆರೆಗಾರ ಅಂಗಡಿ–ಶಿವನ ಗದ್ದುಗೀ
ನ್ಯಾಯ ಸಡಿಯೂದು ರಾತರಿಹಗಲಾ ।
ಸಿಂದಿಖಾನ್ಯಾಗ ಮಂದೆಷ್ಟು ಇರತಾರ
ಕುಡುದು ಬಿಟ್ರೆ ಎಪ್ಮ್ಮಾ ಹಾಲಾ ॥

ಕಮಾನ ಝುಟ್ಟ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಲಾಗ ಬೂಟ ಮೆಟ್ಟು
ಕೋಟ ತೊಟ್ಟು ಮಾಡತಾರ ಒಣಡೌಲಾ ।
ಹೆಂಡ್ರು ಹಾದರ ಮಾಡಿದರ ಗಂಡ ರೊಕ್ಕ ಇಸ್ಗೋತಾನ
ಬರದೈತಿ ಅವರಿಗೇನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ॥

ಆನಿ ಹೋಗಿ ಉಳಿಯಿತಪ್ಪ ಬಾಲಾ ।
ಸನ್ನ ಕಡೀ ನಿನ್ನ ಮೊದಲ ॥

ಉತ್ತಮರದು ಅಡಗಿತಪ್ಪ ಸಲ್ಲ ।
ಕೆಟ್ಟ ಮಂದಿದು ಎಷ್ಟು ಬೋಲ್ಬಲಾ ॥
ಈಗೈತೆಪ್ಪ ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಅಮಲಾ ।
ಗಂಡಸೊತ್ತುದು ಹೆಂಗಸರ ಕಾಲಾ ॥

ಹೆಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರ ಇದು ಮಣ್ಣಾಗ ಹಾಕಲಿ
ಸವನ್ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಾದಪ್ಪಾ ಎಲ್ಲಾ ।
ಹೊಟ್ಟೆಯಂಥ ವೈರಿ ಯಾವ್ದೂದಿಲ್ಲ–
ರೊಟ್ಟಿಯಂಥ ಮೈತರು ಇಲ್ಲಾ ॥

೨ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಹರೇಬಾಜ ಸಿಶೇಬಾಜ ರಾಂಡಬಾಜ
ಮೂರು ಬಾಜನಾಗ ಭಾಡಭಾಗಸ್ತ್ಯಾಸ ಬಿಡುದಿಲ್ಲ ।
ಭಾಗಿಸಿಂದ ಮುಂದ ಬೈಲಾಗಿ ನಿಂತಿತು
ಕೂಳ ಅಂಬುದು ಆದಿತು ಬೆಲ್ಲ ॥

ಆಣಿ ಮೂಡಿಮೂಡಿ ದೇಣಿ ತಂದಾರಪ್ಪ
ಬರಕೊಂಡವರ್‍ದ್ಯೊಯ್ಕೊಂಡರೆಲ್ಲಾ ॥

ಕುಂಡಿ ತುಂಬಿದ ಮಂದಿ ಕೂಗಿ ದೇವರ ಹೇಳಿ
ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಾರಪ್ಪ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ।
ಮನಸ್ಯಾನ ಮೈಯಾಗ ದೇವರು ಬಂದರ
ಜಗಲಿ ಮ್ಯಾಗ ಒಂದು ಇರಲಾಕಿಲ್ಲ ॥

ಸತ್ತುಳ್ಳ ದೇವರು ಸಡಿಲಾದ ಕಾಲ ।
ಜೋಳ ಸುರುವಿ ತರತಾರಪ್ಪ ಬೆಲ್ಲ ॥
ಗಂಡ ನಟ್ಟ ಕಡದು ತಂದ ಜ್ವಾಳೆಲ್ಲಾ ।
ಬೆಲ್ಲ ಆಗೂದು ಪೂಜಾರಿ ಪಾಲಾ ॥

ಅಲ್ಲದ ಮಾತೀಗಿ ಬೆಲ್ಲ ಕಳೀಬ್ಯಾಡ್ರಿ
ಸತ್ತಮ್ಯಾಲ ತಿಳಿದೀತೆಲ್ಲಾ ।
ಹೊಟ್ಟೆಯಂಥ ವೈರಿಯಾವುದಿಲ್ಲ
ರೊಟ್ಟೆಯಂಥ ಮೈತರು ಇಲ್ಲ ॥

೪ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಪುರಾಣ ಓದಾಣ–ಕೇಳ್ಯಾಣ
ಪಾನ ಹರುದು ಪಸ್ಮಾಸ ಮ್ಯಾಲ ।
ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಟ್ಟೆ ಒದಿದವನ
ಕಟ್ಟೆಕಲ್ಲ ಒಂದು ಉಳಿಯಾಕಿಲ್ಲ ॥
ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಮಸ್ತ ಬೊಗಳಿ ಸತ್ತವ್ರೋ
ಹುಗುಳುದು ಹುಟ್ಟೊದು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ।
ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಹುಶಾರ ಇರಬೇಕು
ದೇಹ ಆಗಲಿ ಶಿವನ ಪಾಲಾ ॥

ಮೂರು ದಿನದ ಸಂತಿ ಮುನ್ನೋಡಿ ಮಾಡಿಕೊ
ಗರದಿ ನಡುದು ಮಧ್ಯಾನ ಮ್ಯಾಲ ।
ಸಂಜಿ ಆದ್ವಾಂಗ ಒಂದು ಗುಂಜಿ ಇರಲಾಕಿಲ್ಲ
ಖಾಲೆಮಾರಿ ಆದಾವ್ರೊ ಚೀಲಾ ॥
ಜವಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಾರ ಮ್ಯಾಲ ।
ಕಾಣಿದ್ರ ಕಟ್ಟತಾರ ಕಲ್ಲಾ ॥
ತೇರದಾಳ ಪ್ರಭು ನಿನ್ನ ಕೀಲಾ ।
ನರಕಾಗೂದು ಬಿಡಲಾಕಿಲ್ಲಾ ॥

ಗೋಪಾಳ ದುರದುಂಡಿ ಕರೆದು ಹೇಳತಾರ
ಅಂಜಬ್ಯಾಡ್ರಿ ಇರತೇವು ಬೆನ್ನಮ್ಯಾಲ ।
ಹೊಟ್ಟೆಯಂಥ ವೈರಿ ಯಾವುದಿಲ್ಲ
ರೊಟ್ಟೆಯಂಥ ಮೈತರು ಇಲ್ಲ ॥

ಗಿಡ್ಡ ಪೋರಿ

೧ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಗಿಡ್ಡ ಪೋರಿ ಮಡ್ಡ ಹಱಿ ಮುಕಱರ್ ।
ಕಣ್ಣ ತಿರವಿ ಚಕ್ಕಱರ್ ।
ಸಿಂತ ಸೀ ಸಕ್ಕಱರ್ ।
ಉಳ್ಳತಾವ ಮುತ್ತಾ ।
ವಸ್ತ್ರಕಾರಿ ಪಟ್ಟಿ ವಾಲೀಗಂಟಿ ಮೂಗನಾಗ ಸರಜಾಮ ಸತ್ರಾ ।
ಶ್ರೀಸಾಸಿಧಪ ಪಧನೀಸ ಸರಿಗಮ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಗತ್ತಾ ।
ನಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಚದಱಿ
ಓಡಿದ್ಹಾಂಗ ಬೆದಱಿ ಕಾರ್ಹುಣಿವಿ ಎತ್ರಾ ॥

ಏನು ಮುಂಗಾರಿ ಮಳೀಹಾಂಗ ಸಿಡಲ್
ಬಿದ್ದಿತು ಬಿಡಲ್
ಎದೀ ಅಂತು ಧಡಲ್
ಆಗ ಸಿಂತ ಮೂಕಾ ।
ನಿನ್ನ ಸುರತ ಕಂಡು ಮೈ ಮರತ ಸಿಂತ ಮಾತಾಡದ್ಹಾರಿತ ತರಕಾ ।
ಮತ್ತ ಯಾದಹಚ್ಚಿ ಶೋಧಮಾಡಿ ಕೇಳತ ನಿನಗೊಂದು ಸೋಕಾ ॥
ಕುಡು ಘಱಸ ಮಾಡೂನು ಸರಱಸ—
ಬೆಳ್ಳ ಬೆಳತಸಕಾ ॥

ನಿನ್ನ ಎದಿ ಮ್ಯಾಲ ಕುಚಗಳು ಬಗಱು
ಸಿಂತಱವು ನಿಗಱಿ
ಗಂಡೆರಳಿ ಚಿಗಱು
ಹಾಂಗ ನಿನ್ನ ರೂಕಾ ।
ಸಣ್ಣಶಾಲಿ ಉಟ್ಟು ಓಣಿಗುಂಟ ಪೋರೀ ಎಷ್ಟು ಮಾಡತಿ ಮುರಕಾ ।
ಸೀರ ಥೆರೀ ಹಾಂಗ ಸಿರಿಗೀ ಒದ್ದು ನಾರಿ ನಡಿವುದು ನಾಜೂಕಾ ।
ಆನಿ ನಡಿದಾಂಗ ಮಾಡಿ ಸಿಂಗಾರ—

ಮೈಮ್ಯಾಲ ಬಂಗಾಽರ ಬಿದ್ದಾಂಗ ಬೆಳಕಾ ॥
ನಿನ್ನ ಬೆಲಿ ಹೇಳ ಬಾಲೀ ಎಷ್ಟರಽದ
ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಮುರಽದ
ವಸ್ತ್ರ ಬಂಗಾರಽದ
ತಗೋ ನಿನ್ನ ತೂಕಾ ।
ಇದಕನುಮಾನ ಯಾಕಿನ್ನ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಮನಸದಾನ ತೊಡಕಾ ।
ಈ ಜನ್ಮಕ ಬಂದ ಮೂರದಿನ್ದ ಸಂತೀ ನೋಡೂನು ಬಾ ಖಡಕ ।
ಈ ಹರೆಯ ಹೋದ ಮ್ಯಾಲ ಸರಽದ–
ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರಽದ ಈಗಿನ ಧಮಕ ॥

ಈ ಭಾರದಾಗ ಕುಡುಕೈಯ್ಯ ಒಲ್ಲ ಅನಬ್ಯಾಡ–
ಒಲ್ಲ ಅನಬ್ಯಾಡ ।
ನಡಿ ರಂಗಮಾಲದಾಗ ಬಂದ ಇರುವೊ ನನ್ನ ಜೋಡ–
ನನ್ನ ಜೋಡ ।
ಯಾವ ಮಾತಿಂದೇನು ಕೊರತಿಲ್ಲ ಮನ್ಯಾಗ ಉಂಡಾಡ–
ಉಂಡಾಡ ।
ಸ್ವತಃ ನಡಿಸಿ ಕುಡತ ನನ್ನ ಜೀವದ ಮ್ಯಾಲ ನೀಕಾಡ–
ನೀ ಕಾಡ ।

ಹೀಂಗ ಪೋರಿಗಿ ಹೇಳ್ಯಾನ ಬೆಳಽಸಿ
ಒಳಿತಾಗಿ ತಿಳಽಸಿ
ತಾಯಿ ತಂದಿ, ಗಳಽಸಿ
ಇಟ್ಟಾರ ಮಸ್ತಾ ।
ಮತ್ತ ದೌಲತ್ತ ನಾವು ಕುತ್ತ ಉಣ್ಣೂನ ಸಂತ ಬಂಗಾರ ತುತ್ತ ।
ಶ್ರೀ ಸಾನೀಧಪ ಪಧನೀಸ ಸರಿಗಮ ನಾರೀ ನಿನ್ನ ಗತ್ತ ।
ನಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಛದಽರಿ
ಒಡಿದಾಂಗ ಬೆದಽರಿ
ಕಾರ್ಹುಣ್ಣಿವಿ ಎತ್ತಾ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ—

ಯಾಕೋ ಗಂಡುಳ್ಳ ಬಾಲೇರಿಗಿ ಹಟ್ಟಕ್
ಕೇಳತಿ ಕೀಟ್ಟಕ್
ಅವನ ವ್ಯಾಲೆ ಚಟ್ಟಕ್
ಮುರದಾಳ ಬಟ್ಟಾ ।
ನನ್ನ ಪುರಷಹಾನ ದುರುಷ ಖಾಲೆ ಇರಸ ಬೆಳಸಬ್ಯಾಡ ತಂಟಾ ।
ನನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವ ಕೆಟ್ಟಾಂವಾ ನಿನ್ನ ಜೀವ ಮಾಡ್ಯಾನು ಚಟ್ಟಾ ।
ನಿನ್ನ ಮನದಾಗ ನೋಡೊ ತಿಳಿಸ್ದ-
ಕಾಲ್ಹಿಡದೆಳಸ್ದ ಕಿತ್ತ್ಯಾರೊ ಜುಟ್ಟಾ ॥
ಕಂಪಕಂಡಲ್ಲಿ ತರಬತಿ ಸಂದ್ಯಾಗ
ಮಾನ ಕಳದೀ ಮುಂದ್ಯಾಗ
ಹಾಕಸೇನು ಬಂದ್ಯಾಗ
ಇದ್ದೀ ಮುರಸೋಟ ।
ಖಾಲೆ ಭಂಡಮಾಡಿ ದಂಡಕೊಟ್ಟೀ ಹೋಂಡ ಇದ್ದಿ ಅಡಮುಟ್ಟಾ ।
ಈ ಸರಕಾರೊಂದು ಪರಕಾರಾಡ ಕಾಣಸ್ಯಾರು ತುರಂಗಘಾಟ ।
ನಿನಗ ಬೇಡಿ ಹಾಕಸೇನು ಒಯ್ದು-
ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೈಸ್ದ ಭೋಗಸುದು ಕಷ್ಟಾ ॥
ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಇರಸ
ಲಂಕಾಸ್ದರಸ
ಮಂಡೋದರಿ ಪುರುಷ
ರಾವಣ ದುಷ್ಟಾ ।
ಮೈಗಿ ಬೂದಿ ಧರಿಸಿ ಸಾಧೂ ಆಗಿ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿ ರೂಪ ತೊಟ್ಟಾ ।
ಅಂವಾ ಕಪಟದಿಂದ ಹೋದ ಅಲ್ಲಿ ಸೀತಾನ ಬಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದಾ ಹಿಟ್ಟಾ ।
ಮಂಡಲದೊಳಗಿದ್ದರೇನು ಅವಗ ಕಿಮ್ಮತ್-
ಹೊರಗ ಒರೂಸ ಮಾತ ಎತ್ತಗೊಂಡು ಹೊಂಟಾ ॥
ಸೀತಾನ ಸಲುವಾಗಿ ಲಂಕಾ ಸುಟ್ಟ ಮಾರುತಿ-
ಮಾರುತಿ ।

ಭಾಳಮಂದಿ ಮಡೀತೋ ಮುಣಗಿ ಹೋಯ್ತು ಸಂಪತಿ-
ಸಂಪsತಿ ।
ಕೌರವನ ಹೊಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ್ಯಾಳ ಪಾಂಡವರ ದ್ರೌಪsತಿ-
ದ್ರೌಪತಿ ।
ಭೀಮಸೇನಸ್ದು ಇತ್ತು ಒಳೆ ಧಸsಕ
ತುಳದಾನ ಕಚsಕ
ಆವಾಗ ಕೀಚsಕ
ಸೊಕ್ಕ ಮುರದು ಸತ್ತಾ ।
ಈ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಮಣ್ಣಗೂಡಿ ಮುಣಗಿ ಹೋಗ್ಯಾವ ದೌಲತ್ತಾ ।
ಶ್ರೀ ಸಾನಿಧಪ ಪದಸಿಸ ಸರಿಗಮ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಗತ್ತಾ ।
ನಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಚದsರಿ
ಓಡಿದಾಗ ಬೆದsರಿ
ಕಾರ್ಯ್ಯಣ್ಣಾವಿ ಎತ್ತಾ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಪೋರಿ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ ನನಗೊಂದು ಅಕಲಾ
ಕೃಷ್ಣsನ ಗೋಕುsಲ
ಒಳಗಿನ ದಾಖsಲ
ಕೇಳ ಶ್ಯಾsಣ್ಯಾರಿಗಿ ।
ಆ ಶ್ರೀಹರಿ ಶರಾಸೂರಿ ಮಾಡಿದಾ ಗೌಳಗೆರಿಗಿ ।
ಅಂವಾ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಭೋಗಿಸಿದಾ ಗೋಪ್ಯಾರಿಗಿ ।
ನೀ ತಗೀ ಬ್ಯಾಡ ಖಾಲೇ ಕುಸsಲ-
ಮಾತಿನ ಹಾಸsಲ ಕೇಳs ತುಸು ತಿರಗಿ ॥
ನಿನ್ನ ಮಾವಂದು ಇಟ್ಟಿದಿ ಹಿಮ್ಮತ
ಅವಂದೇನು ಕಿಮ್ಮsತ್ತ
ಮಾಡೂನು ಬಾ ಗಮ್ಮsತ್ತ
ಇಂದ ರಾತರಿಗಿ ।

ಶಿವ ಹುಡಕ್ಯಾಡಿ ಸಮುಜೋಡಿ ಗಂಟಹಾಕ್ಯಾನ ಇಬ್ಬರಿಗಿ ।
ನಿನ್ನ ದೈವ ಭಾಳ ಸವ್ಪವೊಳ ಹಾಂಗಂತ್ತ ದೊರದೆ ನಿನ್ನ ವಾರಿಗಿ ।
ನಾ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ಹುಚ್ಚೀಗಿ
ಅಯ್ದು ಹುವ್ವ ಹಚ್ಚೀಗಿ ಹಾಕ ದೇವರಿಗಿ ॥

ನಿನ್ನ ಗಂಡಂದು ಹೇಳಬ್ಯಾಡ ಬಿರಸದ
ಅಂವಾ ಅಲ್ಲ ಮುರಸದ
ಸುಂಗೇನ ಅರಸದ
ಅದು ಯಾ ಭಾರಗಿ ।
ಇಷ್ಟು ದಮ್ಮ ಬ್ಯಾಡ ಸುಮ್ಮ ಬಾ ಅಂಜ ಬ್ಯಾಡ ಯಾರಿಗಿ ।
ನಿನ್ನ ಕೊಳ್ಳ ಆಣಿ ಸುಳ್ಳ ಅಲ್ಲ ಕೇಳ ಊಬೆ ಊರೀಗಿ ।
ನಾ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳೂದಿಲ್ಲ ಒಡಾಯಿ–
ಮಾಡೇವು ಲಡಾಯಿ ಜಗಳ ಮಾರೀಗಿ ।

ನೀ ಮಾಡಿ ನೋಡ ಹಾದರ ಅಂಬುದು ಹಸಿಹಾಲ–
ಹಸಿಹಾಲ ।
ತಿಂದಾಂಗ ಸುಲದ ಕೆರಿ ಕರಿಕಬ್ಬ ಭಾಳ ಸವಿಬೆಲ್ಲ–
ಸವಿಬೆಲ್ಲ ।
ಅಮೃತಫಲ ಜೇನತುಪ್ಪ ಇದರ ಮುಂದಲ್ಲ–
ಇದರ ಮುಂದಲ್ಲ ।

ಏನು ಮಾಯಿಸಕಾಯಿ ಬಂತ ಪಾಡಸಕ
ಗಿಣೀ ಕೂತ ಗಿಡಸಕ
ಕಡದು ಒಗೀತು ಬುಡಸಕ
ಕೊಳತೀತು ವ್ಯರ್ಥ ।
ಹಾಂಗ ಕೊಳತುಹೋದೀ ಎಳತ ಯಾಕ ಹಚ್ಚಿದಿ ಮಾಡ ಖೂನ
ಗುರತ ।
ಶ್ರೀ ಸಾನೀಧಪ ಪಧನಿಸ ಸರಿಗಮು ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಗತ್ತಾ ।
ನಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಚದರಿ

ಓಡಿದಾಂಗ ಬೆದರಿ
ಕಾರ್ಹುಣ್ಣಿವಿ ಎತ್ತಾ ॥

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಬಾಲಿ ತಿಳದಾಳೊ ತನ್ನ ಮನಸಕ
ನನ್ನ ಒಗತನಕ
ಗರತೆಂಬು ಗುಣಕ
ಹಚ್ಚ ಬ್ಯಾಡ ಧಕ್ಕಿ ।
ಬರೂ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾತರ್ಯಾಗ ಬಂದು ಹೋಗೋ ಮಂದಿ ಅಂಜಿಕಿ ।
ನನ್ನ ಮಾವ ಮುಪ್ಪಿನವ ಕಣ್ಣಹೋಗಿ ಕುಂತಾಳ ಅತ್ತಿ ಮುದಕಿ ।
ವ್ಯಾಪಾರಕ ಹೋಗ್ಯಾನ ಮನಿಪುರುಷ-
ಮಾಡೂನು ಹರನ ನಮ್ಮ ರಾಜೀಕಿ ॥

ಪೋರಿ ನಿಂತಾಳ ಗೆಣಿಯನ ಇದರ
ಹಿಡದಾಳ ಪದರ
ನನಗಿಲ್ಲ ಆಧಾರ
ಪರದೇಶಿ ಹಕ್ಕಿ ।
ನನಗ ಪಿಂಜರದಾಗ ಹಾಕಿ ಒಯ್ದು ಸಾಕಿ ಮಾಡಂತಾಳ ಜೋಕಿ ।
ಅವನಿಗ್ಹೀಂಗಂದು ಮನೀಗಿ ತಂದು ಕುಂಡ್ರೆಂತ ಕೊಟ್ಟಾಳ ಚೌಕಿ ।
ಪಂಚಾಮೃತ ಮಾಡ್ಯಾಳ ಅಡಿಗಿ-
ಹಾಳ ಸಣ್ಣ ಹುಡಿಗಿ ಇಲ್ಲ ಬ್ಯಾಸರಕಿ ॥

ಗೆಣ್ಯಾನಗೀಗ ಹಾಲತುಪ್ಪ ಹಣಿಸಿ
ಮುಂದ ಕೂತು ಉಣಿಸಿ
ಮ್ಯಾಲ ಎಣಿ ಎಣ್ಣಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟಾಳ ಎಲಿಅಡಿಕಿ ।
ಆಕಿ ಅಬೀರ ತಂದು ಅಷ್ಟಗಂಧ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಯಾಳ ತಿಕ್ಕಿ ।
ಸಣ್ಣ ಕುಬಸಿನ ಗಂಟಬಿಚ್ಚಿ ಎದಿಗ್ಹಚ್ಚಿ ಹೊಡದಾಳ ತೆಕ್ಕಿ ।

ಭೋಗ ಕುಡತಾಳ ಗುಲಗುಲsಸಿ
ಅವನಿಗಿ ಭುಲಾಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಆಕಿ ॥

ಮನಸಂತೋಷಾಯ್ತು ಬೆಳಗಿದಂಗ ಮಳಿಕುಟ್ಟಿ-
ಮಳಿಕುಟ್ಟಿ ।
ಸುತ್ತ ರಾಜ್ಯದಾಗ ಹಲಸಂಗಿ ಊರ ಕರಿಕೋಟಿ-
ಕರಿಕೋಟಿ ।
ಗುಡುಬಾಳು ವಸ್ತಾದರ ಆ ಕಡಿ ನಡಗಟ್ಟಿ-
ನಡಗಟ್ಟಿ ।

ಸಿದ್ದು-ಶಿವಲಿಂಗ ಹಾಡುದು ವರsಸಿ
ಧನಿ ಎತ್ತರsಸಿ
ನುಡಿ ಕತ್ತರsಸಿ
ಸುರದಂಗ ಮುತ್ತ ।
ಶೇಕು ಬಾವಶಾ ಔಂದಶ ಹರದಾಸಿ ಕೇಳಿ ಅವ ಮರ್ತ ।
ಶ್ರೀ ಸಾನಿಧಪ ಪಧಸಿಸ ಸರಿಗಮ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಗತ್ತ ।
ನಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಚದsರಿ-
ಓಡಿದಾಂಗ ಚಿದsರಿ
ಕಾರುಣ್ಯವಿ ಎರತ್ತಾ ॥

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ

೧ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಜನಮೇಜಯನ ಮುಂದ ವೈಶಂಪಾಯ್ನನ ಕತಿ–
ಅರಸ ಕೇಳಿ ತೂಗಿದ್ದ ತಲಿ ।
ಯುದ್ಧಾಗಿ ಹೋಯ್ತು ದ್ವಾಪಾರದಲಿ ।
ಆ ಭೀಷ್ಮ ಲಡಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಕೊಲಿ ।
ಪಾಂಡು ಪ್ರತಾಪದೊಳಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲಿ ।
ಒಂದು ಬಾಯೀಲಿ ॥

ಧರ್ಮ ದುರ್ಯೋಧನಗ ಪರ್ಮಸೊಕ್ಕಿ ಒಳಿ–
ತಾಗಿ ಹಿರಸ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ತಿಡಿ ।
ಪರಮಾತ್ಮ ಆದ ಪಾಂಡವರ ಕಡಿ ।
ಪೃಥಿವಿ ಭೂಭಾರ ಇಳಸೂನು ಸಡಿ ।
ನರನಾರಾಯಣ ಅವತಾರ ತೊಟ್ಟು–
ಅರ್ಜುನ ಕೃಷ್ಣ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ।
ಮಸಲತ್ತ ಮಾಡಿ ॥

ಯುದ್ಧ ಮಾಡೂದನು ಸದ್ಯ ನೇಮಿಸಿತಾ–
ಉದ್ದ ತಂದು ರಣಗಂಭ ಹೂಡಿ ।
ಆ ಭೀಷ್ಮ ಇದ್ದ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿ ।
ದಂಡ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂತು ಎರಡು ಕಡಿ ।
ರಣಗಂಬದ ಪೂಜಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಾರಿ–
ಹೊಡದ್ಹೇಳತಾನ ಖಡಾಮುಡಿ ।
ಹಿಡಿಲಿಲ್ಲ ಭಿಡಿ ॥
ತಮ್ಮ ದಂಡಿನ ಕಡೀ ಮಾರ್‍ಯಾಗಿ ಹೊಡೆದಾ ಹಾಕಾರಿ ।
ಹೇಳತಾನ ಒದರಿ ॥

ಪಾಂಡವರ ಸಾರಥಿ ಅನುಕೂಲ ಆದಾ ಕೈವಾರಿ ।
ತಾನೆ ಗಿರಿಧಾರಿ ॥
ಜಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆದ ಪಾಂಡವರಿಗಂತ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ।
ಹೇಳಿದಾ ಸಾರಿ ॥

ಇಂದ ಬೇಕಾರ ಹೋಗಿರಿ ಭ ಡ ಡ ಡ–
ಪಾಂಡವನ ಕಡಿ ಹೊಂಟ । ಹೊಂಟ ನೀವು ಹೊಂಟ ॥
ರಥ ಏರಿ ಹೊಡದಾ ಘ ಡ ಡ ಡ–
ದಂಡಿನೊಳಗ ಭಂಟ । ಭಂಟ ತಾನು ಭಂಟ ॥
ವೀಸಿ ಹುರಿಯುಹಾಕಿ ಖ ಡ ಡ ಡ–
ಬಾಣ ಜಗ್ಗೀ ಬಿಟ್ಟಾ । ತಾನು ಬಿಟ್ಟಾ ॥
ಪೈಲಿ ಪ್ರಥಮುದಾಗ ಭೀಷ್ಮ ಲಡಾಯಿಗಿ–
ಸೈನ್ಯದೊಳಗ ಇದ್ದಾಂಗ ಹುಲಿ ।
ಬಾಣsದ ಮಂಟಪ ಹಾಕಿದ್ದ ಬಲಿ ।
ಸೂರ್ಯ ಮುಣಗಿದಾಂಗ ಬಿತ್ತ ಕತ್ತಲಿ ।
ಪಾಂಡುಪುತಾಪದಾಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲೀ ।
ಒಂದು ಬಾಯೀಲಿ ॥

೨ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಮುತ್ಯಾನ ಪಾದಕ ಬಾಣ ತಗದು ಅರ್ಜುನ–
ಬಿಟ್ಯಾನ ನೋಡಿ ನಿರತಾ ।
ಅವಾ ನಮುಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಾ ಪಾರ್ಥ ।
ಭೀಷ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊಟ್ಯಾನ ಪೂರ್ತಾ ।
ವೀರ ಖರೇ ರಣಶೂರ ಫಾಲ್ಗುಣಾ–
ಹತ್ತು ಹೆಸರಿನವ ಸsಮರ್ಥ ।
ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಹೊರತ ॥

ಪಾರ್ಥ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ ಕೃಷ್ಣ ಆಗಿ–
ಮುಂದ ಕೂತು ನಡಿಸ್ಯಾನ ರಥಾ ।
ಮ್ಯಾಲ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದಲಿ ಹಣಮಂತಾ ।
ಕೂತು ಹೂಂಕಾರ ಮಾಡಿದ ವಾಯುಸುತಾ ।
ವಿಷ್ಣು ಸಾಂಬನಾಂಗ ಸರಿಯು ಸಮಾನಿಕಾ–
ಭೀಷ್ಮ ಇದ್ದಾ ರಣ ಪಂಡೀತಾ ।
ಪಂಡುರಾಯನ ಪಿತಾ ॥

ತ್ವಾಳಾಗಿ ಹೊಕ್ಕ ಅರ್ಜುನ, ಮಾಡಿ ಕುರಿಹಿಂಡ ।
ಕೌರವರ ದಂಡ ॥
ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಹಾರಿಸಿದ ರುಂಡ ।
ಆಡಿದಂಗ ಚಂಡ ॥
ಆ ಭೀಮ ಹೊಡೆದ ಹಾಕಾರಿ ಗದಾ ಎತ್ತಗೊಂಡ ।
ಹೊಕ್ಕಾನಂವಾ ಪುಂಡ ॥

ಆನಿ ಸೊಂಡಿ ಹಿಡದು ಗ ರ ರ ರ–
ತಿರವಿಕೇರಿ ಒಗದಾ । ಒಗೆದಾ ತಾ ಒಗೆದಾ ।
ಕಾಲ ಮುಂದಿ ಹಿಡಿದು ದ ರ ರ ರ–
ಎಳದು ಭೀಟಿ ಜಿಗಿದಾ । ಜಿಗಿದಾ ತಾ ಜಿಗಿದಾ ॥
ಸಿಟ್ಟಿಗೇರಿ ಭೀಷ್ಮಕ ರ ರ ರ–
ಹಲ್ಲ ತಿಂದು ಬಾಣ ತಗೆದಾ । ತೆಗೆದ ತಾ ತೆಗೆದಾ ॥

ಹೊಡದ ಶಪಾ ಮಾಡಿ ಕೆಡವಿದ್ದ ರಣದಾಗ–
ಹೆಣಕ ತಟ್ಟಿದಾವು ರಥದ ಗಾಲಿ ।
ನೆತ್ತರದ ಹರಿದಿತರಿ ಕಾವಲಿ ।
ತಗಲಾಕ ಹೊಂಟಿತರಿ ನದಿಯು ನೆಲಿ ।
ಪಾಂಡುಪ್ರತಾಪದಾಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲಿ ।
ಒಂದು ಬಾಯೀಲಿ ॥

೩ನೆಯ ಚೌಕ:—

ದೇವರಗೂಡ ನೇಮ ಮಾಡಿ ಆ-
        ಭೀಷ್ಮ ಖಡತರ್ಹಾಕಿದ್ದ ಪಣ ।
        ಚಕ್ಕರ ಹಿಡಸೇನ ಸುದರ್ಶನ ।
        ಹಿಡಿಲಾಕ ಇಲ್ಲಂದ ಮೋಘಪರ್ಣ ।
ನನ್ನ ಇದರಿಗೀ ಇನ್ನೇನು ಟೀಕಾಶ್ಯಾ-
        ಸಣ್ಣ ಕೂಸ ಭಾಳ ಅರ್ಜುನಾ ।
        ಅಂದು ಬಿಟ್ಟಾ ಬಾಣಾ ॥
ಗಂಗಾಕಂದ ಹೇಂಗಂದು ಹೊಡದ-
        ಕೆಡವಿದ್ದಾ ಏಟಿಗೊಂದೊಂದು ಹೆಣಾ ।
        ಮೂರ್ಛಿ ಬಂದು ಪಾರ್ಥ ಮುಚ್ಯಾನ ಕಣ್ಣಾ ।
        ಆಗ ಹೊರಳಿ ನೋಡಿದಾ—ನಾರಾಯಣ ।
ಘಾತಾಯಿತಂತ ತಗೊಂಡು ಚಕ್ಕರಾ—
        ಭೀಷ್ಮ ಹಿಡದಾ ದೇವರ ಚರಣಾ ।
        ಇನ್ನ ತಗೋ ಪ್ರಾಣಾ ॥
ಪಾಂಡವರ ಸೈನ್ಯದಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಾದ—ಕೃಷ್ಣ,—
        ವರ್ಣನ ಮಾಡಿದಾ ಭೀಷ್ಮನ ಗುಣಾ ।
        ಪಾಂಡವರೈದು ಮಂದಿ ಮ್ಯಾಲ ಇಟ್ಟಾ ದಯ ಕರಣ ।
        ನೀ ಮಾಡೂ ಇನ್ನ ಅವರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ।
ಪರಶುರಾಮಗ ಸರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದಿ—
        ನಿನ್ನ ಗುರುವಿನ ಕಾಣಾ ಕಾಣಾ ।
        ಆಗಿ ನಿಪುಣಾ ॥

ಸಾವಧಾನ ಆಗಿ ಅರ್ಜುನಗ ಬಂದಿತೊ ತಾಪ ।
                                        ತಗೊಂಡಾನ ಚಾಪ ॥

ದೇವರ ಅಂದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿ ಹೊಡದಾ ಬಂದು ಧುರಪ ।
                                        ದಂಡ ಬಿತ್ತು ತೆಪ್ಪ ॥

ರಣದೊಳಗ ಯುಽಶ ಇಲ್ಲೆನೊ ತಟ್ಟಿತೊ ಪಾಪ ।
ಮಂದಿ ಆಯ್ತು ಖಪ್ಪ ॥

ಕಿರೀಟಿ ತುಟಿಕಚ್ಚಿ ಧ ಸ ಸ ಸ–
ಧನುಷ್ಯ ಎತ್ತಿ ಪಿಡಿದಾ । ಹಿಡಿದ ತಾ ಹಿಡಿದಾ ।
ಅಗಳಾಡಿಸಿ ಕೇರಿ ಘ ಣ ಣ ಣ–
ಚಾಪಿನ ಘಂಟಿ ಬಡಿದಾ । ಬಡಿದ ತಾ ಬಡಿದಾ ॥
ಆ ದಿನ ಎರಡು ಕೈಲೆ ಸ ಣ ಣ ಣ–
ಬಾಣ ಜಗ್ಗಿ ಹೊಡಿದಾ । ಹೊಡಿದಾ ತಾ ಹೊಡಿದಾ ॥

ಶರ್ತಲಡಾಯಿ ಮಾಡಿ ಬೆವತ ಮುಕುಟ–
ಹಸಿರ ಸೀರಿ ಬಂತು ಕಣ್ಣೀನ ಬಳಿ ।
ತಗೆದೊಗೆದೊಳಗ ಕೆಲಸಾಯಿತಲ್ಲಿ ।
ಭೀಷ್ಮ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಹಾರಿಸಿದ್ದ ತಲಿ ।
ಪಾಂಡುಪ್ರತಾಪದಾಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲಿ–
ಒಂದು ಬಾಯೀಲಿ ॥

೪ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಚಿಂತಿಯೊಳಗ ಗೋತಾಸಿ ಕುಂತ–
ಅರ್ಜುನಗ ಹೇಳತಾನ ಅಣ್ಣ ಧರ್ಮಾ ।
ಹಂಕಾರ ಬಿಡ್ರಿ ಮನದಾನ ಹಮ್ಮಾ ।
ಮುತ್ಯಾಗ ಶರಣು ಹೋಗೂನು ಸುಮ್ಮಾ ।
ಮಾತ ಮನಸಿಗೀ ತಂದು ತಲಿಯದೂಗಿ–
ಹೇಳತಾನ ಪರಮಾತ್ಮಾ ।
ನಡಿರೆಂದ ಭೀಮಾ ॥

ರಾತ್ರೀ ಕಾಲಕ ಆರು ಮಂದಿ ಕೂಡಿ–
ಹೊಂಟು ಹೋದರವರು ಆಗಿ ಜಮ್ಮಾ ।

ಕೂತಿದ್ದಾ ಥೇರೆದಾಗ ಭೀಷ್ಮಾ ।
ನಾಮಸ್ಮರಣಿ ಮಾಡತಿದ್ದ ರಾಮ ರಾಮಾ ।
ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪಾಂಡವರು ಅಂತಾರ–
ಉದ್ಧಾರಾಯಿತರಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಾ ।
ಸರಿದಿತು ಕರ್ಮಾ ॥

ಬಿದ್ದು ಪಾದಕ ಎದ್ದು ಹೇಳತಾರ–
ನೀವು ಲಡಾಯಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ಶಮ ।
ಗಟ್ಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರಿ ಒಂದೇ ನೇಮ ।
ನಮ್ಮ ದಂಡ ಖಿಪ್ಪ ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು ನೀವಾ ।
ಯಶ ಅರ್ಪಣಿ ಮಾಡಿರಿ ನಮಗ–
ಹೇಳಬೇಕ್ರಿ ಲಡಾಯಿ ವರಮಾ ।
ಒಳಗಿನ ಹೊಲವಾ ॥

ಅಡಿವೆರ್ಗ ಆಗಿ ಆ ಭೀಷ್ಮ, ದೇವರಿಗಿ ಅಂದಾ ।
ಬಾಲ ಮುಕುಂದ ॥

ನನ್ನ ಬಾಳ್ಯಾಗಳನ ರಕ್ಷಣಮಾಡು ಗೋವಿಂದ ।
ದೇವಕೀ ಕಂದಾ ॥

ಯುಕುಡತ ಶಿಕಂಡಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡತ ಅರ್ಜುನನ ಮುಂದ ।
ಹೊಡಿರಿ ನಮಗಂದಾ ॥

ಇಷ್ಟು ಮಾತ ಕೇಳಿ ಹಿ ರಿ ರಿ ರಿ–
ಹಿಗ್ಗಿ ಧರಮೆದ್ದಾ । ಎದ್ದ ತಾ ಎದ್ದಾ ॥
ಅರ್ಜುನಾ ಬಂದ ಭಿ ರಿ ರಿ ರಿ–
ಶಿಕಂಡಿ ಮುಂದ ಇದ್ದಾ । ಇದ್ದ ಮುಂದಿದ್ದಾ ॥
ಧನಂಜಯ ಹೊಡೆದಾಗ ರಿ ರಿ ರಿ–
ಗಿರಕಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಾ । ಬಿದ್ದ ಭೀಷ್ಮ ಬಿದ್ದಾ ॥

ಹತ್ತು ದಿನಾ ಹೀಂಗ ಮಾಡಿ ಲಡಾಯಿ–
ದೇಹ ಬಿಟ್ಟಾ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾದಲಿ ।

ಶರಪಂಜರ ಮ್ಯಾಲ ಬಿದ್ದಾ ಅಂತರಲಿ ।
ತೂಗಾಡಿ ಝೋಲಿ ತಿಂದಿತೊ ತಲಿ ।
ಪಾಂಡು ಪ್ರತಾಪದಾಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟೆಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲಿ ।
ಒಂದೆ ಬಾಯಿಲಿ ॥

೫ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಎರಡೂ ದಂಡಿನಾಗ ಆಕ್ರಾಂತಾಯಿತಂತಾರ–
ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಇವನ ಸರಿ ।
ಇಂದ ನೆಲಕ ಬಿದ್ದ ದಂಡೀನ ಧೋರಿ ।
ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವದೊಳಗ ಆಗಿಹೋತ್ರಿ ಸೂರಿ ।
ಶಂತನುರಾಯನ ಸುತ ಅಂದ ದೇವರಿಗಿ–
ಲಗು ಮಾಡಿ ದುರ್ಯೋಧನಗ ಕರಿ ।
ತಲಿಗಿಂಬ ತರ್‍ರಿ ॥

ಕೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನ ಅರಳಿಲೋಡ ತಂದಾ–
ಸೀರು ತುಂಬಿ ಬಂಗಾರ ಝಾರೀ ।
ಹಾಸೀಗಿ ತಕ್ಕ ಲೋಡಲ್ಲ ಸರಿ ।
ಕಣ್ತೆರದು ನೋಡಿದ ಅರ್ಜುನನ ಮಾರಿ ।
ಬಾಣದ ತಿಗಟೀ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಾನ–
ಆವಾಗ ಮಾತ ಸರಾಸರಿ ।
ಕೂಡೀತರಿ ॥

ಶ್ವೇತವಾಸ ಹೊಡದಾನ ಬಾಣ–
ಪಾತಾಳದಂದು ತಗದಾನ ಝರಿ ।
ಪುಟಿದೀತೂ ಮ್ಯಾಲ ಕಾರಂಜಿ ಪರಿ ।
ಬಾಯಾಗ ಬಿತ್ತು ನೀರಿನ ಧಾರಿ ।

ದುಯೋರ್ಧನ ಜಂಬೂಕ ಸಮಾಸ–
ಸೀಸೆ ಒಬ್ಬ ಸಿಂಹಸ ಮರಿ ।
ಅಂದಾ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿ ॥

ಯಾರೂ ಸುಟ್ಟಿರಬಾರ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸುಡು ಅಂತ ಹೇಳಿದನಾ ।
ವಚನ ಕೇಳಿದಾ ಕೃಷ್ಣನ ॥

ಎಂಟು ದಿನ ಲಡಾಯಿ ಆಗೂತನ ನೋಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ।
ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಾ ॥

ಭೀಷ್ಮನ ತಗೊಂಡು ಮೂರು ಲೋಕ ತಿರುಗಿ ಜಾಗ ವೈನಾ ।
ಇಲ್ಲಂದ ಭಗವಾನ ॥

ಕೈಯೊಳಗ ಕಿಚ್ಚ ಕೊಟ್ಟಾ ದೇವರ–
ನೋಡಿಕೇರಿ ಭಕ್ತಿ । ಭಕ್ತಿ ಆವನ ಭಕ್ತಿ ॥

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ ಮುಗಿಸಿ ದೇಹ ಇಟ್ಟ–
ಆಗಿಹೋದ ಮುಕ್ತಿ । ಮುಕ್ತಿ ಆಗಿ ಮುಕ್ತಿ ॥

ನಾಗನಾಥಗ ಒಲ್ತ ದೊಡ್ಡಾಕಿ–
ಹಾಳ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ । ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ॥

ಸೋಮವಾರ ದಿನಾ ಪದಾ ಮುಗೀತ ಹಲಸಂಗ್ಯಾಗ–
ಹಾಡತಾರ ಒಳೆ ಮೋಜಿಲಿಂ।
ಗುಡುಬಾಳು ಹೇಳಿದಾರ ಇದರ ಕೀಲಿ ।
ಸಿದ್ದೂ ಶಿವಲಿಂಗ ಹಾಡ್ಯಾರ ನೌಕೀಲಿ ।

ಪಾಂಡುಪ್ರತಾಪದಾಗ ಆದ ಕೌತುಕಾ–
ಎಷ್ಟಂತ ನಾ ವರ್ಣಿಸಲಿ ।
ಒಂದು ಬಾಯೀಲಿ ॥

ಕರೀ ಹುಡಿಗಿ

೧ ನೆಯ ಚೌಕ—

ನೀ ಬಾರ ಕರ್ರ್ಯಾಸ ಕರಿ ಹುಡಿಗಿ ।
ಕರೀ ಸೀರಿ ಉಡಗಿ। ನವಿಲಿನಾಂಗ ನಡಿಗಿ ।
ನಡುತೆ ನವನಾ ।
ಕರಿಕೂದಲ ಬೇತಲ ತೀಡಿ ತೆಗೆದೆ ನಣ್ಣಾ ।
ಕರಿ ಹುಬ್ಬ ಕೊರೆದಂಗ ಕರಿಕಾಡಿಗಿಗಣ್ಣಾ ।
ಏನು ಹೇಳಲಿ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪ ।
ಎಂಥ ನಿನ್ನ ರೂಪ । ಆಯಿತs ನೆಪ್ಪ ।
ನೀಲದ್ವಣ್ಣಾ ॥

ಕರಿ ಹಣಚಿ ಬಟ್ಟಿನಾ ಖಲಿ ।
ಗಲ್ಲದ ಮ್ಯಾಲ ಬಾಲಿ । ಹಲ್ಲಿಗಿ ಜಾಚೇಲಿ ।
ಹಚ್ಚೀದಿ ತುಂಬಾ ।
ಕರಿ ಕರಮಣಿ ಕೊರಳಾಗ ಒಪ್ಪತಾವ ರಾಭಾ ।
ವೈನೆರೆದೆ ಉಚ್ಚಿಧಾಂಗ ಕರಿಮಾವಿನ ತುಂಬಾ ।
ಕರಿಗೋಟ ಕೈಯಾಗ ಬಳಿ ।
ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯ ಎಳಿ। ನಿನ್ನ ಈ ಬೆಳಿ ।
ಕರಿ ಬಾಳಿಯು ಬಂಬಾ ॥

ನೀ ಬಾರ ಕರ್ರ್ಯಾಸ ಕರಿ ಸ್ವಾಗಿ ।
ಆಯ್ತು ತಗಜೀಗಿ । ಹೋಗತೇ ನಾಗಿ ।
ಹಾಯ್ದ ಇಂಬಾ—।
ಗಣಿ ಹೂಡಿ ಮಿಣಿಯ ಮ್ಯಾಗ ನಡೆದಂಗಾಯ್ತು ಡೊಂಬಾ
ಏನ ಸುದ್ದ ತೋಳತೊಡಿ ಕರಿಕಾಜಿನ ಕಂಬಾ ।
ಚಂದವೇರಿಸಿ ಹೊಂಟಂಗ ಗೂಳಿ ।

ಕರಿಯು ಗಂಡೆರಳಿ । ಖಂಡೋಬನ ಮುರಳಿ ।
ಕುಚಾ ಕುಂಭಾ ॥

ಯಾರ್‍ಯಾರು ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸರಿ ।
ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಧೊರಿ । ಕಂಡಾಂಗ ಎರಿ ।
ನೆಲಿಯು ಗುಂಬಾ ।
ಮುಂಚ ಮಥನ ಮಾಡುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾನ ಸಾಂಬಾ ।
ಕರಿಕತ್ತ್ಲಿ ರೂಪಕ ಅನಿಸಿದೆ ಜಗದಂಬಾ ।
ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಹಾರಿತು ನನ್ನ ಹರಣ ।
ತುಸು ಇಲ್ಲ ಕರುಣಾ । ಕರೀ ನೀಲವರಣಾ ।
ನಿಂದು ಜಂಬಾ ॥

ಕರಿ ಚಂದ್ರಕಾಳಿ ಉಟ್ಟಿಸೀರಿ ।
ಕುಬಸ ಪುಟಿದೊರಿ ।
ನಿಂತ ಹೌಹಾರಿ । ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಡೌಲಾ ॥
ನಿನ್ನ ಮೂಗ ಕಾಡಿಗಿ ತೆಸಿ ।
ಹೆಣ್ಣಾ ನಾಗೀಣಿ ।
ಸಣ್ಣಸ್ವರ–ಧನೀ । ಕರಿಯು ಕೋಗಿಲಾ ॥
ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಮರೆತೆ ನನ್ನ ಮನೀ ।
ಮಾತನಾಡ ಜಾಣೀ ।
ಕರಿಯ ಮದ್ದಾನಿ । ಎರಿದಾಂಗ ಅಮಲಾ ॥

ಕರಿ ಕುತನಿಯಂಥ ಕಾಮಿನಿ ।
ಕಾರೆಳ್ಳದ ಗೊನಿ । ದೃಷ್ಟಿಯ ಮಣಿ ।
ಇದ್ದಂಗ ವರಣಾ ।
ಭಾಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಶಿವ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣಾ ।
ಕರಿ ಹುಬ್ಬ ಕೊರದಂಗ ಕರಿಕಾಡಿಗಿ ಕಣ್ಣಾ ।
ಏನು ಹೇಳಲಿ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪ ।

ಎಂಥ ನಿನ್ನ ರೂಪ । ಆಯಿತsss ನೆಪ್ಪ
ನೀಲದ್ದ ಣ್ಣಾ ॥

೨ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಕರಿ ರೂಪಕ ಕಿಗ್ಗಳ ಮಾಡಿ ।
ಅಡ್ತಿ ಯಾಸಿದೀಡಿ । ನಿನಗ ಏನು ಧಾಡಿ ।
ತಿಳಿಯೋಣಿಲ್ಲಾ ।
ನನ್ನ ಕರಿಯು ರೂಪ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸುಳ್ಳ ಅಲ್ಲಾ ।
ನಿನ್ನ ಕೆಂಪ ರೂಪ ಯಾತಕ ಬರೂದಿಲ್ಲಾ ।
ನಿನ್ನ ರೂಪಿಂಧ್ಹೇಳತೆಸಿ ಝಾಡಿ ।
ಉತ್ರ ಮಾಡಿ ತೋಡಿ । ಹೌದು ಅಲ್ಲ ನೋಡಿ ।
ಮಾಡೊ ಕಬುಲಾ ॥

ರಣದಾಗ ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ ।
ಹೇಳತಿಸಿ ಗುರ್ತ । ಕರಿಯು ಮುದ್ದ ತುರ್ತ ।
ಆದ ಮಿಂಗಿಲಾ ।
ಗುಂಡ್ಹಾಕಿ ಹೊಡೆದರ ದಂಡ ಆಡವಿ ಪಾಲಾ ।
ಕರಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಹೊಡೆತಕ ಒಡೆದುಹೋಯ್ತು ಕಲ್ಲಾ ।
ನನ್ನಿಂದೆ ಅವ ಹತಿಯಾರ ।
ಕಾಳಮ್ಮನವತಾರ । ತುಬಾಕಿ ಬಂಧೂರ ।
ಕತ್ತಿ ಢಾಲಾ ॥

ನನ ಕಂಡು ತೆರೆದನೋ ಬಾಯಿ ।
ರಾವಣ ಕಿಸಬಾಯಿ । ನಾನೆ ಇದಿ ಮಾಯಿ ।
ಹೋಗಿದ ಮೊದಲಾ ।
ನಾ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಹಿಂದಿಂದ ಬಂತೊ ಬಾಲಾ ।
ರಾವಣನ ಸಂಪತಿ ಮಾಡುದಕಳಿಗಾಲಾ ।
ಕರಿ ಹಣವು ಹಾನ ಮುರಡೊಂಕಿ ।

ಹಾರಿದಾಲಂಕಿ । ಹಚ್ಚಿ ಅಂಪ ಜಿಂಕಿ ।
ಸುಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ॥

ಕೆಂಪ ಕೋತಿ ಯಂಥ ಜೋಕ್ಮಾರ ।
ಮೆರೆದ ಬಲ್ಹಾರ ।
ಕರಿಯು ಹೊಲ್ಯಾತಾರ । ಹೊಡೆದ ಅವನ ಪ್ರಾಣಾ ॥

ಕೀಚಕ ನೋಡಿ ದ್ರೌಪದೀ ಕಳಿ ।
ಕೂಡೆನಂದ ಒಳಿ ।
ಕರಿಯು ಭೀಮು ಸೀಳಿ । ಒಗೆದ ಆವನ ಹೆಣಾ ॥

ಕರಿ ಪರಿಮಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಪರವಾತಾರ್ ।
ಆಕಿಯು ಸಾಮರ್ಥ ।
ಫಾಲ್ಗುಣ ಪಾರ್ಥ । ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಬಂದ ಬಿಲ್ಬಾಣಾ ॥

ಆದಿ ಬುನಾದಿ ನನ್ನ ಕತ್ತಲಿ ।
ಓಂಕಾರದಲ್ಲಿ । ರೂಪ ಸಂದು ಅಲ್ಲಿ ।
ಇತ್ತ ಖೂನಾ ।
ಮುಂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಭಾರ ತಾಳಿ ಚೌದಾಭುವನಾ ।
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಬೆಳಕ ನನ್ನಿಂದ ಆಯ್ತೋ ಮುನ್ನಾ ।
ಏನು ಹೇಳಲಿ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪ ।
ಎಂಥ ನಿನ್ನ ರೂಪ । ಆಯಿತ್ವ ನೆಪ್ಪ ।
ನೀಲವರ್ಣಾ ॥

೩ ನೆಯ ಚೌಕ:—

ಕರಿ ರೂಪಿಂದ್ಹೇಳ್ತಿ ಒಡಿವಾರ ।
ಮಾಡಿ ಬಲ್ಹಾರ । ಹೇಳತಿ ಸ ಪೂರ ।
ಮಾಡಿ ಖುಲ್ಲಾ ॥

ಮುಂಚ ಸಬಂದ ಬೆಳಕ ಸುವರ್ಣ ಇತ್ತ ಮೊದಲ ।
ನಿಜವಸ್ತು ನಿರ್ವಿಕಾರ ಮಾಡಿದಾನ ಅಮಲಾ ।

ಅವಗ ಇಚ್ಛೆ ಬಂತು ಮನಸದಲ್ಲಿ ।
ಆಯಿತ ಕತ್ತಲಿ । ಮಾಯದ ಮಾಲಿ ।
ಬಿತ್ತ್ರು ಜಾಲಾ ॥

ಖೋಲ್ಯಾಗ ಒಯ್ದು ಕತ್ತಲಿ ।
ಇಟ್ಟ ಜ್ವಾಕಿಲಿ । ಹಾಕಿದಾ ಕೀಲಿ ।
ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ।
ಏಳು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷ ಆದಕ ಕೈದ್ಯಾಗಿಟ್ಟನಲ್ಲಾ ।
ಮುಂಚ ಮಥನ ಮಾಡಿದವನ ಮೈಯಿಗಿ ಅಳತಿಲ್ಲಾ ।
ಆಕಿ ಕೈದಿ ಬಿಟ್ಟಿದಾ ಪುನಃ ।
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ದಿನಾ । ಎರಡು ಮಾಡಿ ಸವನಾ ।
ರಾತ್ರಿ ಹಗಲಾ ॥

ಕರಿ ಮದ್ದಿಂದು ಹೇಳತೆ ಒಡಿವಾರ ।
ಮಾಡಿ ಒಳೆ ಭಾರ । ಹೇಳತಿನಿ ಸಾರ ।
ತೆಗೆದು ಅಕಲಾ ।
ಸನ್ನ ಕೆಂಪ ಗಂಧಕ ಒಳಗ ಕೂಡ್ಯಾದ ಮಿಗಿಲಾ ।
ಕೆಂಪ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರ ಮದ್ದ ಹಾರುದ ಮುಗಿಲಾ ।
ಅಗ್ನಿ ನಾರಾಯಣನ ಸಾಮರ್ಥ ।
ಕೆಂಪರೂಪ ತುರ್ತ । ಸುಟ್ಟು ಆದಿ ಭರತ ।
ಆಗ ಕಬಲಾ ॥

ಮಾರುತಿದು ಹೇಳತಿನಿ ಉತ್ರ ।
ವಾಯುಸುತ ಪುತ್ರ ।
ಸಾಂಬನವತಾರ । ಕೆಂಪರೂಪ ನೇಮಾ ॥

ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ ಲಂಕಾಕ ಹಾರಿ ।
ಕೆಂಪ ಅಗ್ನಿ ಉರಿ ।
ಜಳಾ ಪತ್ತಿ ಮಾರಿ । ಕಪ್ಪ ಆಯ್ತು ಚರ್ಮಾ ॥

ನಿನಗ ಹೇಳತೀನಿ ದೃಷ್ಟಾಂತ ।
ಆತ್ಮನ ಗುರ್ತ ।
ವಾದ ಹಾಕಿ ವ್ಯರ್ಥ । ಆದ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಾ ॥

ಕೆಂಪ ರೂಪಿಸದೆಷ್ಟು ಐಸಿರಿ ।
ಪ್ರಭು ಹಾಸ ಧೊರಿ । ಅಲ್ಲ ಅವನ ಸರಿ ।
ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣಾ ।
ಅವನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಉಣುದು ಜನಾ ।
ನಿನ್ನ ಕತ್ತಲಿಯೊಳಗ ಉಪವಾಸ ಪರಿಪೂರ್ಣಾ ।
ಏನು ಹೇಳಲಿ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟ ।
ಎಂಥ ನಿನ್ನ ರೂಪ । ಆಯಿತs ನೆಷ್ಟ ।
ನೀಲದ್ವರ್ಣಾ ॥

೪ನೆಯ ಚೌಕ:—

ನಿನ್ನ ಸಾಂಬಂದು ಹೇಳ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ ।
ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಪಾರ್ಥ । ಸಾರ್ಥಿ ಅವನ ವಾರ್ತಾ ।
ನನ್ನ ಮುಂದಾ ।
ಕರಿ ಭಿಲ್ಲಣಿಗಿಯಾಕ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತಿದ ಹಿಂದ ಹಿಂದ ।
ಕರಿ ಡೊಂಬತಿ ಕಾಲಾಗ ಟೊಣ್ಣಿ ಏಟ ತಿಂದ ।
ಕರಿ ವಿಷಾ ನುಂಗಿ ಶಂಕರಾ ।
ಧಗಿಯೆ ಬಿತ್ತು ಜೋರಾ । ತಲಿಯ ಮ್ಯಾಲ ಪೂರ ।
ಗಂಗಿ ಹೌದ ॥

ಸಮುದರಳ ಮಾಡಿದಾ ಮಥನ ।
ಚೌದಾ ಹೊಂಟು ರತನ । ವಿಷಾ ಒಂದು ಜತನ ।
ತೆಗೆದಾ ಹಿರದ ।
ಯಾರೀಗಿ ದಕ್ಕಾಂಗಿದ್ದಿತಿಲ್ಲ ತಾನೆ ತಿಂದಾ ।
ವಿಷದುರಪ ಬಿದ್ದು, ಜಡಿಯೊಳಗ ಗಂಗಿನ ತಂದಾ ।

ಕರಿ ಸೀರಿಂದ್ಹೇಳ ಬ್ಯಾಡ ದಮ್ಮಾ ।
ಆಗಲಿಲ್ಲ ಕಮ್ಮ । ಶಬ್ದ ಅಂದ ರಾಮ ।
ಶಾಂತವಾದಾ ॥

ಇಬ್ಬರದು ನಡಿತ ಹಿಂಗೆ ವಾದ ।
ಸಾಂಬ ಕೇಳಿಸ್ದ । ಸಿಟ್ಟೀಗಿ ಬಂದ ।
ಕ್ರೋಧದಿಂದ ।
ಯಮನರಿಗಿ ಹೇಳಿದಾನ ಜೀವತರ್ರ್ಯ ಸಂದ ।
ಯಮ ಹೋಗಿ ಜಗ್ಗಿ ತನ್ನ ಜೀವ ಎಳೆದು ಒಯ್ದ ।
ಬೆಳಕ್ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು ಅಂತರಲಿ ।
ಬತ್ತ ಕತ್ತಲಿ । ಗುರುಪನ ಕೀಲಿ ।
ತಿಳಿಯದು ಸಂಧಾ ॥

ಈ ದೇಹವೆಂಬುದು ಪೆಣ್ಣ ।
ಆಗುದು ಮಣ್ಣ । ಗಂಡ ಜೀವ ಬಣ್ಣ ।
ಒಳಗ ಇರುದಾ ।
ಜೀವ ಕಡಿಗಿ ಆದ ಮ್ಯಾಲ ದೇಹ ಕತ್ತಲಿಗೊಯ್ದಾ ।
ಬೆಳಕ್ಹಾರಿ ಆಕಾಶದ ಕಡಿ ।
ಒಳಗಿನ ಕುಡಿ । ಹೋಯ್ತು ಇನ್ನ ಹಿಡಿ
ಹಾರಿ ಜಿಗಿದಾ ॥

ಈ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿರಂಜೀವ ಇರುದ ।
ದೇಹ ಸಾವೂದ ।
ಹಾಕಬೇಡ ವಾದ । ನೆನಿಯು ಪರಮಾತ್ಮ ॥
ಗುರು ಹರದಾಸ ಪ್ರಸನ್ನ ।
ವಸ್ತ್ರಾದನ ತಾಸ ।
ಸಂಗೂ ರಾಯಪನ । ಜ್ಞಾನದಲಿ ಪ್ರೇಮ ॥
ಇರೂ ಠಿಕಾಣಿ ಹಲಸಂಗಿ ಗ್ರಾಮ ।

ಕತ್ತಲ್ಯಾಯ್ತು ಕವ್ಮು ।
ಬೆಳಕ ಚಂದ್ರಾಮ । ತುರಾಯಿ ಹಚ್ಚಿ ಜೋಮಾ ॥

ಸರ್ವ ಜನಕ ಮಾಡತಿನಿ ಶರಣ ।
ಇರಲಿ ಅಂತಃಕರಣ । ಗುರುವಿನ ಚರಣ ।
ಹಿಡಿದು ಸವನಾ ।

ಖಾಜಾಸ ಕವಿಯು ನೋಡಿರಿ ಮುಡಿದಂಗ ದವನಾ ।
ಈ ಜೀವ ದೇಹಕ ಲಾವಣಿ ಮಾಡಿ ರತನಾ ।
ಏನು ಹೇಳಲಿ ನಾರಿ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪ ।
ಎಂಥ ನಿನ್ನ ರೂಪ । ಆಯಿತs ನೆಪ್ಪ ।
ನೀಲದ್ವರ್ಣಾ ॥

ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ

೧

ಸೋಹಂ ಶಿವನೇ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ॥

ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ದೇವರು ಇಲ್ಲ ।
ಕಲ್ಲಮಣ್ಣು ಕಟಿಗೀವೇ ಎಲ್ಲಾ ।
ಜನನ ಮರಣ ನಿನಗೆರಡೂ ಇಲ್ಲ ।
ತಾಯಿ ತಂದಿ ನಿನಗ್ಯಾರ್‍ಯಾರಿಲ್ಲ ।
ನಿನಗ ಯಾರೂ ಹಡದಿಲ್ಲ ।

ಕಲ್ಲ ಇರುವದು ಮಡ್ಡ್ಯಾಗ ।
ಕಲ್ಲದೇವರ ಹುಟ್ಟೋದು ಒಡ್ಡರ ತಿಮ್ಮಯ್ಯಾನ ಕಯ್ಯಾಗ ।
ತಾಮ್ರ ಹಿತ್ತಾಳಿ ದೇವರಾ ಹುಟ್ಟುವದು ಪತ್ತಾರನ ಮನಿಯಾಗ
ಕಟ್ಟಿಗಿ ದೇವರ ಹುಟ್ಟುವದು ಬಡಿಗ್ಯಾನ ಕಯ್ಯಾಗ ।
ಮಣ್ಣದೇವರ ಹುಟ್ಟುವದು ಕುಂಬಾರ ಗುಂಡಯ್ಯಾನ ಮನಿಯಾಗ ।

ಇಂಥ ದೇವರ ತಿಗುವದಿಲ್ಲ ।
ಈ ಮಂದಿಗಿ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ ।
ಸುಳ್ಳೆ ಆಗತಾರ ಖರ್ಚಿಗಿ ಮೂಲ ।
ದೇವರಂಬವಾ ಒಬ್ಬ ಹಾನ ಮ್ಯಾಲ ।
ಅವನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ।

ಸೋಹಂ ಶಿವನೇ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ॥

೨

ಕಲಬುರ್ಗಿ ಕಲ್ಲ್ಯಾಣ ಹಂಪಿ ಹದರಿಯ ಪೀರಾ ।
ಹುಲಜೆಂತಿ ಉಮರ್ಜಿ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಸಿದ್ರಾಮೇಶ್ವರಾ ।
ಇವರು ದೇವರೇ ಅಲ್ಲ ! ಇವರು ಹಾರೊ
ಮಾನೂಮನಸ್ಯಾರಾ ।
ದುಡಕೊಂಡು ದುಡಕೊಂಡು ಇವರು ಆಗ್ಯಾರ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶರಣಾರಾ ।

ಸಾವು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ದೇವರಿಲ್ಲ ।
ಏನು ಮಾಡತಾವ ಗುಡಿಯಾನ ಕಲ್ಲ ।
ಕೊರಳಿಗೆ ಕೊರಳಾ ಬಿದ್ದು ಅಳತಾವ ಎಲ್ಲಾ ।
ಅಲ್ಲಾನ ಹೊರತು ಒಗಿ ಹರಿಯುವದಿಲ್ಲಾ
ಅವನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ।
ಸೋಹಂ ಶಿವನೇ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ॥

೩

ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಾಗಿ ಮೆರೆವುದಾ ।
ಈ ಕರ್ನಾಟಕದಾಗ ಹಲಸಂಗಿ ಈಶನ ಬಿರದಾ ।
ಈ ಅಂತರಂಗದ ಗುರುಮಾರ್ಗ ಅವನೇ ತಿಳಿಸಿದಾ ।
ಶಿಶ್ಯಾರ ಜೋಡಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮೌಲಾ ।
ಕವಿ **ಖಾಜಾ** ಹೀಂಗ ಹೇಳಿದ ಅಕಲಾ ।
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಲೀಲಾ ।
ಹಲಸಂಗಿ ಈಶಾ ತಾನೇ ಒಲ್ಲಾ ।
ಸೋಹಂ ಶಿವನೇ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ದೇವರೇ ಇಲ್ಲ ।

ಕಠಿನ ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳು

ಪುಟ

೧ ಸೀತಾಳ – ಪವಿತ್ರಜಲ
,, ಅಬಿರ – ಬುಕ್ಕಿಟ್ಟು
ನಿಂತ – ನಿಂತೆನು
೨ ಸುರತ – ಸೌಂದರ್ಯವತಿ
ಥೆರಿ – ತೆರೆ, ಅಲೆ
ರಂಬಿ – ರಂಭೆ
ಒದುತೆ – ಒದೆಯುತ್ತ
ನಿಲಗಿ – ನಿರಿಗೆ
ಭವಳೀಕಿ – ಮೂರ್ಛೆ
ಒದರಿ – ಕೂಗಿ
ಬತ್ತೀಸ – ಮೂವತ್ತೆರಡು
೩ ಚವಣಕ್ಕಿ – ಚಾಣಕ್ಕಿ, ಮೈನಾ.
ಧಾಕಿ – ಗಾಬರಿಗೊಂಡು
ತಾಡಿ – ಸಮಾನ
ಸುರತ – ಸ್ಮೃತಿ
ಅರತ – ಅರಿತು
ಬಂದ – ಬಂದೆನು
ಖಬರ – ಎಚ್ಚರ
ಪಾತರದಾಕಿ – ಸೂಳೆ
೪ ಖಾಸ – ನಿಜವಾಗಿ
ಅಬರು – ಮಾನ
ಸುರಗಿ – ಸೌಭಾಗ್ಯ
ಹರಲಿ – ಅಪವಾದ, ನಿಂದೆ
೫ ಆರ್‍ಯಾಣ – ಅರಣ್ಯ
ಕುಸಲ – ಸೂಳ್ಳು
೬ ಶಿಕಲ – ರಹಸ್ಯ

ಪುಟ

ಹೇಳ್ತ ಝಾಡಿ – ಅನುಮಾನ
ವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ
ಪತಿವ್ರತಾ – ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ
ಅಂಚ – ಸೀಮೆ
ಉಪರಾಟಿ – ತಿರುವುಮುರುವು
ಮೋಲ – ಮೂಲ್ಯ, ಬೆಲೆ
ತಿನಸಬೇಡ ಗೊತ್ತಿ – ಲಾಗ
ಹೊಡೆಸಬೇಡ, ಪೀಡಿಸಬೇಡ
ಜುತ್ತ – ಜತೆ, ಜೋಡು
೭ ಬೋಬಾಟ – ಗಲಾಟೆ
ತುರ್ತ – ಸದ್ಯಕ್ಕೆ
ಬರತ – ಬರುತ್ತೇನೆ
ಝಾಡಿ – ತಟ್ಟು
ಬೆರತ – ಬೆರೆತೆನು
ಅಸ್ತೂರಿ – ಸ್ತ್ರೀ
'ಕಲ್ಗಿ' ಮತ್ತು 'ತುರಾಯಿ' –
ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಹೆಣ್ಣು'
ಮತ್ತು 'ಗಂಡು' ಮೇಲು ಮಾಡಿ
ಹಾಡುವ ಲಾವಣಿಯಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಗಳು
೮ ಕುತ್ತ – ಕುಳಿತೆನು
ಆದ – ಆದೆನು
ತೂರ – ತುರಾಯಿ (ಗೆದ್ದ ಲಾವ
ಣಿಕಾರರು ತುಂತುಣಿಗೆ ತುರಾಯಿ
ಕಟ್ಟಿ ಮೆರೆಸುವರು)
ಮಲಿಕ ವೈತರ – ಊರ ಮಾಸ
ಲಮಾನರ ದೇವರು (ದೇವರ ತುರಾಯಿ
ಮೆರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದರ್ಥ)

ಪುಟ

ಹಚ್ಚಿ ವರಿಗಿ – ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ

೯ ಹಂತಿಲೆ – ಹತ್ತಿರ

ಹಾಸಿನ – ಅಹನು, ಇದ್ದಾನೆ

೧೦ ನಜರ – ದೃಷ್ಟಿ

ಮುಡದಾರ – ವ್ರಾತ್ಯ, ಅಸಂಸ್ಕೃತ

೧೧ ಆದ – ಅದೆ, ಇರುತ್ತದೆ

ಖಲಿ – ಕಲಿ

೧೨ ಖ್ಯಾಲ – ಮನಸ್ಸು

ಬೇಲಾಸಕ್ಕ – ಬೇಲಾಶಕ್, ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ

ಮ್ಹಾಲಕ – ಮಹಾಲಿಗೆ, ಮುಂದಿರಕ್ಕೆ

೧೩ ಆಲಪರೆದು – ಅಲ್ಪರಿದು, ಹಾತೊರೆದು

ಚಾಲವರೆದು – ದುಂಬಾಲಬಿದ್ದು, ಗಂಟುಬಿದ್ದು

ದರಕಾರ – ಎಗ್ಗು, ಪರಿವೆ

ಬಿನ್ ಘೋರ – ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ

ಘಂಟ – ಸುಳ್ಳು

೧೪ ಹೊಣಾರ – (ಮರಾಠಿ) ಆಗಲಿರುವದು

ಅಂದಾರ – ಅಂಧಕಾರ, ಕತ್ತಲೆ

ಅಡಾಡಿಮಾಡಿ – ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿ

ಘಾಸೀ – ಮೋಸ

ತೆಕಜ್ಜಿದು – ತೆಕ್ಕೆ(ತಕ್ಕೆ) ಹಾಯ್ದು

೨೧ ಗಿಡಮುಂಜು – ದಟ್ಟವಾದ ಗಿಡಗಳ ಗುಂಪು

ಪುಟ

ದರಜು – ದರಕಾರ

೨೩ ನೆಗಿಯಾಣಿ – ನಗೆವೆಣ್ಣು, ನೆಗೆಣ್ಣೆ, ಓರಗಿತ್ತಿ

೨೪ ತೋಡ – ಪ್ರತಿಯುಕ್ತಿ

೨೫ ಹಿಡಿದುಕೇರಿ – ಹಿಡಿದು

೨೬ ಮಸ್ಕರಿ – ಚೇಷ್ಟೆ, ವಿನೋದ

೨೮ ಘುಗಡಿ – ಇಬ್ಬರು ಕೈ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತ ತಿರುಗುವ ಒಂದು ಆಟ

ಛತ್ತೀಸ – ಮೂವತ್ತಾರು

೨೯ ಬಾವನ್ನ – ಐವತ್ತೆರಡು

ಸೇಲ – ಮೇಲು

ನಾಯ್ಕಾಣಿ – ನಾಯಕಸಾನಿ, ಕಲಾವಂತಿನ

೩೦ ಜಕಣ್ಯಾರು – ಜಕ್ಕಿಣಿಯರು, ಯಕ್ಷಿಣಿಯರು

ಪದ್ನಿ – ಪದ್ಮಿನಿ

ಬಿಂದ್ರಬನ – ವೃಂದಾವನ

೩೨ ಕಂಬಿ – ಮಣಿಸಿದ ಸಲಾಕಿ

ಅಮಲ – ದರ್ಪ

ತಿಗ – ನಿತಂಬ

ಹೊಯ್ಲ – ಅಚ್ಚು (Mould)

ದಂಗವರದು – ದಂಗು ಬಡಿದು, ಬೆಪ್ಪಾಗಿ

ಮಜಲ – ಐಟು

ಬೆರತ – ಬೆರೆತೆನು

ಮರತ – ಮರೆತೆನು

ಪುಟ

೩೩ ಭಾರಿನಾಗ – ಭಾರಿನೊಳಗೆ,
(ಮರಾಠಿ–ಬಹಾರ) ಯೌವನದ ಭರದಲ್ಲಿ

ಪೊರದಿ – ದೊರೆತಿ

ಜಿಂದಗಿ – ಆಸ್ತಿ

ಯಾಸಿದೀಡಿ – ಕೋಂಕುಮಾತು

ಕರದ – ಕರೆದೆನು

೩೪ ಖಾನಖೂನ – ಗುರುತು

ಸೋಟ – ಲಫಂಗ, ತುಂಟ

ಗ್ವಾಳಿ – (ಮರಾಠಿ–ಗೋಳಾ) ಕೂಡಿಹಾಕಿ, ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿ

ಬೈಮಾನ – ಬೆ ಇಮಾನ, ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕ

ವರ್ಮ – ವೈರ

ಶರ್ಮ – ನಾಚಿಕೆ

೩೫ ಧಮಕ – ಬೆದರಿಕೆ

ಧಾಕ – ,,

ಮಾಡಸಂದಿ – ಮಾಡಿಸು ಅಂದೆ

ಮುರಕ – ಒಯ್ಯಾರ

೩೬ ಹಾಳ – ಇದ್ವಾಳಿ

ಘಂದ – ಜಂಭ

ದಿನತಾನ – ದಿನಗಳ ತನಕ

ಹಿರಸ – ಈರ್ಷೆ

ತುರಸ – ಸ್ಪರ್ಧೆಯ, ಜಗಳದ ಮಾತು

೩೭ ಬರತ – ಬರುತ್ತೇನೆ

೩೮ ಅಗ್ರ – ಮೂಲ, ಆತಂಕ

ಧಗಿ – ಕಿಚ್ಚು

ಹುಗಳಿ – ಹುಗಿದು

ಪುಟ

ಝುಟ್ಪಾ – ಕೆಲಸ

ಲಗಟಾ – ಬೇಗ

೩೯ ಇರೂತನ – ಇರುವ ತನಕ

೪೦ ಸೂರ – ಶ್ರುತಿ

೪೧ ಕೋರಿ ಹರಕರು – ತೀರ ಬಡವರು

೪೩ ವೈನಿಲ್ಲ – ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿಲ್ಲ

ಕುಲಾಬಿ ವಂಕಿ – ತೊಟ್ಟಿಲ ಕೊಂಡಿ

ಕೊಟ್ಟೇದ – ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ

೪೪ ಧೀರೇ – ತಡ

ಅಗಟಗಿ – ಅಗ್ಗಿಟಗೆ, ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ

೪೫ ಸನಮುತ್ತ – ಸಮ್ಮತ, ತೃಪ್ತಿ

೪೮ ಇರಟ್ಟಿಗಾಗಿ – ಇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ

ಹಂಡ – ಹುಂಡಬಂಡ, ಚಿಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ

ಡಪಳಾ – ಚೌಕುಳಿ

ತೀಡಕ್ಕಿ – ತೀಡುವಾಕೆ

ತುದಿಗಟ್ಟಿ – ಕಟ್ಟೆಯ ತುದಿಗೆ

ಕೆರವತ್ತಕಾಟ – ಗರಗಸದಂಚಿನದು

೫೧ ನೂಸಿ ಹಸುವತಾವರೆ– ನೋಯಿಸಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ

೫೪ ಬಾಳಿ ಬಸಿ – ಹೆಸರುಗಳು

೫೬ ನಕರಿ – ಮುರಕ

ಗಚ್ಚಿ – ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ

ಹಗರಣ – ಹೈರಾಣ, ಗಾಸಿ

ಪುಟ

ಖೊಳಾಮು – (ಮರಾಠಿ-
ಖೋಳಾಂಬಾ) ಅಡಿ

೫೮ ಖಾಮಾಖಾಮು - ಖಂಡಿತವಾಗಿ

ಸೋರಿ - ಗಡಿಗೆ

ಪಿಕ್ಕಾ – ಕಳೆಗುಂದಿದವಳು

ಹೋಳಬಿದ್ದು – ಅಡ್ಡದಾರಿ
ಹಿಡಿದು, ತಪ್ಪಿಸಿ

೬೧ ಬಾಜುಬಂದ – ತೋಳಿನ
ಆಭರಣ ವಿಶೇಷ

ಜರಾ – ತುಸು ಕೂಡ

೬೩ ಕವಿ – ಕವಿತೆ

ಚಡ – (ಏರು) ಮೇಲು

೬೪ ಮೈತರು – ಮಿತ್ರ

ಹೆಂಡಿ – ಸಗಣೆ, ಲಂಚ

ಕೆಮಾನರ್ಘುಟ್ಟ – ಕ್ರಾಪು

೬೪ ಸಲ್ಲ – ಸೊಲ್ಲು

ಬೊಲ್ಬಲಾ – ಬಾಯ್ಬಡಕತನ

೬೬ ಕಾರಿಪಟ್ಟಿ – ಕೊರಳೊಳಗಿನ
ಒಂದು ಆಭರಣ

ಸುರತ – ಸೌಂದರ್ಯ

ಸೋಕ – 'ಸ್ವಲ್ಪ, ಕೊಂಚ

೬೮ ಮರಸೋಟಾ – ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಫಂಗ

ಹೊಂಡ – ಹೊರಡು

ಪರಕಾರಾದ – ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ
ವಾಗಿದೆ

೬೯ ಧಸಕ – ಹೆದರಿಕೆ

ಶರಾಸೂರಿಮಾಡಿದ – ಸೂರೆ ಮಾ
ಡಿದ

ಪುಟ

೭೦ ಸಂವ ಮೊಳ – ಒಂದೂಕಾಲು
(ಎಂದರೆ ಕಿರಿದಾದ ಭಾಗ್ಯ
ಎಂದರ್ಥ)

ಮರದ – ಮರ್ದ, ಗಂಡಸು

ಭಾರಗಿ – ಬರಿಗೆ (ಕಸಪೊರಿಕೆ)

ಉಬಿ – (ಉಭೇ) ಇಡಿ

೭೪ ಪೈಲಿಪ್ರಥಮದಾಗ – ಮೊಟ್ಟ
ಮೊದಲು

ನಿರತಾ – ನೇರವಾಗಿ, ನಿರಿ ಹಿಡಿದು

೭೫ ಭೇಟಿ – ಕಿತ್ತೊಗೆದು

ಶಪಾ – ಶಪಥ

೭೬ ಖಡತರ – ಹಟದ, ದೃಢವಾದ

ಟಿಕಾಶ್ಯಾ – ತಾಳುವನು

ಧುರಪ – ಸರತಿ

೭೭ ಅಯ್ತು ಖಪ್ಪ – ಕರಗಿ
ಹೋಯಿತು

ಗೋತಾಸಿ – ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು

ಜವ್ಮಾ – ಜಮಾಯಿಸಿ, ಕೂಡಿ
ಕೊಂಡು

೭೮ ವರಮಾ, ಹೊಲಮಾ – ಗುಟ್ಟು

ಯಶ ಕುಡುತ – ಯಶವನ್ನು
ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

೭೯ ಲೋಡು – ದಿಂಬು

ತಿಗಟಿ – ಕವಲು ಕಟ್ಟುವದು

೮೦ ಕೈಯೊಳಗ ಕಿಚ್ಚಕೊಟ್ಟ – ಕೈಯು
ಲ್ಲಿಯೇ ದಹನ ಮಾಡಿದನು

೮೧ ನಡುತೆ – ನಡೆಯುತ್ತಿ

ಹಣಚಿ ಬಟ್ಟು – ಹಚ್ಚಿ

ಜಾಚೇಲಿ – ಹಲ್ಲಿಟ್ಟು